

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra botaniky a fyziologie rostlin

**Česká zemědělská
univerzita v Praze**

**Analýza vlivu MAS Českomoravské pomezí na rozvoj venkova
v místě její působnosti**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Lukáš Edr

Obor studia: Rozvoj venkovského prostoru

Vedoucí práce: prof. Ing. Václav Hejnák, Ph.D.

© 2021 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Analýza vlivu MAS Českomoravské pomezí na rozvoj venkova v místě její působnosti“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 20. 4. 2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval prof. Ing. Václavu Hejnákovi, Ph.D., vedoucímu práce, za velice cenné rady, připomínky a předané zkušenosti při konzultacích mé práce a paní ředitelce MAS Martě Vencovské, ale i dalším pracovníkům MAS za jejich součinnost, poskytnuté materiály, spolupráci a odborné rady týkající se této práce.

Analýza vlivu MAS Českomoravské pomezí na rozvoj venkova v místě její působnosti

Souhrn

Venkovský prostor v současné době čelí několika problémům, jsou jimi především stěhování obyvatel do měst, stárnutí populace žijící na venkově, nedostatek občanské vybavenosti a služeb. Před tyto problémy jsou na území Evropské unie postaveny Místní akční skupiny, které pomáhají s jejich řešením. Cílem této práce je poukázat na vliv MAS Českomoravské pomezí a zjistit, ve kterých oblastech má MAS rezervy a jak lépe využít její potenciál. V rámci diplomové práce byly stanoveny dvě hypotézy: 1) Činnost MAS má pozitivní vliv na rozvoj venkovského prostoru, na jehož území působí. 2) V průběhu plánovacího období 2014-2020 došlo ke zvýšení životní úrovně obyvatel jednotlivých obcí.

Datovými podklady pro analýzu jsou interní i veřejné dokumenty, které sama MAS pro tyto účely poskytla. Pro lepší ukotvení výsledků je součástí porovnání s MAS, které působí v sousedních regionech a část práce vychází z dvojího dotazníkového šetření, které bylo ve spolupráci s MAS provedeno ve veřejných kruzích a mezi organizacemi a subjekty v regionu.

Výsledky práce nabízí komplexní pohled na činnost MAS zaměřený na jádro jejího působení, kterým je rozdělování finančních podpor v rámci regionu, na jehož území působí. Po celou dobu trvání programovacího období 2014-2020 MAS postupuje podle Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, která byla zpracována před začátkem daného programovacího období na základě výsledků komunitního projednávání. V komunitním projednávání však MAS pokračovala i v průběhu období, výsledkem je přidání Operačního programu Životní prostředí do SCLLD. Opožděné schválení SCLLD částečně vyhlášení jednotlivých výzev zpozdilo, ve srovnání se sousedními MAS však není v čerpání alokací Českomoravské pomezí nikterak pozadu. Výsledky analýzy čerpání byly komparovány i s průměrem v rámci kraje Vysočina, MAS Českomoravské pomezí však nevyčnívá v pozitivním ani negativním slova smyslu. Pro detailnější ilustraci a zacílení na místní aktéry byl zpracován i seznam projektů, který uvádí, komu, jak a s jakými důsledky byly finanční prostředky poskytnuty. Výsledky dotazníkového šetření, jež bylo zaměřeno na priority občanů, ukazují, že nejdůležitější pro veřejnost je funkční základní infrastruktura, dopravní obslužnost, kvalitní vzdělání a dostupná zdravotní péče. Z dotazníku, který byl cílen na organizace a soukromé subjekty, vzešlo, že nejvíce ocení finanční pomoc při rekonstrukci a budování svých objektů a na navýšení lidských zdrojů, aby veřejnosti mohly poskytovat komplexnější a erudovanější služby. Z těchto poznatků vyplývá doporučení, aby MAS zpracovala další SCLLD podle těchto zjištěných faktorů a na jejich základě citlivě volila opatření v jednotlivých operačních programech, které se týkají problematických oblastí zjištěných v komunitním projednávání.

Lze říci, že MAS Českomoravské pomezí své hlavní úkoly plní a její vliv na rozvoj venkova v místě její působnosti je kladný. Obě hypotézy byly potvrzeny a obě nelze vyvrátit.

Klíčová slova: LEADER, MAS, rozvoj venkova, dotace, regionální rozvoj, komunitní rozvoj

Analysis of influence LAG Českomoravské pomezí on rural development in its area of activity

Summary

The rural area is currently facing several problems, namely the migration of population to the cities, the population's ageing in the countryside, insufficient civic amenities and services. Local action groups (LAG) in the European Union help solving these problems and finding an appropriate solution. This work aims to point out the influence of the LAG Českomoravské pomezí and determine which LAG areas have flaws and how to use their potential better. Within this diploma thesis, two hypotheses were set: 1) The LAG activity has a positive effect on the development of the rural area in which it operates. 2) During the planning period 2014–2020, the living standards of the inhabitants of individual municipalities increased.

Databases for analysis include internal and public documents provided for these purposes by the LAG itself. For better results, data are based on comparison with the neighbouring LAGs. Work consists of a double survey – the data were collected in cooperation with LAGs in public circles and among organizations and entities in the region.

The work results demonstrate a complex overview of the following LAG's major activity – the financial support distribution within the region in which LAG operates. For the entire duration of the programming period 2014-2020, the LAG proceeded following the Strategy of Community-led Local Development prepared before the beginning of the given programming period based on the community discussions. The LAG continued with discussions within the community during the period, resulting in an extension by the Environment to the SCLLD. The delayed approval of the SCLLD partially caused the announcement of postponement of individuals' calls. Compared to the neighbouring LAGs, Českomoravské pomezí is not far behind in drawing allocations from the operational programs. The results of the financial drawing analysis were also compared with the average values within the Vysočina region. The LAG Českomoravské pomezí does not stand out in a positive or negative sense. A list of projects was prepared for a more detailed illustration and targeting of local actors, referring to whom, how, and with what consequences the funds were provided. The questionnaire survey shows that the most important priorities concerning the public opinion are – basic functional infrastructure, transport services, quality education, and affordable health care. The results of the questionnaire, which focused on organizations and private entities, represent that the respondents would appreciate financial assistance in reconstructing and constructing their facilities, as well as human resources development to provide the public with more comprehensive and erudite services. Recommendation based on findings is that the LAG should create further SCLLD according to the aforementioned identified factors. These factors are critical to measure choices in individual operational programs related to the problem areas identified in the community consultation.

It can be said that the LAG Českomoravské pomezí fulfills its primary purpose, which is that its influence on the rural development in the operation place is positive. Both hypotheses were confirmed, and both cannot be refuted.

Keywords: LEADER, LAG, rural development, subsidies, regional development, community development

Obsah

1	Úvod	12
2	Vědecké hypotézy a cíle práce	13
2.1	Cíle práce	13
2.2	Hypotézy	13
3	Literární rešerše	14
3.1	Společná zemědělská politika	14
3.2	II. Pilíř Společné zemědělské politiky: politika rozvoje venkova	18
3.2.1	II. Pilíř Společné zemědělské politiky v České republice	19
3.3	Metoda LEADER	20
3.3.1	Metoda LEADER v České republice	22
3.3.2	Metoda CLLD	22
3.4	Místní akční skupina	23
3.5	Národní síť místních akčních skupin	25
4	Metodika	28
4.1	Charakteristika MAS	29
5	Výsledky	32
5.1	Postoj MAS k hájení společných regionálních zájmů	32
5.2	Analýza činnosti MAS Českomoravské pomezí	34
5.3	Mapování přínosu MAS pro území, na němž působí	39
5.3.1	Integrovaný regionální operační program (IROP)	39
5.3.1.1	A1.1.4 Opatření: Infrastruktura pro předškolní vzdělávání (CLLD – IROP SC 2.4)	40
5.3.1.2	A1.2.1 Opatření: Budování infrastruktury a zázemí pro asistenční služby, poradny a zkvalitnění sociálního prostředí (CLLD – IROP 2.1)	40
5.3.1.3	B1.1.4 Opatření: Zkvalitnění podmínek pro hasičské zásahové jednotky (CLLD – IROP 1.3)	40
5.3.1.4	B1.1.12 Opatření: Výstavba sociálních bytů (CLLD – IROP 2.1.)	40
5.3.1.5	C1.2.5. Investice do škol a školských zařízení včetně vybavení (CLLD – IROP 2.4)	41
5.3.2	Program rozvoje venkova (PRV)	42
5.3.2.1	C1.1.1 Investice do hmotného majetku-Podpora investic v zemědělských podnicích (F1)	42
5.3.2.2	C1.1.2 Investice do hmotného majetku-Podpora investic do zpracování, uvádění na trh a vývoj zemědělských produktů (F2)	43

5.3.2.3	C1.1.3 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti-Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností (F3).....	43
5.3.2.4	D1.3.1 Podpora investic do rozvoje lesnictví a lesnické infrastruktury (F4)	43
5.3.2.5	D1.3.2 Podpora investic do rozvoje zemědělské infrastruktury (F5).....	43
5.3.2.6	D1.3.5 Investice do rozvoje společenské funkce lesů (F6)	44
5.3.2.7	D1.3.6 Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh (F7)	44
5.3.2.8	E1.1.1 Opatření: Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER (F8).....	44
5.3.3	Operační program Zaměstnanost (OPZ).....	45
5.3.3.1	A1.1.3 Opatření: Podpora prorodinných aktivit (CLLD-OPZ SC 2.3.1.)	46
5.3.3.2	A1.2.2 Opatření: Podpora sociálního začleňování (CLLD-OPZ SC 2.3.1.).....	46
5.3.3.3	C1.2.2 Opatření: Vzdělávání a poradenství ke zlepšení uplatnění na trhu práce, rozvoj ekonomiky (CLLD-OPZ SC 2.3.1.).....	47
5.3.4	Operační program životní prostředí (OPŽP)	49
5.3.4.1	D1.3.8 Opatření: Regenerace a rozšíření zeleně jako součásti kulturní krajiny, péče o významné krajinné prvky a ekosystémy, revitalizace funkčních ploch a prvků	49
5.3.5	Celkové zhodnocení.....	50
5.4	Porovnání čerpání alokací se sousedními MAS	51
5.4.1	Integrovaný regionální operační program (IROP)	53
5.4.2	Program rozvoje venkova (PRV)	54
5.4.3	Operační program zaměstnanost (OPZ)	55
5.4.4	Operační program životní prostředí (OPŽP)	56
5.4.5	Celkové zhodnocení.....	57
5.5	Porovnání priorit veřejnosti mezi lety 2014 a 2020	58
5.5.1	Obnova a rozvoj obce	58
5.5.2	Životní prostředí a zemědělství	59
5.5.3	Zaměstnanost a vzdělání	60
5.5.4	Rodina a společnost.....	61
5.6	Potenciál MAS pro další programovací období.....	63
6	Diskuze.....	65
6.1	Metoda LEADER a komunitní projednávání v rámci MAS	65
6.2	Význam Strategie komunitně vedeného místního rozvoje	67
6.3	Účinnost jednotlivých MAS	68
6.4	Porovnání priorit místních obyvatel v čase	69
7	Závěr	71
7.1	Stanovisko k výzkumným hypotézám	71
8	Literatura.....	73

9	Seznam použitých zkratk a symbolů.....	79
10	Samostatné přílohy	I
10.1	Seznam tabulek.....	I
10.2	Seznam obrázků	I
10.3	Příloha č. 1 – přehled čerpání z jednotlivých OP 2018-2020	II
10.4	Příloha č. 2 – Dotazník pro veřejnost.....	IX
10.5	Příloha č. 3 – Dotazník pro NO a PO	XIII

1 Úvod

Venkovské oblasti jsou nepostradatelnou součástí každého státu. Oblasti zařazené v této kategorii se na území České republiky vyznačují velice pestrou strukturou kulturních, historických ale i přírodních památek a velice často se pyšní téměř nedotčeným, kvalitním a čistým životním prostředím. Je tedy důležité klást velký důraz na jejich rozvoj. V současnosti lze pozorovat trend návratu cestovního ruchu do venkovských oblastí, kterého je potřeba využít, naskýtá totiž možnosti ekonomického růstu daných oblastí z jejich vlastních a v současnosti nevyužitých zdrojů.

Venkovské oblasti v současné době čelí i řadě problémů, které přímo i nepřímo ovlivňují jejich fungování a existenci. Těmito problémy je nedostatek služeb na venkově, stěhování obyvatel do měst, nedostatek pracovních míst ve venkovském prostředí a také stárnutí populace. Díky členství ČR v EU je zde vytvořena síť Místních akčních skupin, jež jsou významnými aktéry v boji s těmito problémy, který je prováděn pomocí metody LEADER a na ní navazující CLLD. Tyto metody vznikly řadou reforem Společné zemědělské politiky a postupným vývojem potřeb ve venkovském prostoru EU.

Až do současnosti však přetrvává nevědomost veřejnosti i místních aktérů v co nejvyšším a zároveň udržitelném a k životnímu prostředí šetrném využívání potenciálů, které venkovský prostor skýtá. Vznikla tedy potřeba poukázat na vliv MAS, jejichž hlavním úkolem je pomoc místním aktérům tyto potenciály využívat.

Tato diplomová práce je v důsledku zjištěných nedostatků v povědomí veřejnosti a místních aktérů zaměřena na analýzu a mapování přínosů MAS Českomoravské pomezí v místě její působnosti a díky přesným podkladům v této práci pomoci s popularizací Místní akční skupiny Českomoravské pomezí a MAS obecně.

MAS Českomoravské pomezí se rozkládá v severozápadní části kraje Vysočina a její území tvoří katastry 35 obcí, které sdružuje. Tento region se vyznačuje velkou mírou sídelní roztroušenosti a s počtem obyvatel přes 20 tis. se tak řadí do kategorie MAS střední velikosti. V důsledku již zmíněného nízkého povědomí o její činnosti v regionu a souhrně dalších okolností (např. pozdní schválení Strategie komunitně vedeného místního rozvoje) vznikla potřeba prozkoumat, zda MAS plní své hlavní úkoly správně a zda je její fungování pro region přínosem.

2 Vědecké hypotézy a cíle práce

2.1 Cíle práce

Základními cíli práce je analýza činností MAS, které jsou velice rozmanité, pro potřeby práce je však kladen důraz na základní funkci, a to sice na poskytování finančních prostředků na rozvoj regionu podle metody LEADER. Dále se soustředí zmapování přínosů pro území, na němž MAS působí právě prostřednictvím zprostředkování financí z Evropské unie a ze státních podpor, vytvářením sítí a implementací přístupu „zdola nahoru“. Součástí práce je i mapování přínosů pro organizace, podnikatelské subjekty a obce v porovnání se sousedními MAS, opět podložené fakty o poskytování finančních podpor. Cílem práce je zároveň postupným plněním cílů předchozích osvětlit přístup MAS ke společným regionálním zájmům, jež veřejnost nemusí vnímat tak, jak je na ně nahlíženo ve vědeckém prostředí. Analýza (porovnání mezi lety 2014 a 2020) rozvoje venkova podporuje a ukotvuje výše zmíněné cíle, které jsou konečně dovysvětleny a dokresleny definicí potenciálů pro nastávající plánovací období (2021-2027). Celá práce je zpracována v součinnosti s MAS Českomoravské pomezí a měla by být součástí prezentace MAS při různých setkání s veřejností, jednotlivými organizacemi i podnikateli pro dokreslení významu MAS na území, na němž MAS působí a zvýraznění kladného vlivu na něj.

2.2 Hypotézy

- 1) Činnost MAS má pozitivní vliv na rozvoj venkovského prostoru, na jehož území působí.
- 2) V průběhu plánovacího období 2014–2020 došlo ke zvýšení životní úrovně obyvatel jednotlivých obcí.

3 Literární rešerše

V teoretické části budou postupně přiblíženy a vysvětleny základní pojmy, které se vztahují k fungování MAS v České republice. V této části svojí práce chci vysvětlit především co se rozumí termíny LEADER, regionální rozvoj, komunitní rozvoj a rozvoj venkova.

3.1 Společná zemědělská politika

Společná zemědělská politika (SZP) je považována za nejstarší politiku Evropské unie s nejbohatší historií. SZP je díky těmto faktorům i v současnosti brána jako velice důležitá a je základem pro správné fungování EU (Střeleček et al. 2009).

Základem činnosti EU jsou společná politika týkající se obchodu, zemědělství a dopravy. Veškeré podklady pro jejich vznik jsou zakotvené v zakládacích listinách a smlouvách Evropské unie, tehdy Evropské hospodářské společnosti. SZP byla založena se základním cílem, kterým bylo zajištění cenově dostupných potravin pro obyvatele EU a zemědělcům zajištění lepší životní úrovně. Počátek jejího uplatňování datujeme do roku 1962, tomu předcházelo signování Římských smluv a příprava koncepce, která musela projít procesem schvalování.

Společně se vznikem SZP byly stanoveny i cíle a principy fungování této společné politiky. Základních cílů bylo stanoveno 5:

- zvýšit produktivitu zemědělství díky inovaci používaných technologií a optimálně využívat výrobní faktory, především pracovní sílu,
- zajistit srovnatelnou životní úroveň zemědělců v porovnání s ostatními odvětvími s důrazem na zvýšení individuálních výdělků zemědělců,
- stabilizace trhů,
- garantovat pravidelné zásobování trhů a obyvatelstva, v návaznosti na to zemědělskými výrobky, poskytovat spotřebitelům zemědělské výrobky za přijatelné ceny (Mze 2014).

Základní principy pro realizaci SZP byly stanoveny takto:

- Zajistit jednotný trh – volný pohyb produktů po území států, jež byly členy Evropského hospodářského společenství.
- Preference společenství – všechny státy, které byly členy, by měly navenek vystupovat stejně a měly by hájit zájmy společenství.
- Finanční solidarita – veškeré výdaje, díky kterým bylo SZP zajišťováno, byly hrazeny ze společných rozpočtů (Střeleček et al. 2009).

V návaznosti na realizaci prvních dvou výše zmíněných principů začala mít SZP značný protekcionistický charakter. Tento důsledek se projevil především znevýhodněním producentů, kteří nebyli členy EU. Díky tomu se SZP stala nejdiskutovanější a nejkontroverznější politikou za hranicemi Evropské unie. Největší nespokojenost se SZP v Evropské unii vyjadřovaly USA. USA kritizovaly především míru podpor producentů, kteří díky tomu mohli na světový trh pronikat mnohem snadněji a s bezkonkurenčními cenami. Dále byl podroben kritice i otevřený trh mezi členskými zeměmi. V 70. letech 20. stol. se začal

projevovat i do načné míry nechtěný parametr podpor, a to sice jejich velikost. Právě v této době podpory začaly narůstat tak, že výdaje na SZP dosahovaly až k 80 % celkového společného rozpočtu Evropské unie. Bylo tedy potřeba nějak tyto výdaje zmenšit. I v dnešní době však rozpočet SZP je nejvyšší ze všech společných rozpočtů (Střeleček et al. 2009).

Díky nadprodukcí a vyvolaných konfliktech na mezinárodní úrovni bylo nutné dle Matthewse (2013) provést v SZP několik dílčích reforem. Dále také uvádí, že nejzásadnější byly reformy v 90. letech 20. stol. a reforma v roce 2003.

Nejvýznamnější reformou devadesátých let byla McSharryho reforma, Neumann (2004) uvádí jako hlavní tyto důvody:

- nadprodukce,
- rostoucí finanční potřeby SZP,
- zajištění příjmů pro zemědělce a zlepšení jejich životní úrovně,
- zmírnění ekologické zátěže zemědělské výroby na životní prostředí,
- tlak na zvyšování kvality zemědělských produktů.

McSharryho reforma měla v rámci SZP významné důsledky. Došlo totiž ke snížení intervenčních cen, a následně k tomu, že se ceny zemědělských produktů z EU začaly přibližovat cenám světového trhu. Toho bylo docíleno tím, že přestaly být poskytovány dotace vazané na produkci a přešlo se k přímým platbám. Začaly být vypláceny i dotace, které podpořily snížení produkce jinými způsoby (např.: příspěvky na předčasné odchody do penze, agroturistika, zalesňování, ponechání určitého procenta půdy ladem apod.) (Vošta 2010).

Společně s touto reformou byla přijmuta tři doplňující opatření:

- podpora agroenvironmentálních metod,
- podpora pro zalesňování zemědělské půdy,
- podpora dřívějších odchodů do důchodů zemědělců (Burny 2007).

Po této reformě, dosahovaly však výdaje na SZP stále příliš vysokých částek, bylo tedy potřeba zrevidovat celkový systém a vytvořit komplexní analýzu. Tato reforma nese název Agenda 2000 (Kyriluk-Dryjska a Baer-Nawocka 2019).

Největším impulzem k reformě Agenda 2000 bylo rozhodnutí Evropské rady ze zasedání v roce 1997, kdy bylo jasně definováno, jaký cíl má reforma mít a jak by po ní mělo evropské zemědělství vypadat. Evropské zemědělství by po této reformě mělo být konkurenceschopné, udržitelné, multifunkční a všudypřítomné (Massot 2020).

Agenda 2000 se poprvé zmiňuje o syntéze dvou pilířů financování SZP. Finance v prvním pilíři by měly zajišťovat podpory trhu a přímé podpory zemědělců a z druhého pilíře by měly pocházet finance, které mají za cíl podpořit politiku rozvoje venkova (Kyriluk-Dryjska & Baer-Nawocka 2019). Tyto dva pilíře se vzájemně doplňují. První pilíř zahrnuje přímé platby a tržní opatření a pilíř druhý víceleté programy pro rozvoj venkovského prostoru (ENFRD 2014).

Obrázek 1 Schéma struktury SZP (zdroj: ENRD 2014)

Reforma Agenda 2000 se zaměřila především na následující změny:

- nové upravení vnitřních cen komodit takovým způsobem, aby se přiblížili cenám na světovém trhu a byli jen z části podpořeny přímými dotacemi,
- ekologická podmíněnost poskytování podpor zemědělcům a možnost, aby s cílem financovat opatření na rozvoj venkova tyto podpory dle toho jednotlivé státy snižovaly,
- posílení stávajících strukturálních opatření v rámci nové politiky rozvoje venkova, která jsou nově nazývána „druhý pilíř SZP“,
- přesně rozvržený stabilizovaný finanční rozpočet na nové období (2000–2006) (Massot 2020).

Patnáct členských států v roce 1999 přijalo návrh na plán Agendy 2000, avšak podalo návrh komisi, aby se v polovině období, tedy v roce 2002, uskutečnil přezkum, v roce 2003 se tak stalo a tato kontrola se nakonec vyjevila jako nejambicióznější reforma celé SZP v její historii, dnes je známa pod názvem Mid-term review 2003 a měla čtyři hlavní cíle: užší napojení zemědělství v EU na světové trhy, příprava rozšíření členské základny Evropské unie, lepší plnění nároků společnosti na potravinovou bezpečnost (v 90. letech 20. stol. se stala řada potíží se závadnými potravinami) a v oblasti ochrany přírody a krajiny, dosažení větší kompatibility SZP s požadavky třetích zemí (Massot 2020).

Dle Gohina (2005) měla Mid-term review pět hlavních prvků, které byly naplněny:

- snížení podpory tržních cen,
- zavedení povinných pravidel podmíněnosti (CrossCompliance),
- posílení rozvoje venkova modulací přímých plateb,
- nový mechanismus ke snížení přímých plateb v případě tlaku na rozpočet,
- oddělení přímé podpory ze strany EU a vytvoření jednotné platby na farmu (SFP).

Tento systém poskytování plateb nahradil do té doby platný systém vázaný na produkci a tím podpořil snížení výroby „nepotřebného“ množství komodit. Dále začaly být praktikována pravidla podmíněnosti, což mělo za následek mnohem lepší zacházení s půdou a dodržování správné zemědělské a environmentální praxe (Gohin 2005).

Pravidla podmíněnosti CrossCompliance jsou podmínky, při jejichž splnění jsou zemědělcům poskytnuty patřičné podpory. Zahrnují především kontrolu dobrých životních podmínek zvířat, bezpečnosti potravin, dodržování dobré zemědělské praxe a péči o životní prostředí v dané lokalitě (Massot 2020).

Velice zjednodušeně řečeno tato reforma přispěla k tomu, aby se producenti v celé Evropské unii orientovali na poptávku a produkovali to, co chtějí spotřebitelé, a ne na komodity, které na trhu mají velice nízké uplatnění (Mze 2014).

Dalším krokem v SZP byla kontrola funkčnosti Healthcheck v roce 2008. Dle Massota (2020) tato kontrola měla za úkol revidovat opatření, jež byla ustanovena v roce 2003 díky Mid-term review. Její cíle byly následující:

- posílení naprostého oddělení podpor od produkce postupným rušením posledních podpor vázaných na produkci a jejich začleněním do režimu jednotné platby na zemědělský podnik,
- částečné přesměrování finančních prostředků z prvního pilíře ve prospěch druhého pilíře, a to pomocí modulace přímých podpor,
- zmírnění pravidel veřejné intervence a kontroly nabídky, aby se samovolně zvýšila míra reakcí zemědělců na poptávky trhu.

Společná zemědělská politika Evropské unie je dynamickou a neustále se vyvíjející složkou společných politik EU, je postupně přizpůsobována novým okolnostem a úkolům, proto je neustále potřeba její postoje a cíle operativně měnit. Další reforma tedy přišla v roce 2013. Stalo se tak hlavně díky tomu, že EU do SZP potřebovala začlenit reakce na změny klimatu, lepší využívání přírodních zdrojů, větší konkurenci přicházející ze světových trhů a potřebu zajistit trvalou prosperitu venkovského prostoru v celé EU (EuropeanCouncil 2019).

Tato reforma vstoupila v platnost v lednu 2014, avšak začala se uplatňovat až od roku 2015 a její cíle dle Massota (2020) byly následující:

- Po oddělení zemědělských podpor od produkce ve prospěch všeobecné podpory příjmů, jež byla platná od roku 2003, následovala fáze, kdy byly nástroje opět spojeny s konkrétními cíli, a zároveň byly odstraněny veškeré historické reference. Jednotné platby na zemědělský podnik byly transformovány do systému plateb, které mají jednotlivé stupně a jsou tvořeny sedmi složkami. 1) „základní platbou“, 2) „zelenou platbou“ (ekologická složka), 3) nadstavbovou platbou mladým zemědělcům, 4) redistributivní platbou, která umožňuje posílit podporu na první hektary zemědělského podniku, 5) dodatečnou podporou příjmů v oblastech, které jsou nějakým způsobem omezeny podmínkami v oblasti ochrany přírody, 6) podporou vázanou na produkci citlivých komodit, 7) možností využití zjednodušené platby pro drobné zemědělce.
- Ustálení dvou pilířů SZP – 1. pilíř, kterým se financují přímé podpory a tržní opatření, zcela na náklady Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF). 2. pilíř, který je určen pro podpory rozvoje venkova v režimu spolufinancování. Zároveň se zvýšila i flexibilita přesouvání finančních prostředků mezi prvním a druhým pilířem: od roku 2015 mohou členské státy přesunout původně přidělené prostředky v obou směrech

(z prvního pilíře do druhého až do výše 15 % a z druhého do prvního v případě některých států až do výše 25 %) dle potřeby.

- Ustálení jednotných nástrojů na úpravu a organizaci trhů ve smyslu vytvoření „záchranných sítí“. Zrušení všech kvót, ať už na mléko, cukr, výsadbu vinic atd. Aby ale i nadále byla možnost reagovat na případná narušení trhů, byla vytvořena nová rezerva pro případ krize.
- Dalším bodem bylo vytvoření integrovaného a cílenějšího přístupu k rozvoji venkova, který více zohledňuje územní hledisko. Lepší koordinace opatření v oblasti rozvoje venkova se zabývá částí strukturálních fondů. Zjednodušení široké škály nástrojů používaných v rámci druhého pilíře SZP, aby do budoucna bylo možné soustředit se na podporu konkurenceschopnosti, modernizaci, zemědělství založené na kvalifikovaných lidech, usazování mladých zemědělců, udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a vyvážený územní rozvoj.

Všechny reformní kroky SZP jsou směřovány k tomu, aby byla posílena konkurenceschopnost, bylo podpořeno udržitelné zemědělství a inovace, pracovní místa a aby se přesunula finanční pomoc směrem k udržitelnému, efektivnímu a šetrnému využívání zemědělské půdy (European Council 2019).

Po roce 2013 se tak SZP upnula k jasně vymezeným cílům, kterými jsou: produkce potravin, která je životaschopná, šetrná a zároveň zajištění efektivního hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu a dosažení vyváženého územního rozvoje (Mze 2014).

3.2 II. Pilíř Společné zemědělské politiky: politika rozvoje venkova

Jak již bylo řečeno, reformy SZP v 90. letech byly cíleny na rozšíření pole působnosti SZP. Jejich cílem tedy bylo kromě zajištění základní potřeby – produkce potravin, zaměřit se na rozvoj mnohem komplexněji. Koncem 90. let byl tedy vytvořen druhý pilíř, který se zaměřil na rozvoj venkova jako celku, a to hlavně díky Agendě 2000, ta mj. stanovila podmínky pro politiku rozvoje venkova (Vošta 2010).

Podle Négreho (2020) má druhý pilíř za cíl především podporovat venkovské oblasti v rámci Evropské unie a napomoci čelit velkému spektru výzev 21. století, především v hospodářství, životním prostředí a v otázkách společenských. Na základě souboru evropských opatření vnitrostátní a regionální orgány vypracovávají vlastní sedmileté plány na rozvoj venkova. Ty jsou pak na rozdíl od prvního pilíře, který je financován výhradně z rozpočtu Evropské unie, spolufinancovány z prostředků EU, tak i z prostředků regionálních a vnitrostátních. Co se týká financí poskytovaných do druhého pilíře Evropskou unií, tak jde zejména o Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV), který byl speciálně pro tento účel vytvořen. Úkolem fondu EZFRV je přispívání k naplnění strategie Evropa 2020, což je strategie Evropské unie, která podporuje hospodářský růst a zaměstnanost v členských státech tím, že ve venkovských oblastech podporuje udržitelný rozvoj venkova (Négre 2020).

Návrh komise pro program strukturálních fondů EU po roce 2013, včetně Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), byl velmi inovativní s ohledem na aktuální předpisy. Posílil soudržnost všech fondů EU, aby mohly být integrované společné politiky účinnější a následně napravily současnou rozmanitost a fragmentaci (Barca, 2009).

Politika rozvoje venkova má Evropskou komisí stanovené tři hlavní priority:

- posílit konkurenceschopnost v zemědělství,
- zajistit udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu,
- dosáhnout vyváženého územního rozvoje venkovských hospodářství a komunit, včetně vytváření a udržení pracovních míst (Négre 2020).

Baldock et al. (2001) uvádí, že politika rozvoje venkova je sice ve všech členských státech prováděna individuálně, právě díky financování z vnitrostátních rozpočtů, ale určité společné znaky má všude v EU. Pro realizaci většinou v jednotlivých státech slouží ministerstvo zemědělství jako hlavní aktér. V každé zemi zahrnuje institucionální mapa hierarchii od ministerstev ústřední vlády až po regionální a místní orgány. Zemědělské zájmy rozvoje venkovského prostoru jsou povětšinou hlavní hybnou silou. Zatímco kombinace zájmů soukromého sektoru, nevládních organizací v oblasti životního prostředí, lesnických institucí, vzdělávacích a školicích orgánů a dalších má menší vliv na směr pohybu politiky rozvoje venkova. Dalším klíčovým činitelem bývá i Ministerstvo životního prostředí. Ve federálních státech Evropské unie probíhá debata o rozvoji venkova a jednotlivých regionů souběžně, takže není jasně vyhraněná mez, kdy končí regionální politika a kde začíná politika rozvoje venkova. V návaznosti na to došlo i k částečné decentralizaci moci, co se politiky rozvoje venkova týká. Regionální a místní instituce tak často nabývají vysokých pravomocí.

Podle Binka et al. (2009) je základním stavebním kamenem pro rozvoj, oživení a stabilizaci venkova pochopení těchto vztahů jak na regionální úrovni, tak na celostátní úrovni a využití jejich synergie.

3.2.1 II. Pilíř Společné zemědělské politiky v České republice

Již před vstupem České republiky do Evropské unie byl v oblasti rozvoje venkova využíván program SAPARD, což byl Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova. Program SAPARD velice výrazně pomohl překlenout v České republice období před vstupem do EU a přípravy na něj. V tomto programu bylo na rozvoj venkova a zemědělství do ČR alokováno v přepočtu 3,9 mld Kč (Hudečková a Lošťák 2004).

Po vstupu České republiky do EU byly vypracovány dva dokumenty, podle nichž byly alokovány finance v letech 2004-2006. Prvním dokumentem byl Operační program – Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, který se zaměřoval především na podporu zvyšování konkurenceschopnosti zemědělství, zpracování zemědělských produktů a později i na rozvoj lesního a vodního hospodářství v závislosti na trvale udržitelném rozvoji venkova a diverzifikaci zemědělských činností. Druhým dokumentem, dle něž byly finance alokovány, byl Horizontální plán rozvoje venkova. Díky němu byla financována námi sledovaná doprovodná opatření Společné zemědělské politiky EU. V období 2000-2006 byly veškeré tyto

podpory financovány ze strukturálních fondů EU, v dalším programovém období (2007-2013) došlo k zásadní změně a sice na tuto problematiku byl vytvořen speciální fond, který se nazývá Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV). Kromě z tohoto fondu jsou podpory dofinancovávány národními podporami. Čerpání podpor z EZFRV je podmíněno existencí programových dokumentů, které jsou specifické pro každý stát a obsahují strategické směry, vymezené cíle a dotační podpory. V České republice pro toto období byly těmito dokumenty: Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013 a Program rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013. Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky (NSPRV) je dokumentem, který utváří silné vazby mezi cíli rozvoje evropského venkova a cíli rozvoje venkova České republiky (Vošta 2010). Cíle rozvoje venkova České republiky musí korespondovat se třemi hlavními strategickými osami EU, těmi jsou konkurenceschopnost, ochrana přírody, životního prostředí a krajiny, rozvoj a diverzifikace venkovského života (MZe 2006). Dokumentem, který na NSPRV navázal, byl Program rozvoje venkova 2007–2013, který rozvádí NSPRV do detailů v jednotlivých čtyřech osách. Osa I. se zaměřuje na zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví. Osa II. má prioritu ve zvýšení biologické rozmanitosti, a jejím hlavním úkolem je chránit kvalitu vody a půdy a zmírňovat dopady klimatických výkyvů a změn. Osa III. je zacílena především na zvýšení kvality života obyvatel, kteří žijí ve venkovských oblastech a na diverzifikaci hospodářství venkova. Osa IV. je osa metodická a je realizována prostřednictvím plnění cílů os I. – III. Hlavním přínosem této osy je způsob, kterým jsou jednotlivé projekty rozvoje venkova realizovány a propleteny (MZe 2006).

3.3 Metoda LEADER

Metoda LEADER je užívána v rámci Evropské unie při komunitně vedeném místním rozvoji. Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale-Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku. Základním pilířem metody LEADER je vedení rozvoje „zdola nahoru“, který zásadním způsobem realizuje shromažďování sociálního kapitálu a zvyšuje účinek inovací ve venkovském prostředí. Zahrnuje především spolupráci a partnerství veřejných a soukromých subjektů, tvorbu místních rozvojových strategií, společné a vícesektorové akce, tj. akce na kterých se podílí jak veřejné, tak soukromé subjekty. Jedná se o moderní a efektivní přístup k řešení problémů na venkově. Zahrnuje dobrou komunikaci mezi jednotlivými stupni (aktéry) venkovského rozvoje. Týká se spolupráce jednotlivých MAS na úrovni státu, ale i celé EU (MMR 2020).

Tato metoda je Evropskou komisí aplikována již v šestém programovém období. Její začátek datujeme do roku 1990, přičemž do roku 2000 se jednalo především o „experiment“, který nefungoval vždy tak jak měl. Metoda je jedinečná především svou inovativní myšlenkou, která je založena na tom, aby se do regionálního rozvoje zapojili především lidé, kteří v daném regionu žijí a jejich ochota zlepšit podmínky v dané lokalitě byla využita v co největší míře. Jelikož do roku 2000 se tato metoda vyznačovala spíše experimentální a demonstrativní

hodnotou, měla také velmi malé finanční vybavení. Je důležité zdůraznit, že nebylo hlavním cílem, aby přinášela definitivní řešení všech venkovských problémů (Farrell and Thirion, 2005).

Podle Glanberga et al. (2016) byl hlavní důvod pro zavedení metody LEADER rychle se měnící doba po roce 1990 a aspekty, které velice výrazně ovlivňovaly život na venkově. Těmi byly především – migrace obyvatelstva z venkova do měst a zvětšující se potíže malých venkovských podnikatelů, díky nedostatku lidí ochotných pracovat na venkově, což také souviselo s migrací do měst. Neméně významnými důvody byl i rychlý nástup a rozvoj telekomunikačních technologií a na to navazující změna životního stylu obyvatel.

Dle Maiera et al. (1998) je přístup metody LEADER založen především na těchto principech:

- Hybnou silou regionálního rozvoje jsou především místní účastníci.
- Využívání zdrojů je založeno na udržitelném rozvoji.
- Regionální rozvoj nemá stejný význam jako ekonomická expanze, ale je to kvalitativní zlepšení struktury ekonomiky a životních podmínek.
- Regionální politika by měla souviset s regionálním potenciálem.
- Je důležité vždy zdůrazňovat cíl technologie a inovace.

Lukesch (2003) popisuje tuto metodu jako soubor sedmi bodů pro ni typický:

- přístup založený na regionu,
- přístup „zdola nahoru“,
- místní skupiny,
- multisektorová integrace,
- sítě kontaktů,
- nadnárodní spolupráce,
- decentralizované řízení a financování.

Ramos a Delgado (2003) uvádějí, že onen inovativní systém spočívá právě v převodu moci a finančních prostředků na místní úroveň, jinými slovy na místní obyvatele, kteří nejlépe vědí, kde je v jejich regionu potřeba investic a rozvoje. K tomuto účelu dle Ramosa a Delgado (2003) slouží vytvořená síť MAS, která má za úkol především propojit místní správu s občanskou společností a ekonomickými odvětvími. To, že celý proces řídí MAS, umožňuje účast místních aktérů na rozvoji. Maurel et al. (2008) k této problematice dodává, že pojem „Územní správa věcí veřejných“ přesně určuje popisovanou metodu.

Podle Arroya et al. (2015) také ale v této metodě existuje celá řada nařízeních, která daný proces Místním akčním skupinám ztěžují. Především když se jedná o přípravu strategie a definování projektů. Místní akční skupiny jsou často konfrontovány se zásahy ze strany regionálních orgánů místní správy. Často se do celého procesu rozhodování promítají politické zájmy, které vítězí nad zájmy, jež souvisí čistě s potřebami místních lidí. Výsledkem jsou pak potíže s uplatněním metody „zdola nahoru“. Účinnost projektů je pak těmito zásahy omezena.

3.3.1 Metoda LEADER v České republice

V České republice se historie metody LEADER začíná psát od roku 2003, kdy ČR vstoupila do Evropské unie. Zatímco v zemích západní Evropy tato metoda byl využívána již od 90. let 20. století, pro země, které do EU vstoupili v roce 2003, byla tato metoda naprosto novou a inovativní. Přestavovala zcela nový přístup k zapojení komunity do rozvoje venkova a navazování fungujících vztahů spolupráce napříč sektory. Pro nové členské státy také bylo výhodou, že se mohly poučit z chyb, které nastaly při implementaci v západních státech a rovnou mohli přistoupit k osvědčeným řešením nastalých komplikací (Hudečková and Lošťák 2008).

Lošťák a Hudečková (2010) uvádí, že v programovém období 2000–2006, ve kterém jsme do EU přistoupili, byla užívána metoda LEADER + jako jedno jediné opatření v Programu rozvoje venkova České republiky. Vše se však změnilo v dalším plánovacím období (2007–2013), kdy SZIF vybral 112 z celkových 180 MAS v celé republice a jejich činnost začala být podporována z osy IV. Programu rozvoje venkova. Nejdůležitějším cílem v tomto plánovacím období bylo vytvořit strategie metody LEADER a navázat vztahy pro spolupráci jednotlivých sektorů s MAS, které v tomto plánovacím období dostaly možnost zapojit se do ovlivňování dění především díky převzetí pravomocí týkajících se daných venkovských oblastí. Tím, že se sloučily regionálně správní jednotky pomocí MAS došlo k účinnějšímu rozvoji obcí a neslo to s sebou i efekt efektivnějšího rozvoje zemědělského sektoru a následně kladné dopady na péči a ochranu o přírodu a krajinu.

V programovém období 2014–2020 nadále pokračovala podpora metody LEADER, ale jelikož byla podpora MAS rozšířena i do dalších Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“), v důsledku toho začaly podporovat především konkurenceschopnost a vyrovnání regionálních disparit. Tato podpora byla naplňována pomocí realizace integrovaných nástrojů. Integrované nástroje jsou v České republice především komunitně vedený místní rozvoj (CLLD), jako další stupeň metody LEADER, Integrované místní investice a Integrované plány rozvoje území. Tyto hlavní tři nástroje jsou realizovány podle schválených strategií, pro něž byly základní stavební kameny specifické cíle a opatření Evropských strukturálních a investičních fondů (NS MAS ČR 2014).

3.3.2 Metoda CLLD

Community-led Local Development – CLLD, znamená v překladu do češtiny Komunitně vedený místní rozvoj. Jak již bylo výše zmíněno, jedná se o komplexní integrovaný nástroj, který navazuje na metodu LEADER a je určen k podpoře regionálního rozvoje ze všech fondů EU k tomu určených. Je realizován prostřednictvím Místních akčních skupin (Pollermann et al. 2014).

Komunitně vedený místní rozvoj se zaměřuje na specifické subregionální území a je veden místními akčními skupinami, které v dané věci především zastupují místní veřejné a soukromé socioekonomické zájmy. Na rozhodovací úrovni komunitně vedeného místního rozvoje mají většinu hlasovacích práv místní akční skupiny, které zastupují regionální soukromé i veřejné subjekty. Díky tomu je docíleno rozhodování podle regionálních potřeb a vše je řízeno „zdola nahoru“. Komunitně vedený místní rozvoj je uskutečňován na základě dokumentu Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD). Jedná se o dokument, který je nezbytnou součástí fungování MAS. Propojuje na regionální úrovni dané záměry, subjekty a zdroje. Dalším úkolem CLLD je vytváření sítí a propojení jednotlivých subjektů na subregionální úrovni tak, aby co nejjednodušeji mohla vznikat spolupráce napříč všemi obory v daném místě (Miller 2014).

3.4 Místní akční skupina

Místní akční skupiny jsou tvořeny regionálními venkovskými aktéry. Principem jejich fungování je vytváření partnerství občanů, veřejné správy, neziskových organizací a podnikatelských subjektů. Pro které vytvářejí strategie rozvoje a zajišťují především jejich metodickou a finanční podporu, která je čerpána z fondů Evropské unie (Chevalier 2013).

Místní akční skupina je v podstatě formalizovaná podoba požadavků metody LEADER v praxi. LEADER totiž vyžaduje propojení venkovských aktérů do této podoby a tito aktéři musí splňovat určitá kritéria (Binek et al. 2015).

Právní formou Místních akčních skupin je nejčastěji obecně prospěšná společnost nebo občanské sdružení registrované Ministerstvem vnitra České republiky (Fišer 2008).

Pelcl (2008) jednotlivé právní identity spojené s MAS popisuje následovně:

- Obecně prospěšná společnost – po založení takového orgánu již nelze rozšiřovat své členské řady, proto je nutností členské subjekty vést jako partnery o. p. s.
- Občanské sdružení – tato struktura nemůže jako členy evidovat jednotlivé obce, proto obec musí zvolit svého zástupce (většinou starosta), který v MAS hájí zájmy své obce.
- Zájmové sdružení právnických osob – jak název naznačuje, členy mohou být pouze právnické osoby, vzniká tak komplikace při čerpání finančních podpor z jiných programů, než jsou programy LEADER. V řadě z nich totiž nemůže být z. s. p. o. žadatelem.

Od roku 2014 se už zřízení občanského sdružení nepoužívá, všechna se tak změnila v zapsaný spolek.

Podmínkou pro správné fungování MAS je, aby členem nebylo město, které čítá více než 25 tisíc obyvatel. Každá obec může být členem pouze jedné MAS, z toho vyplývá, že jednotlivá území MAS se nepřekrývají. Strategie rozvoje venkova je zpracovávána vždy na programovací období a je základním dokumentem, podle kterého se v daném programovacím období MAS řídí. Strategie musí projít schválením od všech členů. Pro svou činnost musí MAS disponovat lidskými zdroji (zaměstnanci) a zároveň musí být ustaveno sídlo MAS, kde mají zaměstnanci

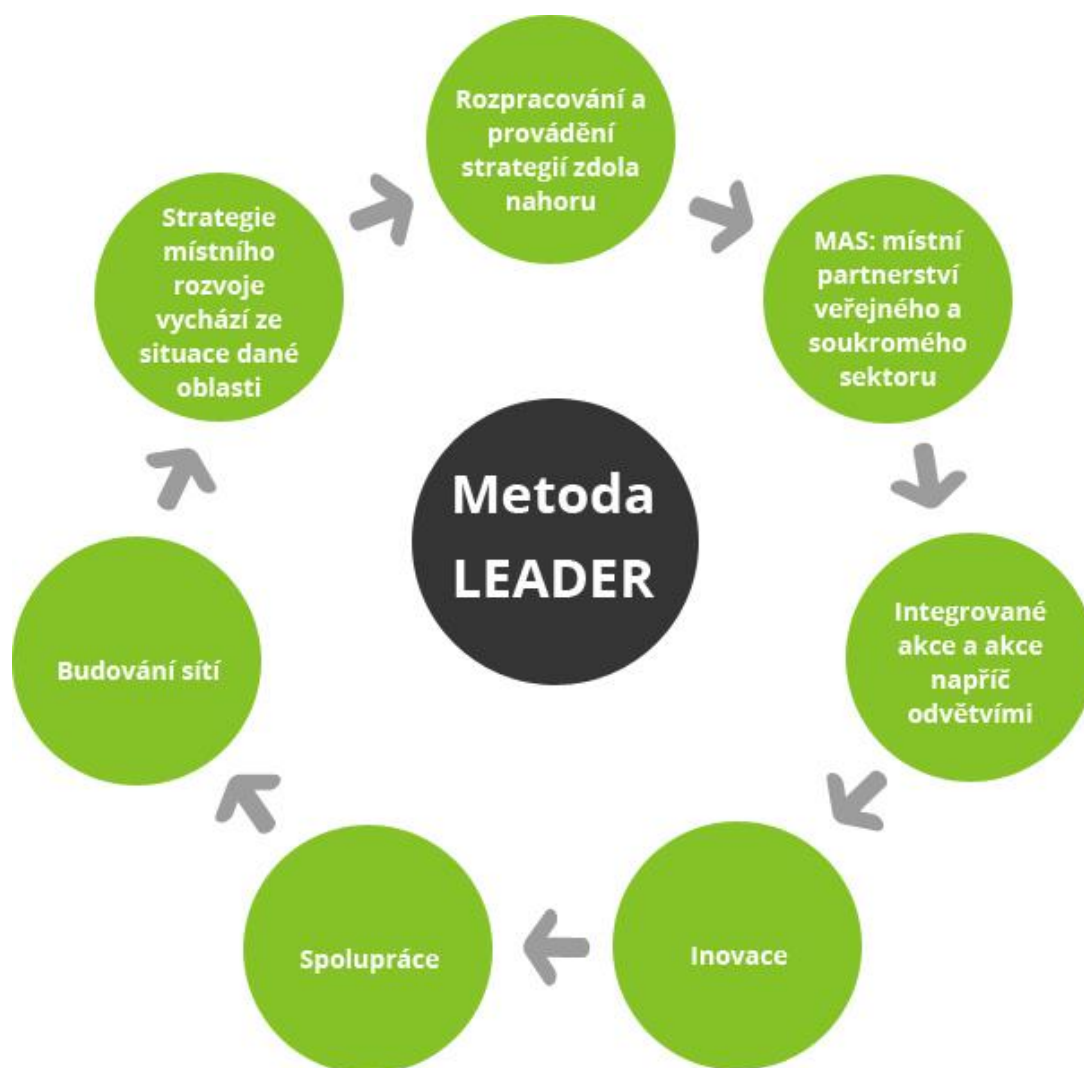
své zázemí. Minimální počet zaměstnanců je dva, minimálně manažer a administrativní pracovník/ce. Podmínkou, bez které by MAS nemohla fungovat je disproporční rozdělení v členské základně rozhodovacích orgánů, nadpoloviční většinu totiž musí tvořit členové soukromého a neziskového sektoru. Podpory v MAS jsou poskytovány na základě podání jednotlivých projektů a žádostí žadatelů do výzev, které MAS vyhlásí. Tyto finanční zdroje jsou rozdělovány na základě principu subsidiarity, tedy na nejnižší (regionální) úrovni a dostanou se tímto způsobem přesně tam kam mají (Fišer 2008).

Další podmínkou je kromě rozhodovacích orgánů omezena omezena i členská základna MAS, v té musí být nadpoloviční převaha členů ze soukromého sektoru, aby tak bylo zamezeno rozhodování sektoru veřejného o finančních tocích a bylo zajištěno rozhodování dle principu „zdola nahoru. (ENFRD 2017).

Lopolito et al. (2011) uvádí, že velice důležitou součástí v poskytování finančních prostředků v rámci metody LEADER, které jsou posílány přímo subregionálním aktérům (MAS), pro místní aktéry Místní akční skupinou je také kontrola toho, kam a na jaký projekt byly finance poskytnuty. Je tomu tak kvůli tomu, že finance jsou čerpány z veřejných zdrojů (fondů EU) a veřejnost, která finance do fondů vkládá, má právo a zároveň chce vědět, kam finance putují, za jakým účelem a s jakým dopadem. V hodnocení je důležité zohlednit všechny dopady, které daný projekt má. Veřejností je často usuzováno, že dopady daného projektu nejsou až takové ve srovnání s jeho finanční náročností, avšak není zohledněno například obohacení sociálního kapitálu daným projektem, jeho udržitelnost a další nehmotná zlepšení.

Podle Arroya et al. (2015) je venkov specifickým prostorem kvůli tomu, že zde je nedostatek sociální koordinace a komunikace, menší ekonomická aktivita a dochází zde také k vyliďňování. Ve venkovském prostředí je málo organizací, které mají skutečné sídlo v místě jejich působení. Místní akční skupiny jsou tak právě v těchto místech tou pravou organizací, která všechny tyto zmíněné aspekty dokáže optimalizovat. Studie, které zkoumají míru rozvoje venkova tak jednoznačně mluví pro území, která se vyznačují vysokou mírou koncentrace Místních akčních skupin. Ray (2000) vidí právě MAS jako hlavní hybatele politicko-ekonomického rozvoje venkova.

Další neméně důležitou funkcí Místních akčních skupin je vytváření nových pracovních míst a ekonomických příležitostí regionálních subjektů díky výzvam, které MAS vyhlásují. Snaží se také pomoci se změnou mentality venkovských obyvatel a v některých případech změnou výběrových kritérií pro projekty s cílem přizpůsobit se novým okolnostem. Aktivity MAS mají také regionálním subjektům pomáhat překonávat ekonomické a sociální výzvy, které by mohly být bez jejich pomoci pro dané subjekty likvidační. Mohou také finančně podporovat vzdělávací projekty, a to může nepřímo v pozitivním slova smyslu ovlivnit odliv kvalifikovaných pracovníků do měst, a naopak je do obce přilákat. Především se jedná o oblast potravinářství a zemědělství. Velice důležitou funkcí MAS je také zapojení obyvatel do rozhodování při rozvoji místních lokalit (Arroya et al. 2015).

Obrázek 2 Schéma základních funkcí MAS (zdroj: MAS Partnerství venkova, z. s.)

Podle Pošmurného (2015) jsou hlavními úkoly MAS:

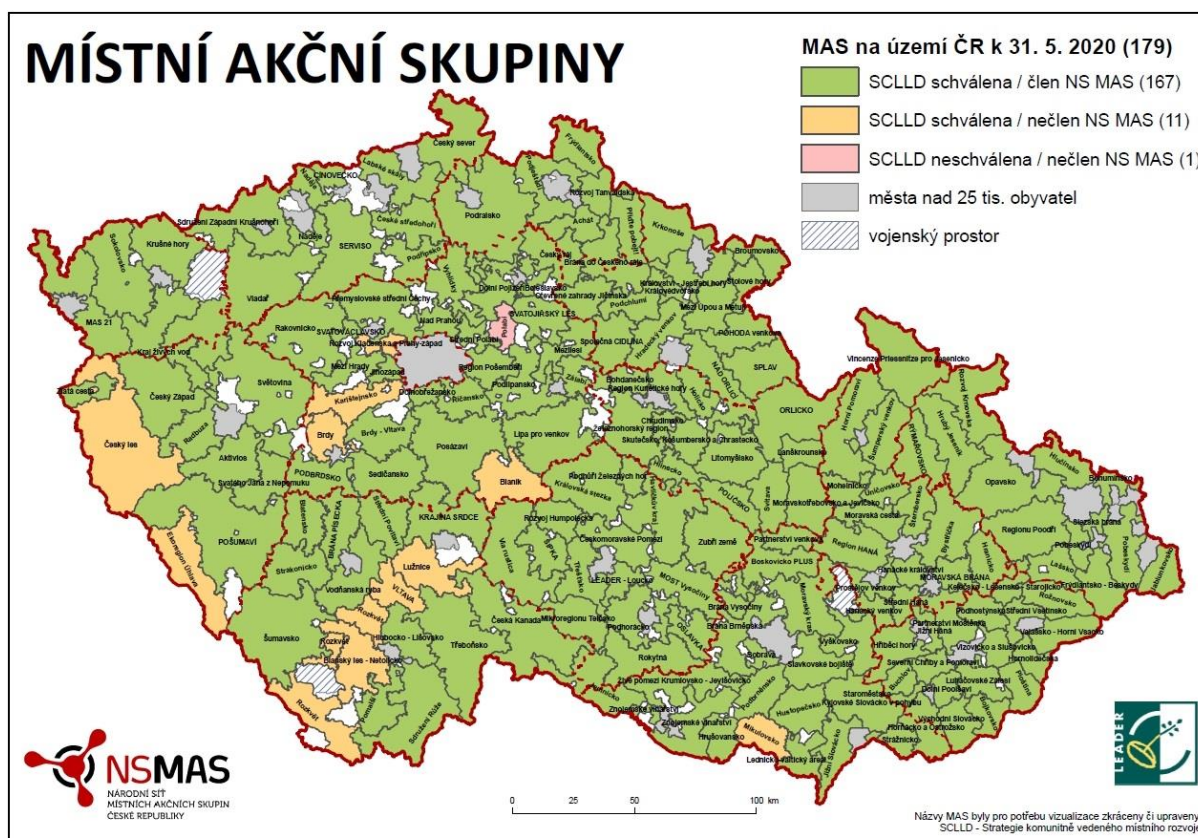
- zvýšení způsobilosti a vzdělávání místních aktérů v oblasti vypracovávání žádostí a provádění operací, včetně jejich schopností při řízení projektů,
- vyhlašování nediskriminačních a transparentních výběrových řízení,
- zajištění souladu se strategií komunitně vedeného místního rozvoje při výběru operací,
- příprava výzev a jejich následné zveřejňování,
- příjem a posuzování žádostí o podporu podaných místními aktéry,
- stanovení výše podpory na vybrané operace,
- sledování průběhu naplnění strategie komunitně vedeného místního rozvoje a podporovaných operací a s tím spojená kontrolní činnost.

3.5 Národní síť místních akčních skupin

Národní síť místních akčních skupin, z. s. je společenství, které sdružuje organizačně samostatné právnické osoby – místní akční skupiny – pracující dle principů komunitně

vedeného rozvoje venkova (metody LEADER) ve prospěch venkova na území České republiky (NS MAS České republiky 2020).

NS MAS ČR je velice důležitá v ohledu fungování místních akčních skupin v České republice. Má hned několik funkcí, které jejich práci zefektivňují. Základní myšlenkou vytvoření této sítě bylo propojení všech zkušeností z jednotlivých MAS napříč ČR. Vytvořením NS se i zjednodušilo vyjednávání všech Mas jako celku s organizačními složkami státu. NS MAS má za úkol také syntézu pravidel, podle kterých se MAS v České republice řídí při vykonávání jejich činností. Důležitou úlohou je také zastupování českých MAS na mezinárodní úrovni a obhajoba jejich společných zájmů. Svůj podíl má NS i na realizaci společenských akcí, které mají podpořit správnou cestu rozvoje venkova a činy napomáhající k udržitelnosti a konkurenceschopnosti venkovského prostoru jako celku (NS MAS České republiky 2020).

Obrázek 3 Mapa NS MAS k 31. 5. 2020 (Zdroj: NS MAS ČR 2020)

Organizační struktura NS MAS je stejná jako struktura všech zapsaných spolků. Nejvyšším orgánem je tak Valná hromada, na jejíž zasedání má každá MAS právo vyslat své zástupce a jeden z nich má hlasovací právo. K 1. 9. 2020 měla valná hromada NS MAS ČR 168 řádných členů. Druhým nejvyšším orgánem je Výbor NS MAS, který řídí spolek podle usnesení Valné hromady a v souladu se stanovami. Současným předsedou Výboru je Ing. Jiří Krist. Výbor má nejméně třináct členů včetně předsedy a místopředsedů a je složen ze zástupců krajských sítí. Dalším orgánem v pořadí je Kontrolní komise, která kontroluje práci Výboru. A poslední v hierarchii jsou Krajská sdružení MAS, jejichž zástupci tvoří Výbor. K zajištění dlouhodobé specializované činnosti výboru výbor zřizuje pracovní skupiny (PS) složené z členů výboru, členů organizace a případně externích odborníků. V současné době je vytvořeno 8 pracovní skupin (PS): PS LEADER, PS Mezinárodní spolupráce, PS Program a vize, PS Vzdělávání, PS Enviro, PS Chytrý venkov, PS Sociální, PS Podnikání (NS MAS 2020).

4 Metodika

Teoretická část diplomové práce je zpracována jako přehled literatury na základě studia odborných zdrojů. Vychází z elektronických a tištěných zdrojů, jež jsou volně přístupné v knihovnách a e-knihovnách a jsou zaměřeny na problematiku metody LEADER, MAS, detailně se zabývají rozvojem venkova, dotacemi z EU, regionálním a komunitně vedeným místním rozvojem. Cílem teoretické části práce je především uvést čtenáře do dané problematiky a rozšířit jejich znalosti v těchto výše jmenovaných oblastech. Záměrem je propojit jednotlivé aspekty a souvislosti, které se daného tématu týkají a jsou nezbytné pro pochopení fungování regionálního rozvoje dle metody LEADER za účasti místních akčních skupin a dalších regionálních aktérů. V této části práce jsou tedy posloupně popsány důvody a okolnosti vzniku SZP a následné postupné měnění jejích cílů, které vedlo až ke vzniku MAS jako hlavních aktérů v metodě regionálního komunitně vedeného rozvoje v EU na příkladu České republiky.

Praktická část diplomové práce je kompilací komplexního množství dokumentů o MAS, které byly nashromážděny v průběhu příprav na DP. Jedná se o veřejně dostupné dokumenty, tak i o dokumenty interní, které slouží zaměstnancům MAS jako metodické příručky a určují pravidla a postupy jejich práce. Stěžejní jsou dokumenty SCLLD, výroční zprávy z let 2012–2019, dále metodická příručka ke standardizaci MAS a interní postupy jednotlivých operačních programů. Většina dokumentů byla získána během osobních schůzek s paní ředitelkou MAS, některé jsou volně dostupné veřejnosti na stránkách MAS Českomoravské pomezí o.p.s. a na stránkách NS MAS. Na základě těchto dokumentů je vypracována analýza činnosti MAS, zmapování jejích přínosů pro území, na němž působí a přínosy subjektům jež se nachází na území působnosti MAS v porovnání se sousedními MAS.

Na základě konzultací se zástupci MAS Českomoravské pomezí byl učiněn závěr, že další části práce by se měly věnovat především tomu, jak velký má MAS potenciál v oblasti rozvoje regionu a přiblížení úloh MAS veřejnosti. Díky poměrně krátkému fungování MAS v plném rozsahu (schválení SCLLD až v září 2017) je potřeba mezi místními obyvateli a subjekty učinit osvětu v oblasti komunitně vedeného regionálního rozvoje a nastítnit alespoň zhruba v jaké míře je schopna MAS dění a rozvoj v regionu ovlivňovat.

Další části práce se tedy věnují k osvětlení postojů MAS hájení společenských zájmů. Datovým základem pro tuto část práce byla především SCLLD a poznatky získané z volných rozhovorů se zástupci MAS. Při srovnávání efektivnosti MAS se sousedními MAS bylo zapotřebí oslovit jak konkrétní MAS, tak i krajské sdružení. Veškeré oslovené subjekty poskytly ochotně své údaje týkající se dané problematiky a na základě těchto materiálů byla provedena komparace. Pro následující část práce je základem komparace totožné dotazníkové šetření, které bylo provedeno v roce 2014 a na koci roku 2020. Dotazník byl zpracován ve spolupráci s pracovníky MAS a následně byl mezi respondenty ve všech 35 členských obcích distribuován jak v elektronické, tak listinné podobě. Výstupy dotazníkového šetření neslouží pouze pro účely zpracování DP, ale především pro MAS a definici potenciálů pro další plánovací období. Pro účely této diplomové práce byla využita pouze část dotazníku. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 403 respondentů. Pro srovnání aktuálních výsledků s výsledky výzkumu z roku 2014 byla použita metoda porovnávání průměrů. Respondenti měli k dispozici bodovou škálu od

jedné do deseti, kterou dané otázky hodnotili podle priority, kterou jim přiřkládají. Tyto odpovědi byly následně zprůměrovány a komparovány s průměry vzešlými z dotazníkového šetření probíhajícího v roce 2014. Díky zmapování aktuálních potřeb obyvatel, MAS nejlépe posoudí, na co se v budoucnu zaměřit, tak aby její působení mělo co nejpozitivnější dopady na dané území a přispívalo k co nejdelší udržitelnosti, na kterou MAS Českomoravské pomezí klade významný důraz.

Pro definici potenciálů na další programovací období byla zvolena kombinace výsledků dotazníkového šetření, které bylo distribuováno mezi zástupce příspěvkových a neziskových organizací stejnou formou jako dotazníkové šetření cílené na veřejnost, a zúčastnilo se ho 25 respondentů. Dalším podkladem pro tuto část práce je rozhovor s paní ředitelkou MAS, která pro potřeby výzkumu v této práci nastínila, jakým směrem se bude MAS v dalším programovacím období ubírat.

Formální část práce je vypracována na základě dokumentu „Pokyny pro psaní diplomových prací na FAPPZ“. Seznam použitých zdrojů je citován podle dokumentu „Závazná pravidla tvoření citací a seznamů použité literatury pro FAPPZ“. Vlastní tabulky a grafy jsou zpracovány v programu MS Excel, elektronický dotazník byl rozšířen mezi veřejnost pomocí formulářů platformy Google.cz.

4.1 Charakteristika MAS

MAS Českomoravské pomezí byla založena 9. července 2007, založilo ji devět zakladatelů jako ucelené území skládající se z katastrů 22 obcí Mikroregionu Polensko. V programovacím období 2007-2013 se MAS ČMP nedokázala zrealizovat zapojení do programu LEADER v rámci PRV. S vydáním novely zákona o obecně prospěšných společnostech účinnou od 1. 1. 2011 se změnila struktura řídicích orgánů MAS a celkově se personální složení podařilo stabilizovat. MAS ČMP začala realizovat přípravu projektu spolupráce a rozvíjet další aktivity v jejím regionu. Od roku 2011 se MAS ČMP realizovala v implementaci místní agendy 21 (MA21) a začala podporovat zavádění principů MA21 na svém území (MAS ČMP 2017). Místní Agenda 21 (MA21) je nástrojem pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Místní Agenda 21 je v podstatě proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy veřejných věcí, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti do dění zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech (MŽP 2020).

V roce 2012 došlo ke spojení území dvou mikroregionů, a to sice Mikroregionu Polensko s územím Sdružení Vrchovina. Tím došlo i k rozšíření územní působnosti MAS ČMP. Nově tak MAS ČMP započala působnost na 35 katastrálních územích, které celkem čítá více než 20 tisíc obyvatel.

V lednu 2012 byla MAS ČMP zařazena mezi řádné členy Národní sítě Místních akčních skupin České republiky a zároveň se stala členem nově založené Krajské sítě MAS kraje Vysočina. Blízké kontakty s ostatními Místními akčními skupinami mají pozitivní vliv na koordinaci aktivit v regionu, cílenější podněty k činnosti, přenos informací a cenné konzultace zkušeností mezi jednotlivými MAS.

V roce 2012 navázala MAS ČMP intenzivní spolupráci se dvěma dalšími místními akčními skupinami (Via rustica Pacov a LEADER Loucko), se kterými se společně pustila do realizace společného projektu spolupráce s názvem „S nůši do světa řemesel“, jehož trvání (udržitelnost) sahá až do současnosti.

V letech 2013–2015 se MAS Českomoravské pomezí o.p.s. intenzivně připravovala na nové plánovací období 2014–2020. Současně byly realizovány podmínky splnění certifikace (změny v zakladatelské listině, formulace nového statutu atd.). MAS se v tomto období zapojila především do programu MZE – III. 4. 1. Získávání dovedností, animace a provádění. Toto opatření bylo prováděno v rámci MAS projektem, který se jmenuje „Osvojování schopností MAS Českomoravské pomezí o.p.s.“

V roce 2014 MAS ČMP dostala realizace projektu s názvem „Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Českomoravské pomezí“, na který byly poskytnuty finance z Operačního programu technická podpora (OPTP). Díky tomu mohla MAS ČMP dále pokračovat v přípravě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2014–2020. Projekt „Uplatňování principů Leader na Vysočině“, který podporoval SZIF v rámci Programu rozvoje venkova ČR byl taktéž z velké části náplní činnosti MAS v tomto období. MAS ČMP se angažovala při vzniku metodiky a metodických doporučení týkajících se institucionalizace činnosti místních akčních skupin. Vedoucím a iniciátorem projektu byla sousední MAS Havlíčkův kraj o.p.s.

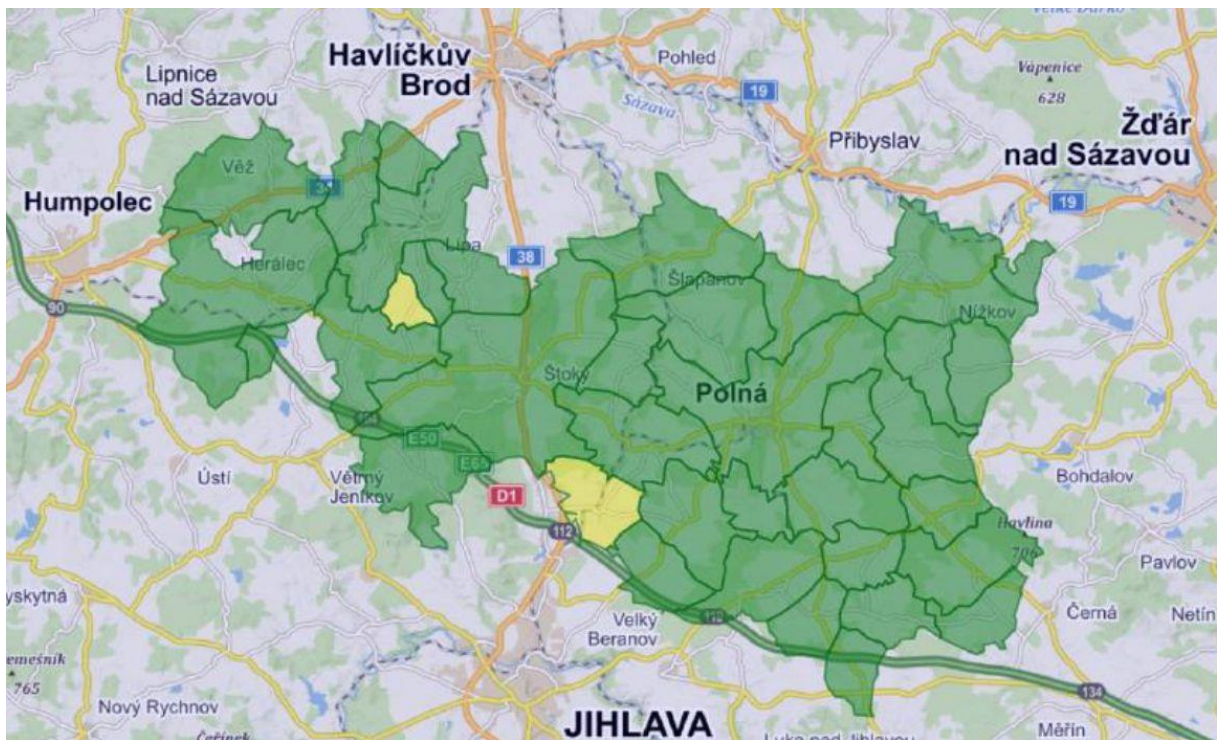
V létě 2015 byla v Polné otevřena nová kancelář MAS (Varhánkova 1240, 588 13 Polná), která se stala oficiálním sídlem MAS a je jím dodnes. Dne 9. 12. 2015 vydal řídicí orgán Programu rozvoje venkova „Osvědčení o splnění standardu MAS Českomoravské pomezí o.p.s“, jež naplnil požadavky stanovené Metodikou pro standardizaci místních akčních skupin v programovém období 2014-2020. Na jaře 2016 byla dopracována do konečné verze a odevzdána k posouzení SCLLD, která byla ale se zpožděním schválena až v září 2017.

Území MAS Českomoravské pomezí o.p.s. tak v současné době tvoří katastrální území 36 obcí ležících na území Kraje Vysočina ve střední části Českomoravské vrchoviny. Její území na mapě můžeme najít severně od krajského města Jihlavy. Do správního obvodu ORP Jihlava patří 19 obcí, k ORP Havlíčkův Brod náleží 13 obcí a do působnosti ORP Žďár nad Sázavou 4 obce. Území MAS je jedinečné díky velké míře sídelní rozdrobenosti (převažují obce do 500 obyvatel), podprůměrnou hustotou zalidnění, geografickou členitostí a životním prostředím ve velice dobrém stavu. Největšími obcemi na území MAS jsou město Polná a městys Štoky.

Východní částí území prochází historická hranice Čech a Moravy. Jsou tak rozděleny i členské obce, 24 obcí leží v Čechách a 12 obcí leží na území Moravy. Celková rozloha území MAS je 375,41 km². K 31. 12. 2019 žilo na území MAS ČMP 21 093 obyvatel. Hustota obyvatel je tak 56,1 ob./km². V současné době tvoří území MAS ČMP celistvé území, které je dobře propojeno zejména základní komunikační infrastrukturou, a to je jeden z důležitých předpokladů pro zajištění dobré spolupráce mezi jednotlivými aktéry v rámci regionu. Vzdálenost do sídla MAS ČMP v Polné z nejbližší obce není více než 25 km, proto také bylo město Polná vybráno jako sídlo MAS ČMP o.p.s.. Na území MAS ČMP je také na dobré úrovni zajištěna i silniční doprava díky kvalitní silniční síti v regionu. V jihozápadní části území

vede dálnice D1, která patří k nejvyužívanějším silničním tahům v České republice. Výhodou umístění území je i skutečnost, že krajské město Jihlava je v těsné blízkosti a tvoří s Havlíčkovým Brodem, Humpolcem a částečně i Žďárem nad Sázavou důležitá ekonomická i kulturní střediska zájmu obyvatel a podnikatelských subjektů. Sídla v blízkosti zmíněných měst tak pozitivně ovlivňují strukturální charakteristiku obyvatelstva a základnu ekonomického dění, proti tomu území MAS ČMP tvoří možnost zázemí pro bydlení.

Region má velké množství památek a zachovalou přírodu originálního rázu, který je pro Českomoravskou vrchovinu typický. Krajina je vhodná především k pěší turistice, ale i cykloturistice a díky četným a rozvinutým zemědělským podnikům v regionu také nabízí možnost rozvoje agroturistiky (MAS ČMP 2017).

Obrázek 4 Mapa území MAS Českomoravské pomezí (Zdroj: MAS ČMP 2020)

5 Výsledky

5.1 Postoj MAS k hájení společných regionálních zájmů

Základním plánovacím dokumentem a definicí postojů MAS je SCLLD, která je zpracována vždy na dané programovací období. V současné době se MAS řídí SCLLD na období 2014-2020. Základním cílem MAS je zlepšení kvality života obyvatel a životního prostředí ve venkovských oblastech v místě její působnosti. SCLLD je zpracována komunitním způsobem v souladu s míněním partnerů MAS a veřejnosti. SCLLD se vyznačuje tím, že je zpracována jako soubor tří částí, které detailně popisují postoje a cíle MAS v daném programovacím období. Jedná se o tyto tři části:

- Analytická část, která vzešla z komunitního projednávání daných problémů. Komunitní projednávání bylo uskutečněno dotazníkovým šetřením, pořádáním kulatých stolů ve všech členských obcích a workshopy zaměřenými na tuto problematiku. Cílem bylo zapojení co nejširšího spektra obyvatel a zájmových skupin.
- Strategická část, která vychází ze stanovených cílů na základě potřeb zjištěných v analytické části.
- Implementační část, která popisuje jak konkrétně analyzované problémy a strategické cíle budou plněny.

V analytické části SCLLD MAS ČMP jsou díky komunitnímu projednávání stanoveny silné a slabé stránky území, příležitosti a hrozby, které jsou uceleně a přehledně zpracovány do SWOT analýzy.

SILNÉ STRÁNKY

- kvalitní životní prostředí, klid, příroda
- dobrá kvalita a nabídka veřejných služeb (úřady, škola) – podpora ze strany obcí
- velký zájem občanů o volnočasovou, sportovní, spolkovou a kulturní činnost
- bohatá činnost místních spolků
- existence zajímavých přírodních lokalit
- odpovídající služby obchodů
- dobrá činnost samosprávy
- relativně nízká nezaměstnanost

SLABÉ STRÁNKY

- hustota dopravy, hluk, dopravní bezpečnost
- údržba a stav dopravní infrastruktury
- dopravní dostupnost a obslužnost
- mezilidské vztahy a nízká angažovanost občanů
- nedostatečné zázemí pro volnočasovou, sportovní, spolkovou a kulturní činnost
- nabídka volnočasových aktivit, kulturních akcí – nabídka může být větší
- nedostatečná nabídka stravovacích a ubytovacích služeb
- špatná dostupnost veřejných služeb z menších obcí (lékaři, úřady, pošta, škola)
- vztah k životnímu prostředí
- ubytovací kapacity pro pracující i cestovní ruch

PŘÍLEŽITOSTI

- zvýšení kvality dopravní infrastruktury
- budování a rozšíření zázemí pro volnočasovou, sportovní, spolkovou a kulturní činnost
- vytváření pracovních příležitostí
- investice do školských budov a prostor
- rozšíření a zkvalitnění nabídky veřejných služeb (lékaři, pošta, ...)
- možnost rozvoje terénních sociálních a zdravotních služeb
- posílení spolupráce mezi školou, rodinou a obcí
- zavedení alternativní nabídky dopravní obslužnosti (seniortaxi, školní mikrobusey atd.)
- zvýšení nabídky ubytovacích kapacit a veřejného stravování
- vybudování letiště Henčov
- připravenost stavebních parcel

HROZBY

- vztah k životnímu prostředí, FVE na zelené louce, větrné elektrárny
- vysoká hustota dopravy, vyšší hluk, dopravní bezpečnost
- zhoršení mezilidských vztahů a nezájem občanů o dění v obci
- zahájení znečišťujícího provozu, průmyslové zóny, supermarkety
- obavy ze zhoršení dostupnosti zásobování a služeb v menších obcích
- vznik sociálně vyloučených lokalit
- těžba uranu
- úbytek a stárnutí obyvatel
- kvalita a nabídka veřejných služeb (lékaři, pošta) – rušení pošt na malých obcích, zvyšující se věk lékařů
- snižování nabídky volnočasových aktivit, kulturních akcí, spolková činnost z důvodu nezájmu či nedostatku finančních prostředků
- nárůst kriminality
- špatná legislativa, nestabilní politika, nedostatek financí
- klimatické změny (MAS ČMP 2017)

Ve strategické části se MAS zaměřila na priority, kterými se aktéři z území MAS Českomoravské pomezí chtějí zabývat a hledat pro ně řešení dalšího rozvoje. V rámci toho stanovila MAS čtyři základní prioritní oblasti rozvoje svého území (rodina a společnost, obnova a rozvoj obce, zaměstnanost a vzdělání a životní prostředí, krajina a zemědělství). V rámci této části SCLLD byla také vytvořena tzv. VIZE 2030. V této části tvůrci deklarovali, jak by si přáli, aby území MAS ČMP vypadalo v roce 2030. Základem je stručný odstavec, který se týká popisu regionu a je dále rozveden.

ČESKOMORAVSKÉ POMEZÍ – KLIDNÝ REGION S KVALITNÍM PROSTŘEDÍM, PODMÍNKAMI A ZÁZEMÍM PRO SPOKOJENÝ A AKTIVNÍ ŽIVOT

- Klidný region – území na kterém není nadměrný hluk způsoben vysokou dopravní zátěží, je ekonomicky stabilní a vládou zde dobré mezilidské vztahy.
- Kvalitní prostředí – zlepšení či minimálně zachování současného dobrého stavu životního prostředí v regionu. Při rozvoji kladen důraz na zachování krajinného

rázu, dostatek sídelní zeleně a podpora záměrů i celých projektů vedených ke zlepšení kvality životního prostředí.

- Podmínky a zázemí pro spokojený a aktivní život – podpora tvorby pracovních příležitostí, ochrany životního prostředí, podpora projektů pro rozvoj aktivního odpočinku v regionu, volnočasového vyžití a respektování rovných příležitostí a implementace nediskriminačního přístupu.

Na základě čtyř prioritních oblastí rozvoje se MAS rozhodla pro zapojení do čtyř operačních programů, kterými jsou IROP, PRV, OPZ a OPŽP a v rámci nich vybrala opatření na základě kterých, budou subjektům poskytovány podpory. Výběr opatření proběhl pomocí komunitního projednávání a z něj vzniklé SWOT analýzy, která je součástí analytické části SCLLD.

V implementační části SCLLD je detailně popsáno, jak MAS bude postupovat při vyhlašování výzev z jednotlivých OP, při výběru projektů, které budou následně určeny pro poskytnutí podpory. V této části je samozřejmě popsáno i jakým způsobem bude MAS subjekty podporovat a s jakými náležitostmi při žádání o podpory je oprávněna žadatelům pomoci.

5.2 Analýza činnosti MAS Českomoravské pomezí

Jak již bylo zmíněno MAS Českomoravské pomezí byla založena devíti zakladateli, kteří se všichni usnesli a podpisem ztvdili zakládací listinu obecně prospěšné společnosti MAS Českomoravské pomezí. Nejnovější aktualizace zakládací listiny proběhla v roce 2018, kde byly upřesněny cíle fungování MAS a mezi signatáře byli zařazeni i nově přistoupivší partneři MAS. V současné době MAS eviduje 37 členů, kteří v dohodě k zakládací listině jsou uváděni jako zakladatelé. Zástupci všech členů jsou rovněž členy nejvyššího orgánu MAS, kterým je valná hromada. Členové MAS viz Tabulka 1.

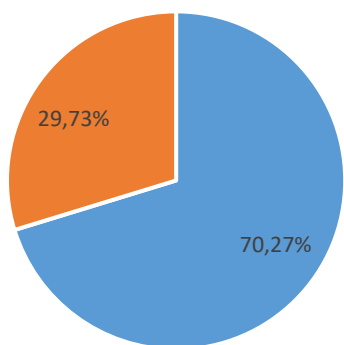
Tabulka 1 Seznam členů MAS ČMP

	název / jméno partnera	sektor	zájmová skupina
1.	Divadelní spolek Jiří Poděbradský, Polná	soukromý sektor	Kultura a sport
2.	Domov sv. Floriana z.s.	soukromý sektor	Sociální a spolková oblast
3.	Družstvo Vysočina	soukromý sektor	Životní prostředí a zemědělství
4.	Dům dětí a mládeže Polná, okres Jihlava	veřejný sektor	Školství
5.	Kolpingova rodina Věžnice	soukromý sektor	Sociální a spolková oblast
6.	Lenka Kubátová	soukromý sektor	Podnikání

7.	Lidový dům v Polné, spolek	soukromý sektor	Sociální a spolková oblast
8.	Ing. Martin Křižan	soukromý sektor	Podnikání
9.	Martin Skála	soukromý sektor	Podnikání
10.	Mateřská škola Polná, příspěvková organizace	veřejný sektor	Školství
11.	Město Polná	veřejný sektor	Veřejná správa
12.	Městské muzeum Polná, příspěvková organizace	veřejný sektor	Kultura a sport
13.	Mikroregion Polensko	veřejný sektor	Veřejná správa
14.	Mlékárna Polná spol. s r.o.	soukromý sektor	Podnikání
15.	Obec Michalovice	veřejný sektor	Veřejná správa
16.	Ochotnický spolek Včelínek Zhoř	soukromý sektor	Kultura a sport
17.	Pavel Med	soukromý sektor	Podnikání
18.	Polenský Big Band	veřejný sektor	Kultura a sport
19.	Robert Fučík	soukromý sektor	Podnikání
20.	Římskokatolická farnost – děkanství Polná	soukromý sektor	Sociální a spolková oblast
21.	SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Polná	soukromý sektor	Kultura a sport
22.	SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Zhoř	soukromý sektor	Sociální a spolková oblast
23.	Sdružení Vrchovina	veřejný sektor	Veřejná správa
24.	SENECO, spol. s r. o.	soukromý sektor	Životní prostředí a zemědělství
25.	SH ČMS – Okrsek Polná	soukromý sektor	Sociální a spolková oblast
26.	Skalka 2009, z.s.	soukromý sektor	Životní prostředí a zemědělství
27.	Slunce Vysočiny s.r.o.	soukromý sektor	Sociální a spolková oblast
28.	STROM–SPECI, s.r.o.	soukromý sektor	Podnikání

29.	Tělovýchovná jednota SOKOL Lípa, z.s.	soukromý sektor	Kultura a sport
30.	SLAVOJ POLNÁ z.s.	soukromý sektor	Kultura a sport
31.	Vladimír Trbušek	soukromý sektor	Podnikání
32.	Základní škola a mateřská škola Štoky příspěvková organizace	veřejný sektor	Školství
33.	Základní škola a Mateřská škola Věžnice	veřejný sektor	Školství
34.	Základní umělecká škola Polná	veřejný sektor	Školství
35.	Zemědělská akciová společnost Lípa	soukromý sektor	Životní prostředí a zemědělství
36.	Zemědělská společnost Zhoř a.s.	soukromý sektor	Životní prostředí a zemědělství
37.	Zemědělské družstvo Štoky	soukromý sektor	Životní prostředí a zemědělství

Zastoupení veřejného a soukromého sektoru mezi členy MAS

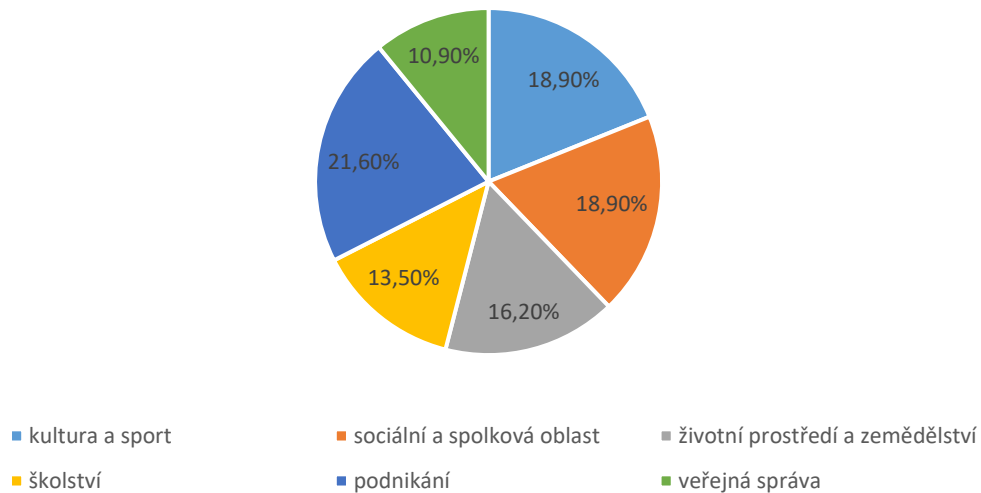

■ soukromý sektor ■ veřejný sektor

Obrázek 5 Zastoupení veřejného a soukromého sektoru

Na Obrázku č.5 můžeme názorně vidět zastoupení veřejného a soukromého sektoru mezi členy MAS. Je zřejmé na první pohled, že převažuje soukromý sektor. Vidíme tedy, že byla naplněna základní podmínka správného fungování MAS a to sice, že soukromý sektor musí mít v rozhodovacích orgánech MAS nadpoloviční většinu. Jen díky tomu může docházet ke správnému komunitně vedenému rozvoji v daném regionu. Tato podmínka se podařila naplnit především díky tomu, že většina obcí, které jsou do MAS zahrnuty, jsou spojeny ve dvou organizacích. Je jimi Mikroregion Polensko, který sdružuje 22 obcí a Sdružení Vrchovina, které sdružuje 12 obcí.

Skladba členů MAS dle oboru zájmu

Obrázek 6 Skladba členů MAS dle oboru zájmu

Obrázek 6 ukazuje zastoupení členů podle jejich oblasti zájmu, tedy oblasti, ve které v daném regionu působí. Dokládá zároveň, že je splněna jedna ze základních podmínek Standardizace MAS v ČR na programovací období 2014-2020, že hlasovací právo žádné ze zájmových skupin nesmí v rozhodovacím orgánu, ve kterém v MAS Českomoravské pomezí jsou členy zástupci všech partnerů MAS, přesáhnout 49 %. Jejich skladba je MAS Českomoravské pomezí relativně vyrovnaná, největší zastoupení má zájmová skupina Podnikání.

Činnost MAS se odvíjí od spektra zájmových skupin jejích členů. V základací listině je přesně ustaveno, v jakých oborech má MAS poskytovat služby a které činnosti má rozvíjet, aby vedly k posílení pozic obcí a všech ostatních subjektů v regionu. Jsou to tyto aktivity:

- rozvoj a propagace regionu, využití nových forem a možností ekonomického a turistického využití krajiny,
- ochrana vzhledu a přirozených funkcí krajiny, sídel a jejich hodnot jako základního prostředku pro rozvoj cestovního ruchu,
- podpora multifunkčního zemědělství a ochrana životního prostředí,
- služby při zajištění, přípravě a financování projektů k rozvoji regionu,
- komunitně vedený místní rozvoj uskutečňovaný na základě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a vedený místní akční skupinou (dále jen MAS) působící v organizační složce společnosti,
- koordinace a realizace projektů a produktů zaměřených k rozvoji regionu,
- tvorba databáze s informacemi prospěšnými rozvoji regionu,
- součinnost se zahraničními subjekty majícími vztah k regionu,

- i) příprava informačních a metodických materiálů a školících pomůcek,
- j) podpora rozvoje školství a mimoškolních aktivit dětí a mládeže a celoživotního vzdělávání,
- k) spolupráce na rozvoji lidských zdrojů, podpora zaměstnanosti v regionu,
- l) zajišťování osvěty a vzdělanosti obyvatel regionu,
- m) provoz informačního centra – koordinace a rozvoj databáze relevantních údajů se vztahem k regionu,
- n) průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu,
- o) komunikace s orgány státní správy a samosprávy při spolupráci na rozvoji regionu,
- p) poradenská činnost pro subjekty v regionu,
- q) činnosti spojené se spoluprací s orgány Evropské unie v rámci rozvoje regionu.

Správní rada MAS má rovněž zakládací listinou stanovené právo tyto poskytované služby rozšířit, pokud veřejnost o danou věc jeví zájem, či některou ze seznamu vyloučit, pokud o ni nebyl zájem více než jeden rok.

Zakládací listina dále stanovuje i podmínky poskytování daných služeb. Z těch vyplývá následující: Služby jsou poskytovány bezúplatně subjektům s územní působností v zájmovém regionu pouze v souvislosti s administrací výkonů při naplňování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2014-2020. Služby, které společnost poskytuje, mohou být na základě rozhodnutí správní rady zpoplatněny, pokud nebudou prostředky na jejich poskytování získávány z dotací, grantů a darů osob. Ceny se stanoví pro příjemce jednotlivých druhů služeb ve smlouvách s nimi uzavřených. Výše úplaty se stanoví tak, aby byly pokryty účelně vynaložené náklady spojené s poskytováním těchto služeb. Společnost poskytuje za stejných podmínek služby osobám, které projeví zájem o rozvoj regionu.

Za konkrétním výkon aktivit, které jsou stanoveny zakládací listinou stojí orgány MAS, které řídí kancelář MAS. Kancelář MAS však není orgánem, nýbrž administrativní jednotkou MAS. Tvoří ji vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD a zaměstnanci, kteří odpovídají za činnosti, které vyplývají z jejich pracovní náplně. Za chod kanceláře MAS je odpovědný vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD (tajemník MAS).

Vedoucí zaměstnanec MAS je vybírán a jmenován programovým výborem. Je odpovědný za kompetence a povinnosti spojené s úspěšnou realizací SCLLD, tedy fungováním celé MAS dle vypracované strategie. Jeho úkolem je podílet se na přípravě, aktualizaci a evaluaci SCLLD. Zajišťuje přípravu interních postupů MAS, podle kterých se řídí ostatní zaměstnanci MAS. Další důležitou funkcí vedoucího pracovníka je rovněž i řízení celé kanceláře MAS a delegace povinností na ostatní zaměstnance. Zajišťuje čerpání finančních prostředků dle schválené strategie, komunikaci s místními aktéry a propagaci MAS v regionu. Déle je jeho povinností poskytovat konzultace žadatelům a příjemcům z území MAS a účast na jednáních s nimi. Musí být přítomen na jednáních orgánů MAS a v neposlední řadě připravuje a účastní se vzdělávání

zaměstnanců a členů povinných orgánů MAS. Vedoucí zaměstnanec MAS a ředitel o. p. s. bývá zpravidla tatáž osoba.

MAS ČMP se v programovacím období 2014-2020 zapojila do čtyř programových rámců (operačních programů-OP) z deseti, které jsou v ČR platné. Těmi jsou Integrovaný regionální operační program (IROP), Programový rámec Program rozvoje venkova (PRV), Operační program zaměstnanost (OPZ) a Operační program životní prostředí (OPŽP). Každý OP má svého vlastního manažera, který na území MAS administruje a obstarává chod OP. Manažer OP tedy administruje realizaci programového rámce a zajišťuje čerpání finančních prostředků v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Dále zajišťuje přípravu a aktualizaci interních postupů MAS, aktivně se podílí na komunikaci s aktéry z území MAS ČMP, poskytuje konzultace žadatelům o podporu projektů, komunikuje s žadateli a příjemci a provádí formální hodnocení projektů. V neposlední řadě společně s vedoucím zaměstnancem pro SCLLD připravuje podklady pro orgány MAS ČMP.

Činnost MAS samozřejmě nespočívá pouze v zařizování finančních podpor pro regionální aktéry, i když jsou náplní práce MAS z velké části. Velice důležitou funkci MAS sehrává i v otázce vzdělávání, kvalifikace, kultury, zábavy a poradenství. Subjektům na jejím území nabízí například konzultace nad projekty, které jsou základem následné žádosti o finanční podporu, obcím nabízí MAS například poradenství a součinnost v otázkách zpracování Strategii pro rozvoj obcí, které sice nejsou ze zákona povinné, ale bývají podmínkou pro žádosti v mnoha dotačních titulech, které jsou v současnosti vypisovány. Na poli kultury a zábavy se MAS angažuje při pořádání akcí pro veřejnost. Jako nadstavbu MAS Českomoravské pomezí nabízí dokonce možnost zapůjčení párty stanů, skládacích lavic a stolů subjektům, které do MAS spadají. Pomoc MAS tedy není pouze v oblasti know-how, ale v mnoha případech i materiální.

5.3 Mapování přínosu MAS pro území, na němž působí

Jak již bylo zmíněno výše, MAS se v období 2014-2020 zapojila do čtyř programových rámců. Jsou jimi IROP, PRV, OPZ a OPŽP. V SCLLD MAS jsou definovány specifické cíle (fiche), podle kterých se MAS řídí při vyhlášení jednotlivých výzev z dílčích operačních programů.

5.3.1 Integrovaný regionální operační program (IROP)

Integrovaný regionální operační program, jehož hlavní prioritou je zkvalitnění infrastruktury, zlepšení úrovně veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje obcí, měst, případně celých regionů. Z tohoto programového rámce jsou hrazeny především „tvrdé“ investice, které jsou zpracovány v detailních projektech a již před započítáním daného projektu musí být patrná jeho dlouhá udržitelnost. To platí i u všech ostatních programových rámců. Celková alokace do IROP MAS ČMP v období 2014-2020 byla 24 961 441 Kč, z této alokace se čerpá i v současné době, protože toto programové období

stále „dobíhá“ a počátek programového období 2021-2027 byl odložen předběžně o dva roky. Z celkové alokace v současnosti zbývá vyčerpat 8 204 600 Kč. Do této doby v rámci MAS ČMP bylo vyhlášeno a vyhodnoceno v PR IROP 5 výzev, které vychází ze specifických cílů definovaných v SCLLD, které si MAS pro plnění tohoto programu stanovila.

5.3.1.1 A1.1.4 Opatření: Infrastruktura pro předškolní vzdělávání (CLLD – IROP SC 2.4)

Stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti předškolního věku, a tím umožnění lepšího zapojení rodičů s dětmi na trh práce. Součástí projektu na stavbu či stavební úpravy infrastruktury pro předškolní zařízení mohou být úpravy venkovního prostranství (zeleň, herní prvky) (MAS ČMP 2017).

5.3.1.2 A1.2.1 Opatření: Budování infrastruktury a zázemí pro asistenční služby, poradny a zkvalitnění sociálního prostředí (CLLD – IROP 2.1)

- Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby (zejména vybudování zázemí pro terénní služby)
- Ambulantní sociální služby
- Podpora pobytových sociálních služeb
- Podpora rozvoje infrastruktury komunitních center za účelem sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce (MAS ČMP 2017).

5.3.1.3 B1.1.4 Opatření: Zkvalitnění podmínek pro hasičské zásahové jednotky (CLLD – IROP 1.3)

- Technika pro IZS – bude podporováno pořízení specializované techniky a věcných prostředků pro odstraňování důsledků nadprůměrných sněhových srážek a masivních námraz, výkon činností spojených s orkány, větrnými smrštěmi, extrémním suchem a únikem nebezpečných látek
- Pořízení odpovídající techniky (dopravní automobil pro evakuaci a nouzové zásobování obyvatel obcí) (MAS ČMP 2017).

5.3.1.4 B1.1.12 Opatření: Výstavba sociálních bytů (CLLD – IROP 2.1.)

- Nákup a rekonstrukce jednotlivých bytů pro účely sociálního bydlení v nesegregovaných intravilánech obcí
- Nákup stavební parcely a výstavba bytového domu se čtyřmi až šesti bytovými jednotkami
- Nástavba nebo půdní vestavba bytů na stávající bytový dům. Nákup nemovitosti kolaudované pro bydlení nebo jiný účel včetně souvisejících pozemků, a její rekonstrukce na bytový dům se sociálními byty
- Rekonstrukce bytového domu, při které dojde ke změně dispozic bytových jednotek za účelem vytvoření sociálních bytů

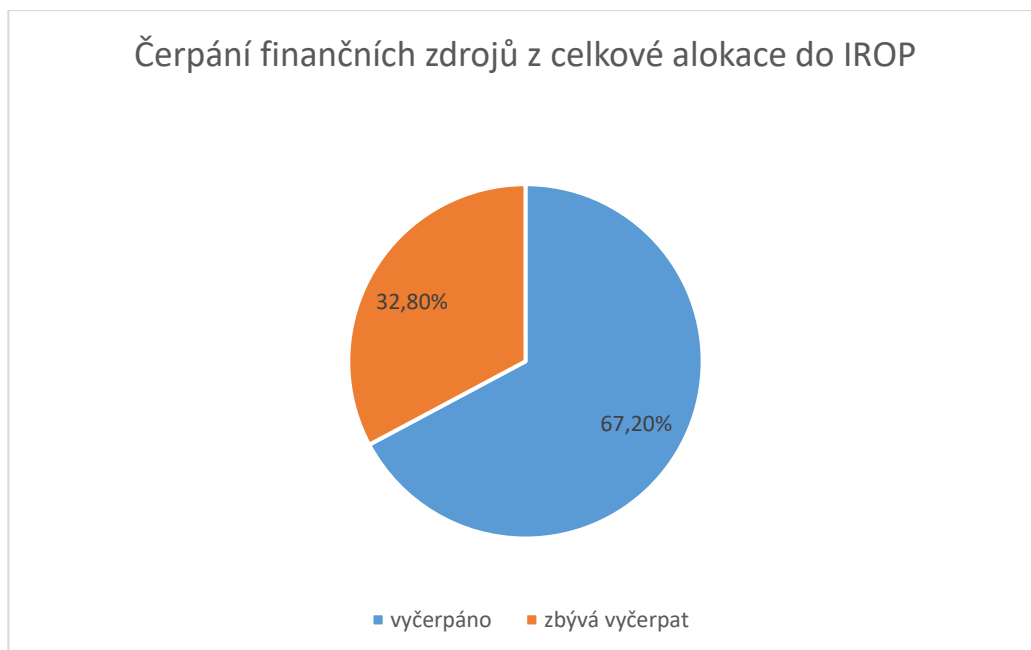
- Zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy, aleje, hřiště a parky do realizovaných projektů (MAS ČMP 2017).

5.3.1.5 C1.2.5. Investice do škol a školských zařízení včetně vybavení (CLLD – IROP 2.4)

- Modernizace odborných učeben na ZŠ za účelem zajištění adekvátních prostor pro výuku a rozvoj žáků v klíčových kompetencích (včetně stavebních úprav učeben a pořízení vybavení).
- Rekonstrukce a vybavení stávajících prostor základní školy za účelem vytvoření podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s cílem posílit integraci žáků a žákyň (včetně stavebních úprav v areálu a přístavby, pořízení vybavení).
- Stavební úpravy, pořízení vybavení pro vybudování a zkvalitnění kapacity pro účely dalšího vzdělávání ve vazbě na potřeby sladění nabídky a poptávky na regionálním trhu práce a pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí formou zájmového a neformálního vzdělávání (MAS ČMP 2017).

Tabulka 2 Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v IROP

Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v IROP						
název výzvy	vyhlášení výzvy	ukončení výzvy	alokace	počet vybraných projektů	použito	průměr CZK na projekt
1. Zkvalitnění podmínek pro hasičské zásahové jednotky (B1.1.4)	28.06.2018	31.12.2019	3 565 457 Kč	2	2 514 820 Kč	1 257 410 Kč
2. Infrastruktura pro předškolní vzdělávání (A1.1.4)	14.09.2018	31.12.2021	1 265 160 Kč	0	0	0
3. Investice do škol a školských zařízení včetně vybavení (C1.2.5)	14.09.2018	31.12.2021	9 603 730 Kč	4	6 969 519 Kč	1 742 380 Kč
4. Investice do škol a školských zařízení včetně vybavení (C1.2.5)	23.06.2020	30.06.2023	4 450 830 Kč	1	1 018 448 Kč	1 018 448 Kč
5. Rozvoj sociálních služeb a komunitních center (A.1.2.1)	04.09.2020	30.06.2023	7 993 526 Kč	3	6 258 623 Kč	2 086 208 Kč

Obrázek 7 Čerpání finančních zdrojů z celkové alokace do IROP

5.3.2 Program rozvoje venkova (PRV)

Hlavními cíli PRV v rámci MAS ČMP je především obnova, zlepšení a zachování cenných ekosystémů, které se na jejím území nachází. Obnova je realizována pomocí agroenvironmentálních opatření. Mezi důležité cíle patří též investice do konkurenceschopnosti zemědělských podniků a jejich inovace. Nutno zmínit i podporu vstupu mladých lidí do sektoru zemědělství, či krajinnou infrastrukturu. Program má za úkol podporovat i diverzifikaci ekonomických aktivit zemědělských podniků za účelem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský vývoj sektoru v zemědělství. To vše je zakotveno do CLLD, resp. do metody LEADER, díky které se především dosáhne toho, že finanční podpory jsou zacílené na regionální potřeby a vedou ke zvýšení spolupráce regionálních aktérů.

Celková alokace do PRV v MAS v období 2014-2020 byla 19 962 000 Kč. Z celkové alokace v současné době zbývá vyčerpat 3 069 214 Kč. Do této doby byly v PRV vyhlášeny tři výzvy, které vychází z následujících opatření:

5.3.2.1 C1.1.1 Investice do hmotného majetku-Podpora investic v zemědělských podnicích (F1)

- Hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě
- Investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci
- Pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku (MAS ČMP 2017)

5.3.2.2 C1.1.2 Investice do hmotného majetku-Podpora investic do zpracování, uvádění na trh a vývoj zemědělských produktů (F2)

- Hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh
- Investice do výstavby a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) a investic souvisejících se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování
- Investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu (MAS ČMP 2017)

5.3.2.3 C1.1.3 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti-Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností (F3)

- Investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)
- V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU
- Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu (MAS ČMP 2017)

5.3.2.4 D1.3.1 Podpora investic do rozvoje lesnictví a lesnické infrastruktury (F4)

- Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby lesních cest bude podporována i obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení (MAS ČMP 2017)

5.3.2.5 D1.3.2 Podpora investic do rozvoje zemědělské infrastruktury (F5)

- Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním zemědělské infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty polních cest
- Obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení
- Polní cesty musí být realizovány na území, kde byly dokončeny pozemkové úpravy, a mimo intravilán obce (MAS ČMP 2017)

5.3.2.6 D1.3.5 Investice do rozvoje společenské funkce lesů (F6)

- Posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků
- Aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závory
- Opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně
- Projekty musí být realizovány na PUPFL s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí Natura 2000
- Žadatel na PUPFL, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy (MAS ČMP 2017)

5.3.2.7 D1.3.6 Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh (F7)

- Pořízení strojů a technologií určených pro hospodaření na lesních pozemcích jako např. stroje a technologie pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně přibližování, stroje ke zpracování potěžebních zbytků, stroje pro přípravu půdy před zalesněním, stroje, technologie a zařízení pro lesní školkařskou činnost. Podpora se může týkat též výstavby či modernizace dřevozpracujících provozoven včetně technologického vybavení
- Investice související s používáním dřeva jako suroviny nebo zdroje energie jsou omezeny na všechny pracovní operace před průmyslovým zpracováním; za průmyslové zpracování se nepovažuje mechanické zpracování dřeva na různé polotovary (např. výroba řeziva a jeho základní opracování)
- Investice související se zvyšováním ekonomické hodnoty lesů musejí být odůvodněné ve vztahu k očekávanému zlepšení lesů v jednom nebo více podnicích a mohou zahrnovat investice do strojů pro lesní těžební práce a postupů těžby, které jsou šetrné k půdě a zdrojům
- Žadatel na lesních pozemcích hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté platné lesní hospodářské osnovy – nevztahuje se na dřevozpracující provozovny. (MAS ČMP 2017)

5.3.2.8 E1.1.1 Opatření: Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER (F8)

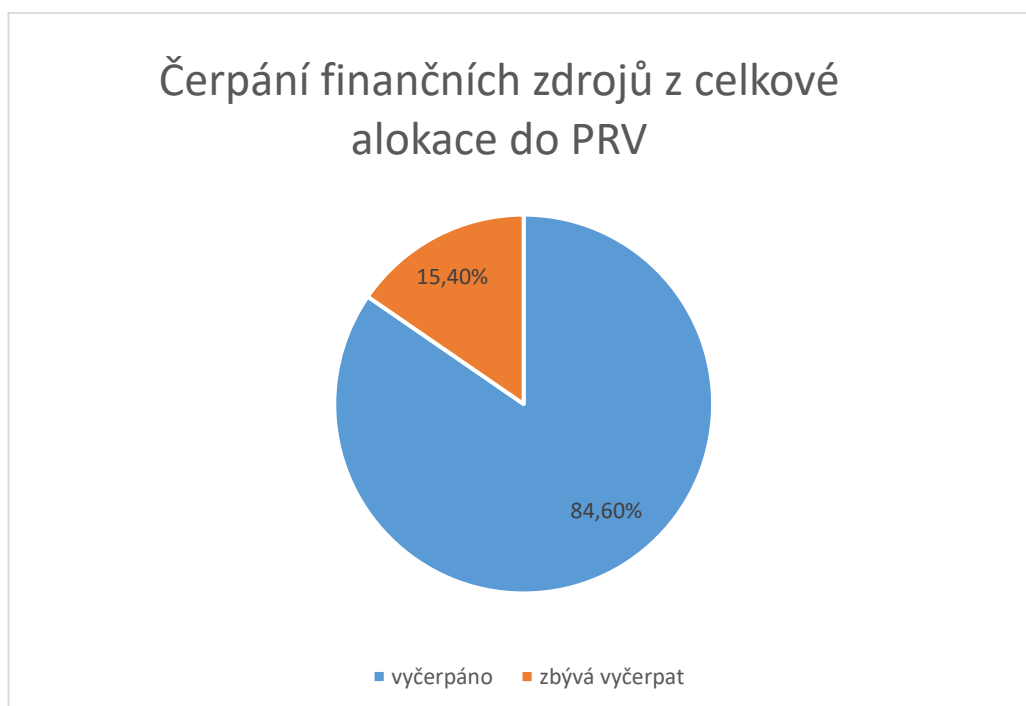
- Investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb
- Investice související se vzdělávacími aktivitami
- Investice do informačních a turistických center
- Výdaje na investice jsou způsobilé pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími subjekty

- Pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, včetně produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.) (MAS ČMP 2017).

V PRV je systém vyhlášení výzev nepatrně odlišný. Jednotlivé výzvy nejsou vyhlášeny vždy pouze pro jedno opatření, ale pro více specifických opatření (fichí). Do takové výzvy se potom může přihlásit subjekt s různými projekty zakládajícími se na odlišných opatřeních.

Tabulka 3 Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v PRV

Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v PRV					
název výzvy	vyhlášení výzvy	alokace	počet vybraných projektů	použito	průměr CZK na projekt
Výzva číslo 1 (F1, F2, F3, F4, F5)	20.03.2018	11 000 000 Kč	21	9 144 085 Kč	435 433 Kč
Výzva číslo 2 (F1, F2, F3, F5, F6, F7)	18.04.2019	5 046 000 Kč	8	1 138 458 Kč	142 307 Kč
Výzva číslo 3 (F1, F3, F7, F9)	18.05.2020	10 242 047 Kč	21	6 610 243 Kč	314 773 Kč

Obrázek 8 Čerpání finančních zdrojů z celkové alokace do PRV

5.3.3 Operační program Zaměstnanost (OPZ)

Pro OPZ je prioritou zlepšení lidského kapitálu obyvatel a ve veřejné správě, což jsou dva základní prvky konkurenceschopnosti. Pro českou republiku jsou tyto obory velice důležité,

přispívají tomu, abychom drželi trendy se současným rychle se rozvíjejícím světem. OPZ je zaměřen také na nediskriminační pracovní příležitosti žen a mužů, adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání, sociálního začleňování a boje s chudobou, zdravotních služeb, modernizaci veřejné správy a služeb a podporu mezinárodní spolupráce a sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy. MAS ČMP v OPZ do současné doby vyhlásila sedm výzev a z počáteční alokace, která činila 12 376 000 Kč, zbývá vyčerpat 8 679 317 Kč. Vyhlášené výzvy vychází ze tří opatření:

5.3.3.1 A1.1.3 Opatření: Podpora prarodinných aktivit (CLLD-OPZ SC 2.3.1.)

- Podpora příměstských táborů v době školních prázdnin
 - doba konání příměstského tábora je omezena pouze na pracovní dny,
 - minimální kapacita příměstského tábora je 10 dětí,
 - s rodiči dětí musí příjemce uzavřít písemnou smlouvu o poskytování služby,
 - je nutné vést denní evidenci přítomných dětí
- Podpora prodloužení provozu školních družin a klubů
 - S dobou provozu odpovídající potřebám rodičů (oproti současné nabídce družin též v časných ranních hodinách a až do pozdního odpoledne). Podpora je určena na vybudování zařízení a zajištění služeb péče o děti mimo režim vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Jedná se o zakládání a provozování zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem tohoto typu (školní družiny, kluby) s dobou provozu odpovídající potřebám rodičů (oproti současné nabídce družin též v časných ranních hodinách a až do pozdního odpoledne). Cílem je zajištění péče o děti v době mimo školní vyučování, kdy jsou rodiče v zaměstnání.
- Podpora dětských skupin
 - Podpora je určena na vytvoření nových/transformaci stávajících zařízení poskytujících pravidelnou péči o dítě od 1 roku věku do zahájení povinné školní docházky a na jejich provoz. Účelem je umožnit rodičům zapojení do pracovního procesu. Obsahem služby hlídání a péče o dítě je zajištění potřeb dítěte, výchova, rozvoj schopností a kulturních i hygienických návyků dítěte.
- Vzdělávání pečujících osob
 - Jedná se o další profesní vzdělávání pro pečující osoby zaměřené na zlepšení jejich přístupu na trh práce, včetně výkonu samostatné výdělečné činnosti. Volba profesního vzdělávání musí odpovídat potřebám podporované cílové skupiny a musí mít vazbu na projektem deklarované pracovní uplatnění. Dosažené vzdělání by podpořeným osobám mělo usnadnit jejich uplatnění například v dětských skupinách, v dětských klubech, na příměstských táborech nebo jako OSVČ (MAS ČMP 2017).

5.3.3.2 A1.2.2 Opatření: Podpora sociálního začleňování (CLLD-OPZ SC 2.3.1.)

- Sociální služby

- Jsou podporovány uvedené druhy sociálních služeb pro vymezené cílové skupiny se zaměřením na návrat těchto osob zpět do společnosti a na trh práce, na udržení se na trhu práce a na umožnění přístupu ke službám podporujícím návrat na trh práce.
- Další programy a činnosti v oblasti sociálního začleňování
 - Podporovány jsou programy a činnosti realizované v přirozeném sociálním prostředí osob z cílových skupin, tj. aktivity realizované terénní nebo ambulantní formou. Jedná se o programy a činnosti se společensky prospěšným charakterem (nikoli komerčním), které mají příznivý dopad na osoby z cílových skupin v území MAS.
- Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení
 - Podporovány jsou aktivity směřující k profesionální realizaci sociální práce jako činnosti zaměřené na pomoc komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí (MAS ČMP 2017)

5.3.3.3 C1.2.2 Opatření: Vzdělávání a poradenství ke zlepšení uplatnění na trhu práce, rozvoj ekonomiky (CLLD-OPZ SC 2.3.1.)

- Příprava osob z cílových skupin ke vstupu či návratu na trh práce
 - Podpora projektů, nástrojů a činností vedoucích k motivaci a aktivizaci cílové skupiny k nalezení zaměstnání a jeho udržení Rozvoj základních kompetencí osob z cílových skupin za účelem snazšího uplatnění na trhu práce.
- Zvyšování zaměstnanosti cílových skupin, podpora a vytváření nových pracovních míst
- Podpora udržitelnosti cílových skupin na trhu práce
- Podpora dostupného zaměstnávání (MAS ČMP 2017)

Tabulka 4 Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v OPZ

Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v OPZ						
název výzvy	vyhlášení výzvy	ukončení výzvy	alokace	počet vybraných projektů	použito	průměr CZK na projekt
OPZ 1 – Podpora prarodinných aktivit – příměstské tábory (A1.1.3)	26.02.2018	31.12.2021	2 400 000 Kč	1	913 564 Kč	913 564 Kč
OPZ 2 – Podpora prarodinných aktivit – dětské skupiny, školní družiny, kluby, vzdělávání pečujících osob (A1.1.3)	26.02.2018	31.12.2021	2 376 000 Kč	2	2 149 618 Kč	1 074 809 Kč

OPZ 3 – Podpora sociálního začleňování (A1.2.2)	20.08.2018	31.12.2022	5 000 000 Kč	0	0	0
OPZ 4 – Vzdělávání a poradenství ke zlepšení uplatnění na trhu práce, rozvoj ekonomiky (C1.2.2)	20.08.2018	31.12.2022	2 600 000 Kč	0	0	0
OPZ 5 – Podpora prarodinných aktivit- příměstské tábory (A1.1.3)	17.09.2018	31.12.2022	1 486 435 Kč	1	633 501 Kč	633 501 Kč
OPZ 6 – Podpora sociálního začleňování (A1.2.2)	24.09.2019	31.12.2022	5 000 000 Kč	0	0	0
OPZ 7 – Vzdělávání a poradenství ke zlepšení uplatnění na trhu práce, rozvoj ekonomiky (C1.2.2)	24.09.2019	31.12.2022	2 600 000 Kč	0	0	0

Obrázek 9 Čerpání finančních zdrojů z celkové alokace do OPZ

5.3.4 Operační program životní prostředí (OPŽP)

Operační program životní prostředí byl do rámců zařazen Místní akční skupinou až dodatečně, a to v roce 2018, kdy kvůli tomu byla vyřizena i změna SCLLD.

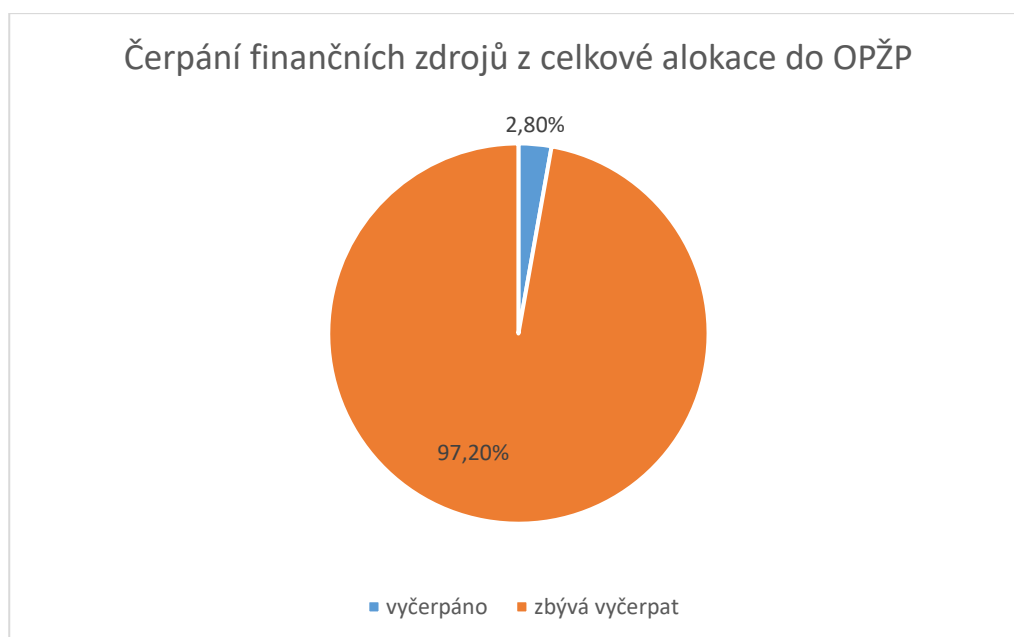
Z OPŽP by měly být finance poskytovány především na zlepšení kvality vody a snižování rizika povodní, zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech, eliminace odpadních a materiálových toků, ekologických zátěží a rizik, ochranu, péči a udržitelnost přírody a krajiny, energetické úspory a technickou pomoc ve jmenovaných oblastech. Celková alokace do OPŽP na období 2014-2020 činila 10 000 000 Kč a je realizována prozatím v rámci dvou výzev, které se řídí následujícím opatřením:

5.3.4.1 D1.3.8 Opatření: Regenerace a rozšíření zeleně jako součásti kulturní krajiny, péče o významné krajinné prvky a ekosystémy, revitalizace funkčních ploch a prvků

- Zakládání a obnova ploch a prvků veřejné zeleně (parků, zahrad, sadů, uličních stromořadí, alejí, lesoparků, remízů, průlehů) a zlepšení jejich funkčního stavu liniiovými, skupinovými i soliterními výsadbami stromů doprovázenými založením zatravněných ploch nebo ošetřením stromů či výsadbami keřů a realizace funkčních propojení přírodních ploch a prvků,
- Jako součást realizace zeleně obnova a zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru (vytvoření vodních a mokřadních biotopů – tůní/jezírek, mokřadů, průlehů a jiných terénních sníženin, částí vodních toků, drobných retenčních nádrží na srážkovou vodu apod. prostorově začleněných a funkčně provázaných s realizovanými plochami zeleně, které zároveň zvyšují retenční potenciál sídelního prostředí a zpomalují odtok srážkové vody),
- Jako součást realizace zeleně opatření na podporu biodiverzity (MAS ČMP 2017)

Tabulka 5 Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v OPŽP

Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v OPŽP						
název výzvy	vyhlášení výzvy	ukončení výzvy	alokace	počet vybraných projektů	použito	průměr CZK na projekt
Výzva č. 1 - Realizace sídelní zeleně (D1.3.8)	14.03.2019	31.12.2023	10 000 000 Kč	0	0	0
Výzva č. 2 - Realizace sídelní zeleně II (D1.3.8)	02.12.2019	31.12.2023	10 000 000 Kč	1	273 892 Kč	273 892 Kč

Obrázek 10 Čerpání finančních zdrojů z celkové alokace do OPŽP

5.3.5 Celkové zhodnocení

Nejvýznamnějším problémem v plnění SCLLD a čerpání přidělených alokací do jednotlivých OP je pozdní schválení SCLLD. Žádost byla schválena v září 2017, až jeden a půl roku po jejím podání. První výzvy tak byly vydány až začátkem roku 2018. Toto zpoždění fatálně provází MAS až doposud. Problémy v administraci a vyhlašování výzev dále způsobily nastalé personální změny, kdy v březnu 2020 došlo k odchodu manažerky jednoho z OP a bylo tedy nutností na tomto postu zaučít novou pracovníci. Zaučování nové manažerky přerušila její dlouhodobá nepřítomnost kvůli ošetřovnému, na které musela nastoupit v době první vlny Covid 19 na jaře 2020. Situaci s obtížným plněním SCLLD nepřispěla ani dlouhodobá pracovní neschopnost paní ředitelky MAS. I přes tyto potíže se však podařilo investovat v jednotlivých OP vysoké částky, viz Tabulka 6.

Tabulka 6 Celková konečná bilance podpořených projektů k 21. 10. 2020

Název operačního programu (OP)	Počet projektů podaných na MAS	Počet projektů schválených MAS k podpoře (předáno na ŘO)	Výše dotace celkem (aktuální rozpočet)	Počet podpořených projektů
IROP – Integrovaný regionální operační program	10	10	16 756 841 Kč	10
OPZ – Operační program Zaměstnanost	6	5	3 696 683 Kč	4
OPŽP – Operační program Životní prostředí	1	1	273 892 Kč	1
PRV – Program rozvoje venkova	67	50	16 061 695 Kč	47
Celkem podpořeno 62 projektů:	84	66	36 789 111 Kč	62

V IROP do října 2020 bylo na území MAS investováno celkem 16 756 841 Kč a bylo podpořeno 10 projektů napříč celým územím. Jednalo se o nákup automobilů, podporu nákupu a modernizace technického vybavení v základních školách, ale například i revitalizaci komunitního centra. V IROP se vyskytly potíže s plněním milníků kvůli pozdnímu schválení interních postupů a zařizování změn SCLLD (změny finančního plánu, snížení alokace). Alokace byla snížena úmyslně, právě kvůli tomu, aby byla větší šance naplnění SCLLD a dodržení milníků.

V PRV bylo celkem podpořeno 47 projektů a na ty bylo vyčerpáno ve třech vyhlášených výzvách 16 061 695 Kč. Za uvedené finance bylo do zemědělství pořízeno především moderní vybavení. Podpory byly poskytnuty na rozvoj podnikání v oblasti lesnictví a dřevařství, které je oborem v regionu rychle se rozvíjícím kvůli kůrovcové kalamitě, která území MAS tíží. Do těchto projektů však patří také podpory na zahájení podnikání jako takového, např. na výrobu kamnových kachlí. Díky PRV se tak daří udržet technologický rozvoj v regionálních podnicích a podporovat průběžné opravy, renovace a nákup technologií nových.

Do OPZ bylo v rámci MAS ČMP alokováno 12 376 000 Kč, z této alokace bylo v říjnu již rozděleno mezi příjemci 3 696 683 Kč. Tato částka je nízká v porovnání s IROP a PRV proto, že se OPZ potýkal se stanovenou hranicí minimálních způsobilých nákladů, které byly stanoveny na 400 tis. Kč, a to žadatele odrazovalo. U opatření C 1.2.2 na vzdělávání a poradenství ke zlepšení uplatnění na trhu práce a rozvoj ekonomiky žadatele zase odrazovalo velké zúžení cílové skupiny, kdy cílové skupiny tvoří dlouhodobě nezaměstnaní a nejvíce ohrožení na trhu práce. Pro vyhledávání výzev je velkou překážkou omezení množství výzev ze strany řídicích orgánů MAS v letech 2019 a 2020.

V OPŽP, který byl do SCLLD přidán až dodatečně byly zatím vyhlášeny dvě výzvy a byl projeven zájem ze stran obcí o financování obnovy zeleně v intravilánu. Do vyhlášených výzev však byl podán pouze jeden projekt, protože ostatní zájemce odradila velká administrativní náročnost těchto výzev. Na tento projekt bylo uvolněno 273 892 Kč, které byly investovány do revitalizace sídelní zeleně v druhé největší obci MAS – Štoky.

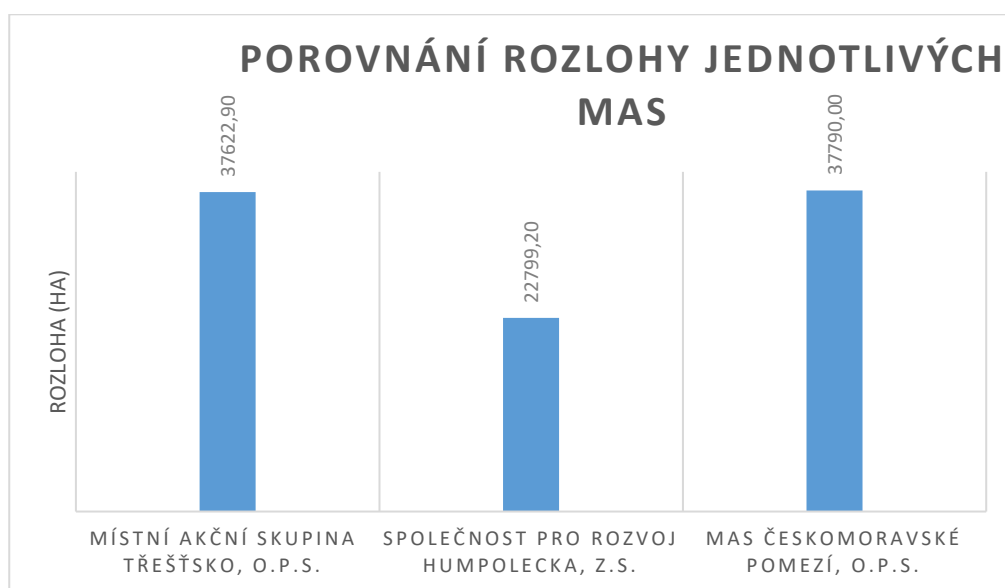
Veškeré projekty jsou konkrétně zaznamenány v Příloze 1 této diplomové práce. Příloha 1 nám zároveň ukazuje rozdělení podpořených projektů mezi soukromý a veřejný sektor. Do současné doby v programovacím období 2014-2020 bylo podpořeno 29 % projektů do veřejného sektoru a 71 % projektů do sektoru soukromého.

5.4 Porovnání čerpání alokací se sousedními MAS

MAS Českomoravské území sousedí celkem s šesti dalšími MAS, které jsou velice různorodé. Pro komparaci přínosů pro území, na němž MAS působí, jsem si vybral dvě sousední MAS, těmi jsou Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s. a Místní akční skupina Třeštsko, o.p.s. (Obrázek 11). Tyto dvě sousední MAS jsou s MAS ČMP částečně srovnatelné rozlohou území, na kterém působí (Obrázek 12) a počtem obyvatel (Tabulka 7), není u nich tedy tak markantní rozdíl v alokacích do jednotlivých OP, do kterých se jednotlivé MAS zapojily.

Obrázek 11 Poloha vybraných sousedních MAS (Zdroj: NS MAS)

Obrázek 12 Porovnání rozlohy jednotlivých MAS

Tabulka 7 Počet obyvatel jednotlivých MAS

	počet obyvatel
Místní akční skupina Třeštsko, o.p.s.	20 453
Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s.	17 488
MAS Českomoravské pomezí, o.p.s.	20 724

Nejvíce podobná MAS ČMP ze sousedních MAS je Třeštsko, jejíž území se skládá z katastrů 39 obcí a její území je o pouhých 167 hektarů menší. Co se týče počtu obyvatel jednotlivých MAS, v této otázce jsou si všechny MAS téměř rovny. Faktem je, že Společnost pro rozvoj Humpolecka je nejmenší z vybraných v obou ohledech.

5.4.1 Integrovaný regionální operační program (IROP)

Do IROP se v období 2014-2020 zapojily všechny tři zkoumané MAS. Tabulka 8 nám ukazuje počty vyhlášených výzev a schválených projektů v jednotlivých MAS.

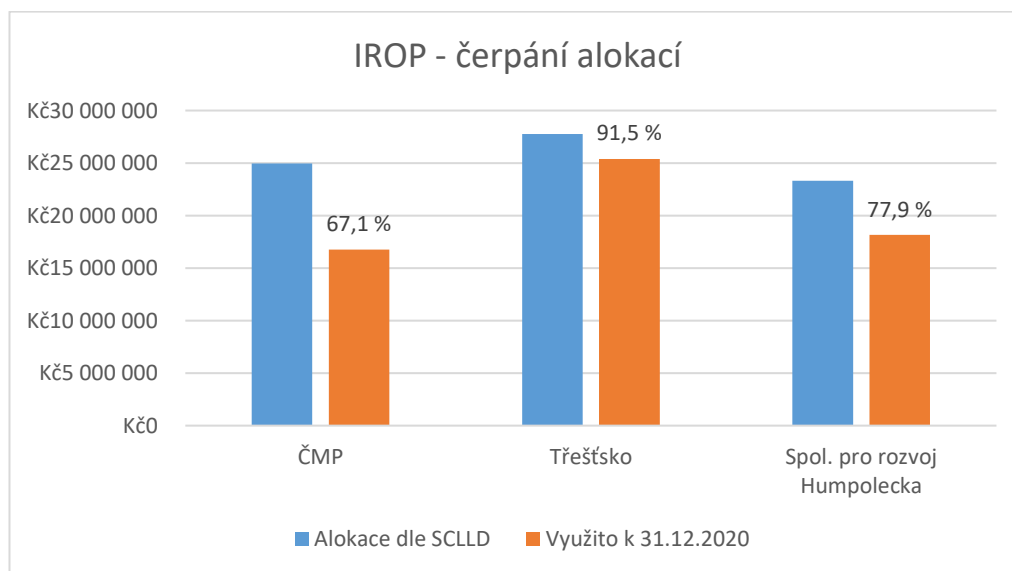
Tabulka 8 IROP-Poměr projektů k vydané výzvě

IROP - POMĚR PROJEKTŮ K VYDANÉ VÝZVĚ				
MAS	Počet vyhlášených výzev	Počet přijatých žádostí	Počet schválených projektů	schválených projektů/výzva
ČMP	5	10	10	2,0
Třeštsko	6	9	7	1,2
Spol. pro rozvoj Humpolecka	8	13	10	1,3

Tabulka 9 IROP–Alokace

IROP – ALOKACE			
MAS	Alokace dle SCLLD	Využito k 31.12.2020	Průměr Kč /projekt
ČMP	24 961 441 Kč	16 756 841 Kč	1 675 684 Kč
Třeštsko	27 751 906 Kč	25 402 048 Kč	3 628 864 Kč
Spol. pro rozvoj Humpolecka	23 321 000 Kč	18 157 572 Kč	1 815 757 Kč

Tabulka 9 znázorňuje alokace a jejich využití v IROP. Na tuto tabulku navazuje Obrázek 13, který rozdíly mezi jednotlivými MAS dokresluje.

Obrázek 13 IROP-čerpání alokací

V Obrázku 13 vidíme, že co se týče čerpání alokace IROP, je na tom MAS ČMP nejhůře. Tento jev se projevil nejvíce v návaznosti na pozdní schválení interních postupů k tomuto operačnímu programu. Interní postupy jsou totiž stěžejním dokumentem, který je nutností k vyhlášení výzev. První výzva tak byla vydána až v červnu 2018. Vzhledem k této skutečnosti v porovnání se Spol. pro rozvoj Humpolecka MAS ČMP zaostává pouze o 10 procent ve

vyčerpání alokace do IROP. Nejlépe s čerpáním je na tom MAS Třeštsko, které se k 31.12.2020 nacházelo na 91,5 % cílové částky vyčerpání alokace.

5.4.2 Program rozvoje venkova (PRV)

Všechny tři porovnávané MAS se v období 2014-2020 zapojily do PRV, ve kterém jim díky přepočtu na rozlohu a počet obyvatel byly alokovány určené částky. V tabulce 8 je uvedeno kolik výzev dané MAS vyhlásili, kolik projektů do nich bylo podáno a kolik bylo v konečné fázi realizováno.

Tabulka 10 PRV-poměr projektů k vydané výzvě

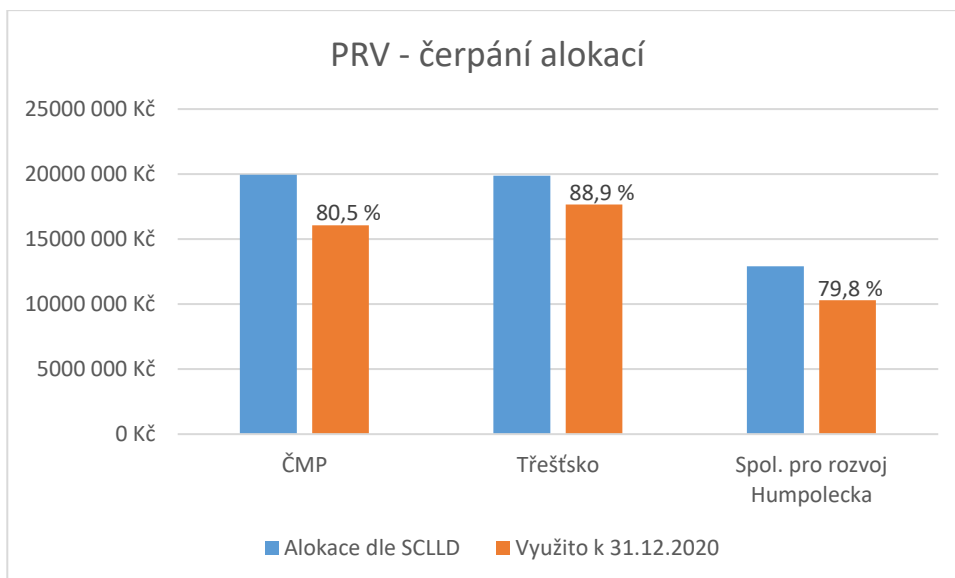
PRV - POMĚR PROJEKTŮ K VYDANÉ VÝZVĚ				
MAS	Počet vyhlášených výzev	Počet přijatých žádostí	Počet schválených projektů	schválených projektů/výzva
ČMP	3	67	47	15,7
Třeštsko	4	63	46	11,5
Spol. pro rozvoj Humpolecka	6	39	25	4,2

Z tabulky 10 lze vyčíst, že v rámci daných MAS má ČMP největší počet projektů schválených na jednu výzvu, což svědčí o dobré spolupráci se subjekty, které o podpory žádají. Je zjevné, že MAS jim dané projekty konzultuje a spoluprací na regionální úrovni tak dosáhne vysokého úspěchu žadatelů při získávání dotací. MAS ČMP má však nejmenší počet vyhlášených výzev, její strategií je vyhlásit výzvu při nahromadění potenciálních žadatelů a zahrnutí patřičných fichí do dané výzvy. Výzvy též musí během jednoho programovacího období být vyhlášeny minimálně jednou pro fiche, které si MAS vybrala pro realizaci OP.

Tabulka 11 PRV-alokace jednotlivých MAS

PRV – ALOKACE			
MAS	Alokace dle SCLLD	Využito k 31.12.2020	Průměr Kč /projekt
ČMP	19 962 000 Kč	16 061 695 Kč	341 738 Kč
Třeštsko	19 869 370 Kč	17 663 498 Kč	383 989 Kč
Spol. pro rozvoj Humpolecka	12 906 750 Kč	10 295 489 Kč	411 820 Kč

Na Tabulku 11 navazuje Obrázek 14, který znázorňuje porovnání čerpání přidělených alokací do MAS.

Obrázek 14 PRV-čerpání alokací

V čerpání alokací, které byly jednotlivým MAS do PRV přiděleny si nejlépe vede MAS Třeštsko, která ve čtyřech výzvách, jež vyhlásila, podpořila 46 projektů. Na tyto projekty vyčerpala 88,9 % své alokace. MAS ČMP díky tomu, že její alokace je stejná jako MAS Třeštsko, ale podpořila nejvíce projektů z komparované trojice. Zaostává v průměrné podpoře na projekt, kde byla vykázána hodnota 341 738 Kč na projekt. Celkově má vyčerpáno z alokace 80,5 %. Společnost pro rozvoj Humpolecka má ze své alokace vyčerpáno 79,8 %, což přisuzují tomu, že do jejích výzev bylo schváleno pouze 25 projektů. Tato MAS však vykazuje nejvyšší průměrnou částku poskytnutou na realizaci jednoho projektu a to sice 411 820 Kč.

5.4.3 Operační program zaměstnanost (OPZ)

Do OPZ se v programovacím období 2014-2020 zapojily pouze dvě z porovnávaných MAS a to sice ČMP a Humpolecko. MAS Třeštsko ve svém SCLLD nemá OPZ ani zakomponováno a od počátku období nebylo počítáno s tím, že by se zapojila.

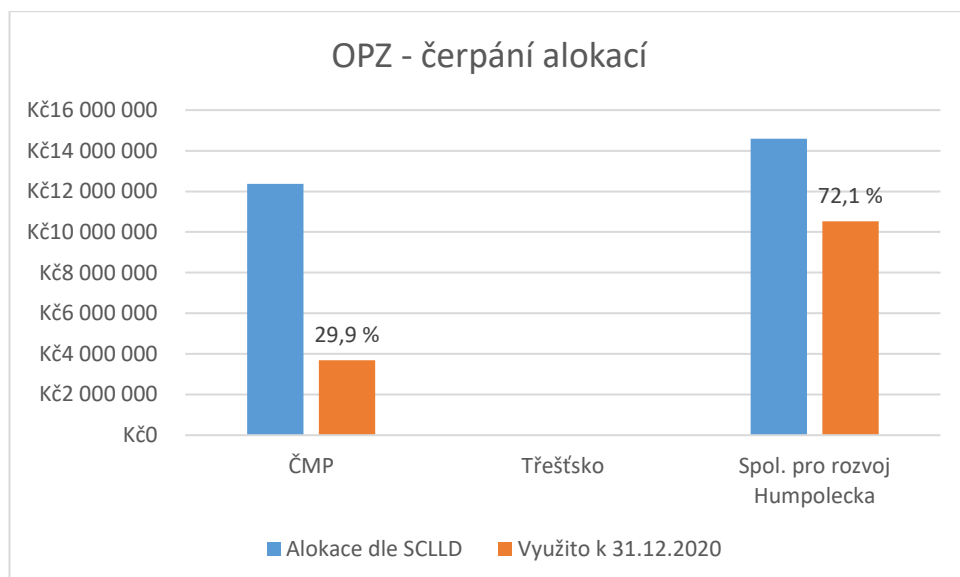
Tabulka 12 OPZ-poměr projektů k vydané výzvě

OPZ - POMĚR PROJEKTŮ K VYDANÉ VÝZVĚ				
MAS	Počet vyhlášených výzev	Počet přijatých žádostí	Počet schválených projektů	schválených projektů/výzva
ČMP	7	6	4	0,6
Třeštsko	0	0	0	0,0
Spol. pro rozvoj Humpolecka	8	15	6	0,8

Tabulka 12 názorně ukazuje, že v OPZ je úspěšnější Spol. pro rozvoj Humpolecka než MAS ČMP, co se týče podpořených projektů.

Tabulka 13 OPZ-alokace

OPZ – ALOKACE			
MAS	Alokace dle SCLLD	Využito k 31.12.2020	Průměr Kč /projekt
ČMP	12 376 000 Kč	3 696 683 Kč	924 171 Kč
Třeštsko	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Spol. pro rozvoj Humpolecka	14 598 990 Kč	10 520 586 Kč	1 753 431 Kč

Obrázek 15 OPZ-čerpání alokací

V Obrázku 15 můžeme vidět, že v čerpání své alokace MAS ČMP značně zaostává, k 31.12.2020 měla vyčerpano pouze 29,9 %. Počet výzev vyhlášených v obou MAS i počet podpořených projektů je naprosto srovnatelný, Pouze v MAS Českomoravské pomezí nebylo v projektech žádáno o tak vysokou podporu. Nejlépe to lze vyčíst z Tabulky 13, která ukazuje, že průměrná podpora na jeden projekt ve Spol. pro rozvoj Humpolecka dosahuje téměř dvojnásobné částky, než tomu je u MAS ČMP.

5.4.4 Operační program životní prostředí (OPŽP)

V OPŽP jsou také v programovacím období 2014-2020 zapojeny pouze dvě ze sledovaných MAS, a to sice Humpolecko a ČMP. Do SCLLD obou MAS byl tento OP přidán až dodatečně, v závislosti na tom je zřejmé, že MAS nestihly zatím vyhlásit dostatek výzev, ani podpořit vyšší počet projektů.

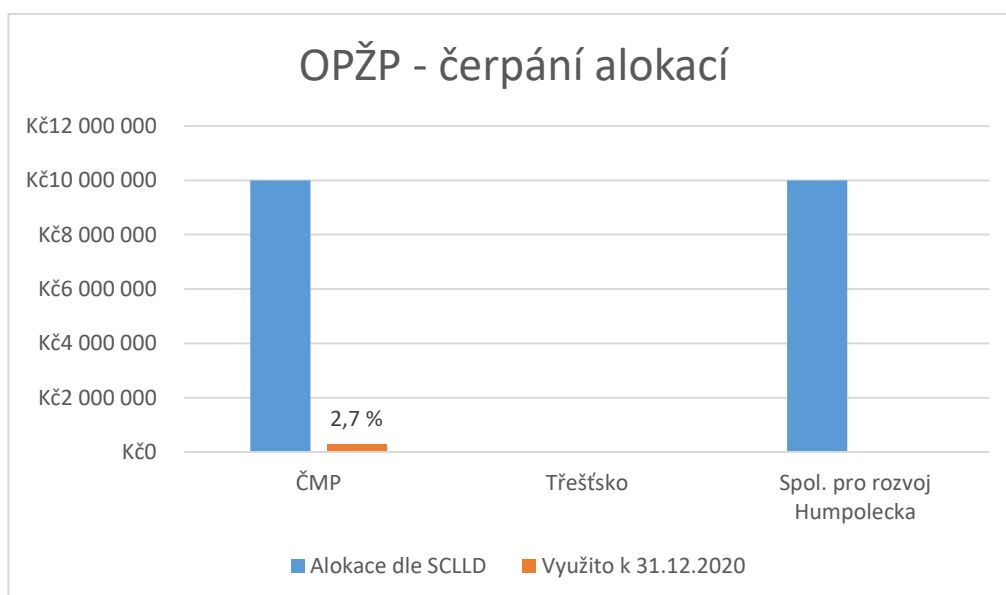
Tabulka 14 OPŽP-poměr projektů k vydané výzvě

OPŽP - POMĚR PROJEKTŮ K VYDANÉ VÝZVĚ				
MAS	Počet vyhlášených výzev	Počet přijatých žádostí	Počet schválených projektů	schválených projektů/výzva
ČMP	2	1	1	0,5
Třeštsko	0	0	0	0,0
Spol. pro rozvoj Humpolecka	1	0	0	0,0

Tabulka 14 nám ukazuje, že MAS ČMP vyhlásila zatím dvě výzvy, do nichž byl však podán pouze jeden projekt, který byl podpořen. Do výzvy vyhlášené Spol. pro rozvoj Humpolecka nebyl projekt podán žádný.

Tabulka 15 OPŽP-alokace

OPŽP – ALOKACE			
MAS	Alokace dle SCLLD	Využito k 31.12.2020	Průměr Kč /projekt
ČMP	10 000 000 Kč	273 892 Kč	273 892 Kč
Třeštsko	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Spol. pro rozvoj Humpolecka	10 000 000 Kč	0 Kč	0 Kč

Obrázek 16 OPŽP-čerpání alokací

V OPŽP si v rámci komparace vede MAS ČMP lépe, nejenže stihla vyhlásit už dvě výzvy (viz tabulka 15), ale podpořila i jeden projekt. Čerpání přidělené alokace nemůžeme v současné chvíli posoudit jako efektivní, ale je zde alespoň zřejmý nějaký progres a zájem ze strany MAS čerpání zefektivnit viz Obrázek 16.

5.4.5 Celkové zhodnocení

Na území Kraje Vysočina je 16 MAS, které jsou zapojeny do operačních programů a fungují na stejném principu jako zkoumané a porovnáváné MAS, Tabulka 16 znázorňuje celkové čerpání a alokace v jednotlivých OP v Kraji Vysočina.

Tabulka 16 Přehled za Kraj Vysočina

	IROP	PRV	OPZ	OPŽP
Počet vyhlášených výzev	123	63	89	22
Počet přijatých žádostí	256	1063	129	14
Počet schválených projektů	209	773	85	8
Počet zamítnutých žádostí	42	297	44	6
Alokovaná částka dle SCLLD	507 248 361 Kč	395 911 131 Kč	145 564 214 Kč	111 807 000 Kč
Výše dotace za schválené projekty	400 294 371 Kč	313 717 865 Kč	104 538 455 Kč	3 343 656 Kč
Průměr čerpání alokací	78,9 %	79,2 %	71,8 %	3,0 %

Podle Tabulky 16 je zřejmé, že MAS ČMP ve srovnání s ostatními MAS kraje Vysočina v IROP, PRV a OPŽP nikterak nezaostává za krajským průměrem (data platná k 31. 12. 2020) čerpání z jednotlivých OP. V čerpání z PRV je dokonce nad krajským průměrem. Jako slabé místo se jeví čerpání z OPZ, kde je sledovaná MAS hluboko pod průměrem. Krajský průměr je 71,8 % a MAS ČMP zatím vyčerpala pouhých 29,9 %. To částečně můžeme přisoudit i tomu, že do vyhlášených výzev MAS ČMP byly podány projekty, které nebyly tak finančně nákladné. Průměrně totiž v jedné MAS ve sledovaném OP bylo schváleno a podpořeno 5,3 projektu a MAS ČMP realizovala do současnosti finanční podporu čtyř projektů, což je v rámci kraje víceméně průměrná hodnota.

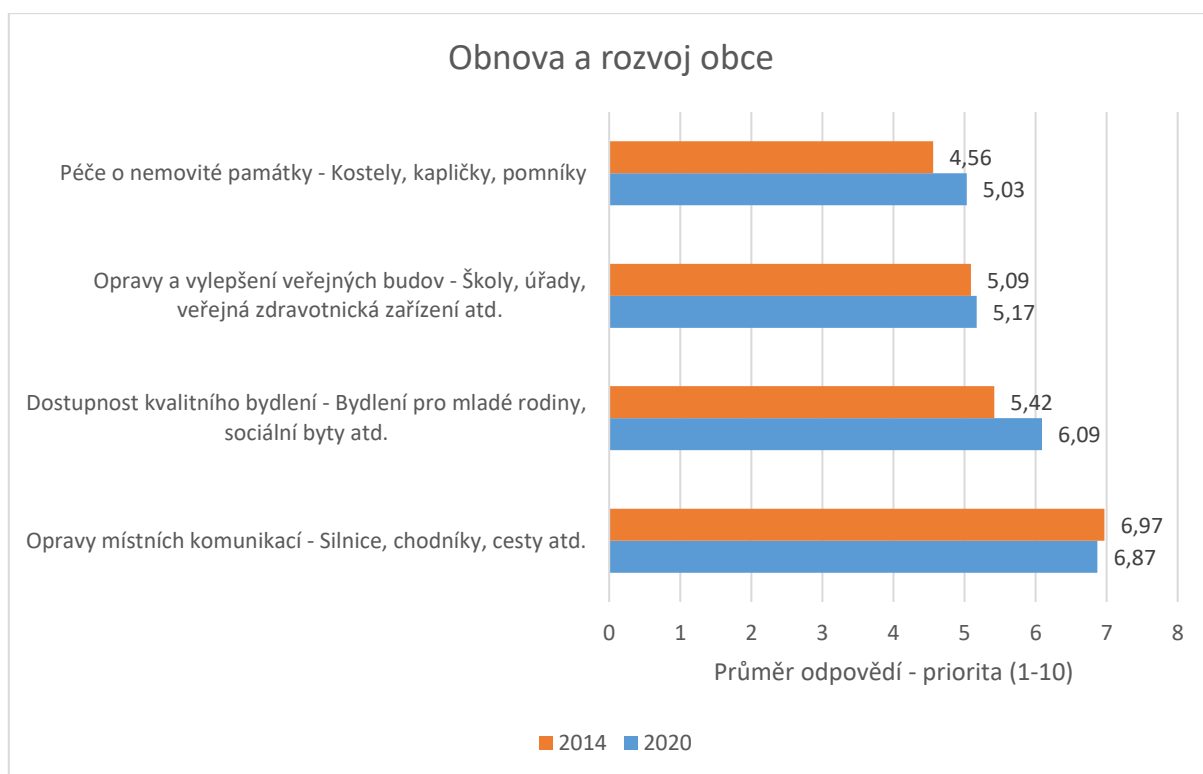
Čerpáním alokací je MAS Českomoravské pomezí v průměrných hodnotách. V následujících dvou letech je ještě možnost alokace využívat, či úplně vyčerpat. Začátek následujícího programovacího období (2021-2027) je totiž odložen o dva roky, tedy až na rok 2023. Do té doby mohou MAS čerpat alokace, jež jim byly přiděleny na období 2014-2020.

5.5 Porovnání priorit veřejnosti mezi lety 2014 a 2020

Ve spolupráci s MAS byl distribuován dotazník (příloha č. 2) mezi veřejnost do všech obcí, které se nachází na jejím území. Pro potřeby DP byl z dotazníku vyjmut soubor otázek týkajících se hodnocení priorit veřejnosti v rozvoji regionu MAS ČMP. Otázky byly následně rozděleny do čtyř oblastí zájmu, které korespondují se čtyřmi operačními programy, do kterých se v programovacím období 2014-2020 MAS zapojila.

5.5.1 Obnova a rozvoj obce

Tato oblast zájmu koresponduje s IROP a částečně s PRV. Tyto OP, jak již bylo několikrát zmíněno, financují v obcích převážně tzv. „tvrdé“ investice. Těmi jsou na mysli – stavební úpravy a opravy nemovitého veřejného i soukromého majetku, komunikací, budování sociálního bydlení a péče o nemovité památky.

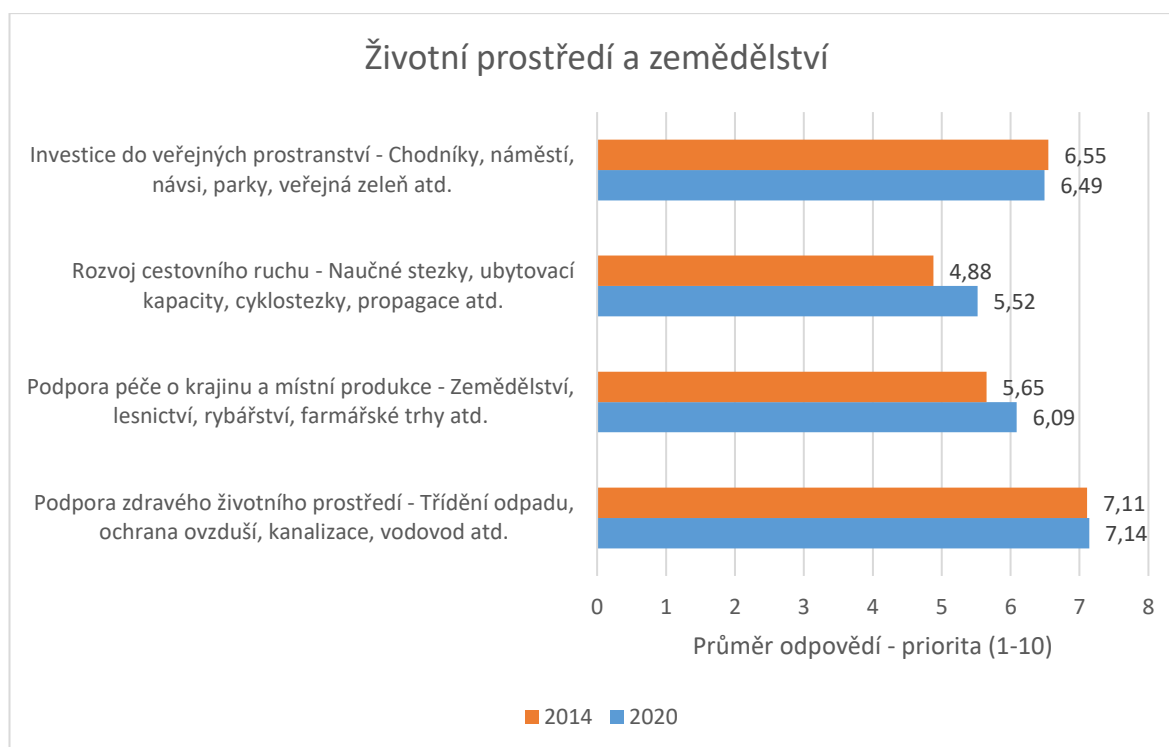

Obrázek 17 OZ Obnova a rozvoj obce

Obrázek 17 znázorňuje, jak veřejnost hodnotila prioritnost jednotlivých bodů oblasti zájmu, tyto body korespondují s opatřeními, které si MAS ve své SCLLD vybrala pro realizaci a poskytování podpor v regionu. V zájmové oblasti Obnova a rozvoj můžeme sledovat zajímavý trend v otázce na dostupnost kvalitního bydlení. Zatímco průměr priority v roce 2014 byl 5,42, v roce 2020 vzrostl na 6,09 bodu. To je zapříčiněno neústálým růstem cen realit a skutečností, že mladé rodiny si leckdy nemohou dovolit vlastní bydlení, proto je občany tato otázka hodnocena vysokým počtem bodů. Bodové hodnocení ostatních otázek nám nenabízí nikterak výrazné rozdíly ve výsledných hodnotách mezi dvěma sledovanými obdobími, třebaže většina z nich je hodnocena větším počtem bodů.

5.5.2 Životní prostředí a zemědělství

V této oblasti zájmu se protínají dva OP a těmi jsou PRV a OPŽP. Oba tyto OP a opatření, která jsou ze strany MAS pro poskytování podpor v této zájmové oblasti zaměřena na zlepšení sledovaných atributů v hodnocení priorit veřejností.

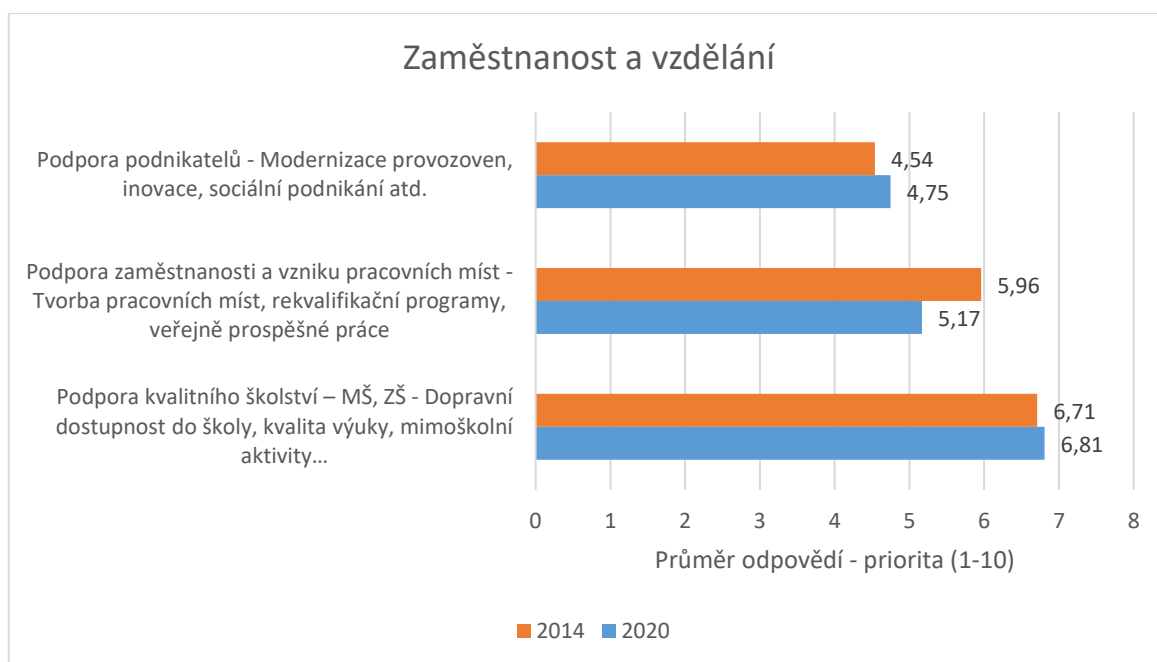

Obrázek 18 OZ Životní prostředí a zemědělství

V této oblasti zájmu nám Obrázek 18 ukazuje, že obyvatelům velice záleží na životním prostředí v místě, kde žijí. Můžeme to pozorovat podle vysokého průměrného bodového hodnocení, které respondenti otázkám spadajícím do této oblasti přidělili. Nejvyšší bodové hodnocení dosáhla otázka týkající se podpory zdravého životního prostředí. To především kvůli tomu že součástí je podotázka týkající se dostupnosti kanalizace a vodovodu. Tyto infrastruktury ještě stále v některých obcích chybí. Tři ze čtyř otázek v dané oblasti zájmu dosáhly vyššího hodnocení, než tomu bylo v roce 2014, to je způsobeno především tím, že v oblasti životního prostředí ve veřejném prostoru dochází ke zvyšování osvěty občanů a kladení důrazu na význam tohoto odvětví rozvoje venkova. Zajímavého trendu si lze všimnout u otázky týkající se rozvoje cestovního ruchu, kde průměr bodového hodnocení dosáhl hodnoty o 0,64 bodu vyšší. Místní obyvatelé si více uvědomují, že jejich region má návštěvníkům co nabídnout, sdílí oceňované hodnoty a je potřeba toho využít.

5.5.3 Zaměstnanost a vzdělání

V této oblasti zájmu se vzájemně doplňují IROP a OPZ. Z IROP je financován především rozvoj a rekonstrukce ve školství a OPZ pozitivně působí na vytváření udržitelných pracovních míst a podporu snižování míry nezaměstnanosti.

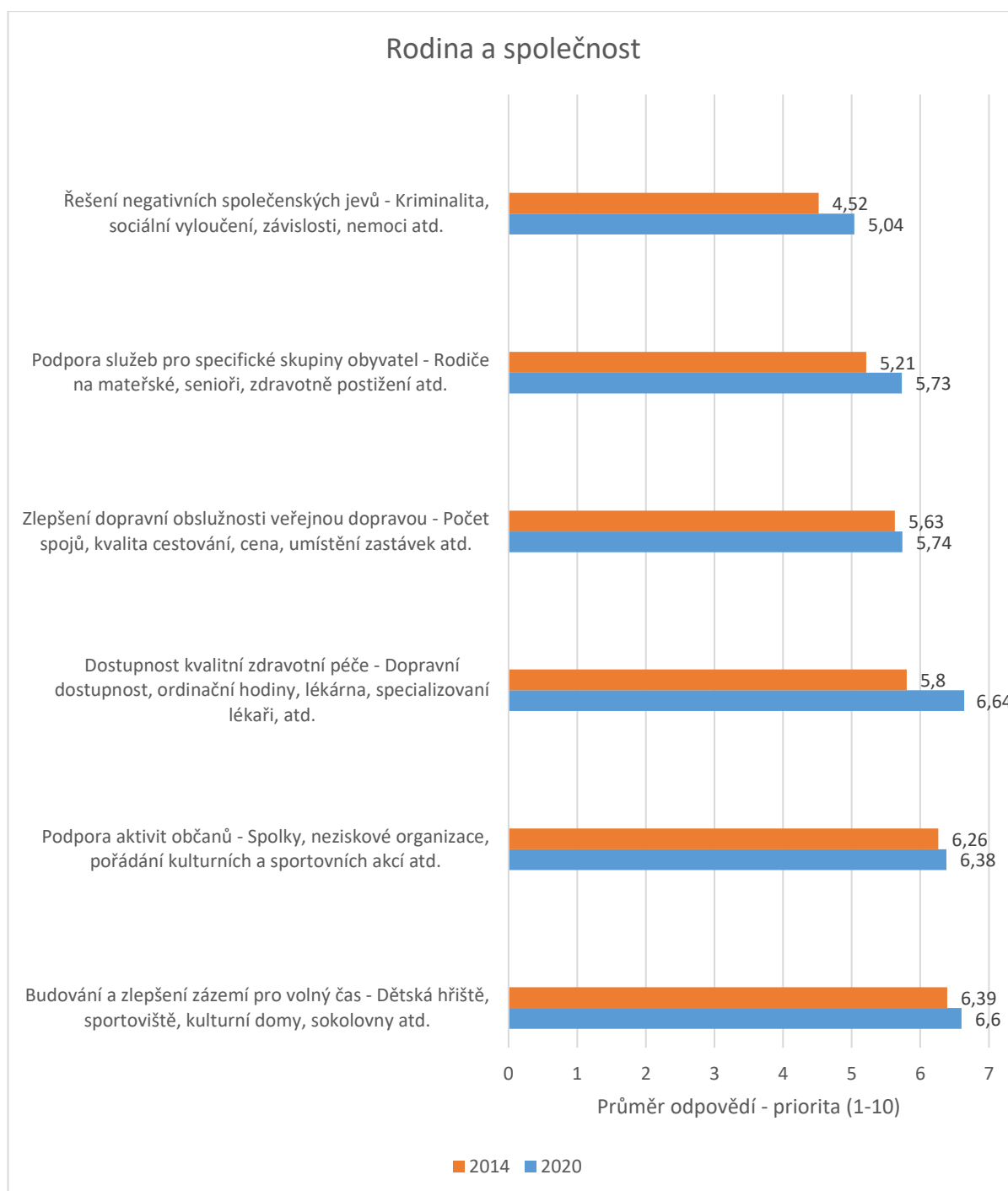

Obrázek 19 OZ Zaměstnanost a vzdělání

Trend poklesu průměrného přiděleného počtu bodů můžeme sledovat v Obrázku 19 u otázky týkající se vytváření pracovních míst. Respondenti tomuto problému nepřikládají takovou prioritu díky poklesu nezaměstnanosti v regionu v období 2014-2020. Mírný nárůst můžeme sledovat u otázky týkající se podpory kvalitního školství především díky tomu, že na vzdělání je celospolečensky kladen čím dál větší důraz. Zvýšení průměrného přiděleného počtu bodů lze pozorovat i u otázky, zaměřující se na podporu podnikatelů, v období 2014-2020 totiž jednotliví podnikatelé zjistili, že ve spolupráci s MAS si mohou ve svých provozovnách a podnicích dovolit modernizace, na které by bez podpory z daných OP neměli dotatek finančních zdrojů.

5.5.4 Rodina a společnost

Oblast rodina a společnost je nejobsáhlejší ze čtyř oblastí. Vychází to ze SCLLD MAS ČMP, která právě na tuto oblast klade značný důraz. Paralelu a propojení této oblasti najdeme ve třech OP ze čtyřech (všechny kromě OPŽP), do kterých se MAS v programovacím období 2014-2020 zapojila.

Obrázek 20 OZ Rodina a společnost

U všech otázek zařazených do oblasti zájmu Rodina a společnost je zjevný zvýšený zájem o řešení této problematiky, jak nám ostatně ukazuje Obrázek 20. Nejvýrazněji se tento trend projevil u otázek, které se týkají péče o zdraví obyvatel a zajištění lékařských a dalších odborných služeb, region se totiž dlouhodobě potýká s klesající ochotou lékařů dojíždět do místních ordinací. Tento problém se týká především stomatologů a obvodních lékařů v regionu. Nepochybně je tento trend způsoben i skutečností, že tato oblast je pro MAS velice důležitou.

Z výsledků porovnání priorit občanů v roce 2014 a 2020 můžeme celkově pozorovat zvýšení zájmu v podstatě ve všech oblastech. Děje se tak především díky tomu, že MAS se snaží intenzivně komunikovat s veřejností o problémech, které obyvatele trápí v místě jejich bydliště a ve spolupráci s veřejností s těmito problémy bojovat. Veškerá data, která byla základem pro činnost MAS v období 2014-2020 byla získávána dle metody LEADER a na ní navazující CLLD. V současné době je však komunitní projednávání značně ztíženo pandemií Covid 19. Vystává tedy riziko, že občané se začnou domnívat, že činnost MAS poněkud ustupuje v plnění stanovených cílů a zjišťování dalších problémů. To se však neděje a MAS i přes všechna úskalí současné doby nadále intenzivně pracuje na rozvoji svého regionu.

5.6 Potenciál MAS pro další programovací období

V současné době probíhají přípravy na vytváření SCLLD na období 2021-2027. Při distribuci dotazníků týkajících se veřejnosti, byly zároveň distribuovány dotazníky pro neziskové a příspěvkové organizace působící na území MAS a oba tyto dotazníky jsou důležitým podkladem pro formování nové strategie. Dotazníky pro neziskové a příspěvkové organizace se týkaly projektových záměrů jednotlivých subjektů (viz příloha č. 3). Poznatky získané z tohoto šetření jsou ještě v současné době (jaro 2021) doplňovány právě probíhajícím dotazníkovým šetřením pro firmy a podnikatele. Výsledky napomáhají k vytváření nové SCLLD a je tím zároveň splněna podmínka komunitního projednávání při její tvorbě. Kvůli pandemii Covid 19 nemohlo být komunitní projednávání zmíněné problematiky uskutečněno v normálním režimu návštěv jednotlivých subjektů a osobní konzultace s nimi a konáním „kulatých stolů“ v jednotlivých obcích, proto MAS přistoupila k distribuci tištěných a online dotazníků na platformě Google.cz.

Výsledky dotazníkového šetření ve veřejném prostoru jsou popsány v předchozí kapitole. Z výsledků šetření mezi příspěvkovými a neziskovými organizacemi vzešly následující poznatky.

Mezi respondenty, kteří na dotazník odpověděli byly neziskové organizace (67 %), příspěvkové organizace (17 %), církevní organizace (8 %) a zapsané ústavy (8 %). Vzorek se dá tedy považovat za reprezentativní. 75 % těchto organizací dostává příspěvky na provoz od obce na jejímž území působí, souběžně s nimi však využívá finanční zdroje z EU jen 25 % těchto organizací.

V otázce týkající se uspokojení spoluobčanů službami, kterými se dané organizace zabývají, odpovědělo 50 % organizací, že se jim tuto poptávku daří uspokojit. Velice důležité ale je, že zároveň 47 % z nich má nedostatek lidských zdrojů. Při uspokojení poptávky tak lidé, kteří jsou do dění zapojeni musí vynaložit obrovské množství vlastních sil a velice často obětovat volný čas. MAS by se tak v dalším programovacím období měla zaměřit na pomoc s těmito problémy. Většina z organizací se tak kvůli nedostatku lidských zdrojů v budoucnu nechystá rozšířit nabídku služeb, které veřejnosti poskytují.

Velice důležitou otázkou v rámci průzkumu byla otázka, co je potřeba v budoucnu zlepšit. Z výsledků je patrný stejný problém, který už byl zmíněn výše a tím je nedostatek lidských

zdrojů. Velkou prioritou je dále pro organizace navýšení kapacit jejich prostoru a případné rekonstrukce či dostavba objektů využívaných právě zmíněnými organizacemi, na které však není dostatek finančních zdrojů jak v obci, nebo v jejich vlastních rozpočtech.

Další potenciály vychází z rozhovoru s ředitelkou MAS Martou Vencovskou. Podle ní by měla být veřejná správa v budoucnosti více decentralizovaná s pobočkami v menších městech. Proběhlo by tak navýšení možnosti uplatnění vysokoškolsky vzdělaných lidí na venkově a nedocházelo by k jejich stěhování do větších měst v tak velké míře. To se však pravděpodobně dít nebude, s ohledem na to, že bude více využíván systém e-governmentu, tedy digitalizace úřadů.

V následujícím období je určitě cílem rozšířit meziobecní spolupráci. Lze tak řešit například problémy s nedostačující zdravotní péčí ve venkovském prostoru. Dále je určitě potřeba upevnit a posílit pozici MAS. Do důsledku dotáhnout princip metody „zdola nahoru“. MAS sice intenzivně pracuje na získávání informací o potřebách v regionu, ve výsledku jsou však rozhodujícím orgánem stejně jednotlivá ministerstva, která řídí poskytování financí jednotlivým MAS, a tak rozhodují o poskytnutí podpor místním aktérům. V dalším programovém období je také plánováno omezení byrokracie u některých OP. Mělo by tak pro subjekty být snadnější dostat se k finančním prostředkům a nemuselo by docházet k problémům, které byly posány v této práci například v rámci OPŽP, který je byrokracií značně zatížen a v důsledku toho došlo pouze k vyčerpání 2,7 % z přidělené alokace.

Pro přípravu nové strategie je stále brán největší zřetel na komunitní projednávání. Po vyhodnocení výzkumů tak budou veškeré výsledky skumulovány a podle toho budou vybírána opatření v jednotlivých operačních programech. Jednotlivé podpory budou opět zacíleny na podporu konkurenceschopnosti zemědělských podniků, rekonstrukce infrastruktury, případně budování nové, dále na vytváření pracovních míst, podporu obnovy a udržení dobrého stavu životního prostředí a také na digitalizaci a edukaci především seniorů v této oblasti, aby novinky mohli též bez omezení využívat.

V následujícím období se MAS zapojí do všech šesti typů animačních činností stanovených MMR v katalogu animačních činností. Jsou jimi:

- 1) Animace v rámci alokací Akčního plánu SCLLD – především zajištění dotatečné informovanosti všech potenciálních zájemců o podpory ve všech oblastech. Pomocí účasti na setkání starostů v regionu, neziskových organizací a podnikatelů.
- 2) Dotační poradenství – mapování záměrů obcí a subjektů ve svém regionu a poskytnutí pomoci aktérům se získáním dané dotace.
- 3) Vzdělávání, osvěta, informování – příprava vlastních projektových záměrů pomocí CLLD, organizace osvětových a vzdělávacích akcí pro veřejnost i dotčené aktéry, tvorby výukových materiálů.
- 4) Podpora inovací – organizace odborných exkurzí a setkávání se specialisty z jiných území.
- 5) Síťování a koordinace – organizace a řízení setkávání starostů, podnikatelů, organizací.
 - 6) Přenos znalostí a zkušeností MAS mimo území MAS – činnost v rámci NS a KS MAS, prezentace svých zkušeností na propagačních a vzdělávacích akcích.

6 Diskuze

6.1 Metoda LEADER a komunitní projednávání v rámci MAS

Výsledky analýzy činnosti MAS Českomoravské pomezí dokazují, že MAS se při své činnosti řídí opatřeními, která si pro rozvoj venkova v regionu vybrala a uplatňuje je na základě komunitního projednávání. Díky komunikaci s veřejností v regionu a intenzivní spolupráci s jednotlivými subjekty jsou finanční prostředky poskytovány potřebným subjektům v oblastech, které si sami místní aktéři volí. Opatření, podle nichž je podpora na území MAS ČMP poskytována, jsou v rámci jednotlivých OP citlivě vybírána a přispívají k ekonomickému rozvoji regionu, udržení a zlepšení životního prostředí a podpoře konkurenceschopnosti zemědělského sektoru.

Velice podobných výsledků ve své studii dosáhli i Florescu a Rahoveanu (2021). Uvádí, že úloha MAS je v ohledu rozvoje venkova velice důležitá v otázce podpory konkurenceschopnosti zemědělských podniků, zlepšování a udržitelnosti životního prostředí a v neposlední řadě řízení a podpory ekonomických činností ve venkovských oblastech. Zároveň poukazují na to, že díky implementaci metody LEADER má MAS pozitivní vliv na následující děje probíhající v regionu. Těmi jsou především diverzifikace zemědělských činností, multifunkčnost zemědělství z hlediska využití krajiny a zlepšení kulturního a historického dědictví, zapojení místní komunity při zachování sociálních a kulturních tradic a zlepšování životního prostředí v regionu. Program LEADER podle této studie není pouze souborem opatření pro podporu těchto činností, ale zároveň je metodou mobilizace a podpory rozvoje území a místních komunit zde žijících, který efektivně funguje přizpůsobováním rozhodnutí o venkovském prostředí podle potřeb identifikovaných na území.

K této problematice Arabatzis et al. (2010) ve svém výzkumu, který proběhl v Řecku uvádí, že podle jeho výsledků má MAS pozitivní vliv na rozvinutí správy území a zacílení podpor na méně rozvinuté oblasti, které se díky nim mají šanci dostat do postavení, které v budoucnu bude daný region charakterizovat. Podle této studie metoda LEADER přinesla mnohem komplexnější pohled na problematiku rozvoje venkova díky propojení různých úrovní rozhodování a strategickému plánování, které má pozitivní vliv na využívání přírodních a zemědělských zdrojů

Evropská unie je v rozvoji venkovského prostoru velice progresivní a pokroková. V jiných částech světa se rozvoj venkova potýká se značnými problémy. Například v Kolumbii, kterou ve svém výzkumu zmiňuje Palmisano et al. (2016), se rozvoj venkova potýká se zvýšenou mírou korupce a tato problematika je tam teprve ve fázi hledání vhodných řešení, která budou napomáhat učinit zemědělství udržitelným a podpoří zachování ekosystémů a tamního přírodního bohatství.

Z výsledků práce je patrné, že MAS řídí svou činnost podle výsledků komunitního projednávání probíhajícího na území její působnosti. Bere zřetel na regionální potřeby a dle toho vyhláší výzvy podle jednotlivých opatření v OP, která byla též vybrána na základě komunitního projednávání, jež je nedílnou součástí metody LEADER a na ní navazujícího CLLD.

Csurgo a Kovách (2016) v analýze maďarských MAS uvádí, že takto příkladný přístup, jako v případě MAS ČMP, zdaleka není samozřejmostí. Analýza přístupu k metodě LEADER v Maďarsku zahrnuje tři místní akční skupiny. Největšími problémy v Maďarsku podle provedené analýzy jsou – přílišná byrokracie a kontrola poskytovaných podpor. Negativním výsledkům do jisté míry nahrává i zjištění, že ve dvou ze tří MAS není správně aplikován přístup podle metody LEADER zdola nahoru. Pouze v jedné z nich se podařilo zapojit i malé místní aktéry do čerpání podpor právě díky komunitnímu projednávání, které bylo na jejím území realizováno. Další dvě MAS se však ani řádně nedostaly do povědomí malých místních subjektů. Jejich podpory se tak daří čerpat pouze velkým podnikům, které mají zdroje (finanční, lidské...) na již zmíněnou přebyrokratizovanou povahu realizace podpor v Maďarsku.

Výsledkem rozboru konkrétních podpořených projektů jsem došel k závěru, že mají převahu projekty, které pochází ze soukromého sektoru. Tato převaha je významná. Projekty, jež byly od schválení SCLLD podpořeny do soukromého sektoru tvoří 71 % z celku podpořených projektů.

Volk a Bojnec (2014) ve své studii, které byla provedena ve Slovinsku, došli k rozdílným závěrům. Z jejich výsledků vyplývá, že převažovaly projekty schválené ke spolufinancování pocházející z veřejného sektoru. Tento jev dávají za vinu velké administrativní zátěži v programovacím období 2007-2013 ve všech oblastech zájmu. Veřejný sektor dle této studie má více finančních a lidských zdrojů pro zpracování administrativně náročné projektové dokumentace.

Tento trend lze též pozorovat u analyzované MAS v rámci OPŽP, jehož celková finanční alokace byla prozatím využita pouze na jeden projekt do veřejného sektoru a prozatím je vyčerpáno pouze 2,7 %. OPŽP byl do SCLLD zařazen v pozdější době až v průběhu programovacího období kvůli zájmu vzešlému z komunitního projednávání, do dvou vyhlášených výzev však byl podán pouze jeden projekt, a to právě kvůli zvýšené administrativní zátěži, která se vztahuje na tento OP.

Volk a Bojnec (2014) jako další důvody tohoto nerovnoměrného rozdělení projektů do jednotlivých sektorů uvádí nedostatečnou implementaci přístupu „zdola nahoru“ v rámci metody LEADER ze strany jednotlivých MAS. Jednoduše tak soukromé subjekty, které by měly o podpory zájem, tuto administrativní zátěž v programovacím období 2007-2013 nezvládly a podpory jim nebyly poskytnuty. Z výsledků této práce tedy lze soudit, že administrativní zátěž v následujícím programovacím období byla částečně odstraněna a v kombinaci dobré spolupráce mezi MAS a místními aktéry soukromého sektoru vedla k větší úspěšnosti žadatelů o podpory, kteří jsou řazeni do soukromého sektoru.

Z výsledků diplomové práce vyplývá, že osvěta mezi místními aktéry a popularizace činnosti MAS má prioritní význam a velmi přispívá ke správnému fungování MAS a k dobré aplikaci principu „zdola nahoru“. Popularizaci lze provádět především při komunitním projednávání prostřednictvím prezentace konkrétních podpořených a financovaných projektů, které se přímo týkají aktérů a je jednoduché vidět přímý vliv MAS v regionu a snadno ho rozšířit mezi veřejnost, která se do již zmíněného komunitního projednávání zapojuje.

K těmto závěrům došli i Esparcia et al. (2015) při studii týkající se fungování MAS ve Španělsku. V článku k této problematice dodávají, že k financování na území Španělska dochází za vynaložení velkého úsilí a obrovského zapojení ze své vlastní iniciativy pracovníků MAS. Pokládají to za následek nedostatečné propagace metody LEADER a aplikace CLLD. Pro nápravu těchto potíží ve Španělsku jsou podle autorů důležité tři body. Jako rozsah rozvoje vzít venkovské prostředí jako celek a podory poskytovat na základě výsledků komunitního projednávání. Druhým bodem, jehož změnu považují také za velice důležitou, je to, aby své zpracované strategie komunitně vedeného rozvoje venkova jednotlivé MAS braly jako soupis principů, podle kterého mají řídit rozvoj svého regionu. Třetím, a tedy posledním bodem je – brát MAS jako hlavní nástroj pro rozvoj venkova a správné cílení podpor. To by mělo probíhat jak ze strany národních řídicích orgánů, tak ze stran regionálních aktérů, kteří by měli být více zapojeni i do rozhodovacích orgánů a v neposlední řadě i veřejnosti, jejíž důvěra je pro správné fungování MAS také velice důležitá. Důraz by měl být kladen na animaci vytváření sítí mezi aktéry a veřejnou správou.

Sisto et al. (2018) ve svém článku prezentují výsledky výzkumu, které dokazují, že je klíčové do tvorby strategií zapojit veřejnost a zúčastněné aktéry od samého počátku, mají tak mnohem lepší pocit z toho, že se aktivně zapojují do rozvoje svého regionu. Informace zúčastněných stran, jejich zapojení a šíření postoje ke spolupráci jsou nicméně základním kamenem každé úspěšné politické akce.

Podle mého názoru se systém MAS v ČR s výše zmíněnými třemi problémy sice potýká, ale ne v tak velké míře, aby významným způsobem znemožňovala jejich činnost. Pokud se vezme v potaz, že Španělsko je členem Evropské unie od roku 1986 a na jeho území byly aplikovány i všechny ostatní „zkušební“ metody od roku 1986, které byly předchůdci metody LEADER a na ní navazujícího CLLD, pak by situace měla být ve Španělsku mnohem uspokojivější, co se fungování sítě MAS jako nástroje pro aplikaci zmíněných metod týče. I přes poměrně krátký časový horizont, který znázorňuje fungování MAS na území ČR, je zřejmé, že MAS se v ČR s takovými problémy potýká v mnohem menší míře a díky tomu, že od začátku bylo deklarováno, co přesně budou MAS mít za přínos, jaké atributy musí splňovat a jaké jsou cíle jejich práce, je na ně tak i nahlíženo a v případě dostatečné popularizace v regionu své stanovené cíle plní dle SCLLD, která je v prostředí ČR brána jako základní dokument (metodika) pro fungování dané MAS.

6.2 Význam Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Reálná implementace CLLD v programovacím období 2014-2020 začala se značným zpožděním, to ve svém článku uvádějí i Servillo a Kah (2019). Svou studii provedli napříč členskými státy EU (Slovensko, Švédsko, Rakousko) a došli k závěru, že s tímto problémem se potýkali vesměs všechny státy EU včetně ČR, s čímž se shodují i výsledky diplomové práce. Díky tomuto zpoždění dodnes nejsou vyčerpány alokace, které jednotlivým MAS byly přiděleny ze společných fondů EU. Podle Servilla a Kaha (2019) se tak stalo kvůli tomu, že MAS neměly od začátku programovacího období určeno, do kdy mají mít schválené jejich SCLLD. Zpoždění je

podle jejich článku částečně přeneseno i do současnosti, což též výsledky diplomové práce potvrzují. Kvůli prodloužení minulého programovacího období je však ještě v současné době možné přidělené alokace čerpat. Z článku Servilla a Kaha (2019) též vychází doporučení na příští programovací období, a to sice, aby měly MAS před posunutým začátkem nového programovacího období jasně určený termín, ve kterém již musí mít schválenou SCLLD, aby tak mohlo dojít ke včasnému čerpání alokací, implementaci CLLD podle nové SCLLD a byl tak plně využit potenciál podpor rozvoje venkovského prostředí poskytovaných EU jednotlivým regionům.

Výsledky diplomové práce nikterak nedeklarují významný nárůst členské základny MAS ČMP, protože k němu v programovacím období 2014-2020 nedošlo a nedochází (2021). V MAS jsou totiž zapojené všechny obce kromě jedné a její území působnosti je tak efektivně propojené. Díky tomu dochází k vytváření pevných a udržitelných vztahů místních aktérů, což je jeden z hlavních úkolů MAS. Studie, která byla vytvořena v Polsku poukazuje na to, že není zcela běžné takto celistvé území. Uzal-Dec a Zwolinska-Ligaj (2017) na příkladu Polska ve své studii ukazují, jak důležité je celistvé území MAS pro její správné fungování. Pozorovali totiž progresi mezi obdobími 2007-2013 a obdobími 2014-2020, během kterého podle jejich výsledků měly MAS v Polsku tendenci zvyšující se členské základny, na což jsou vázány přidělené alokace. Díky přiděleným alokacím si mohly dovolit podpořit mnohonásobně vyšší počet projektů a tím pádem měly i mnohem větší vliv na rozvoj svých regionů.

Stanciu et al. (2017) ve svém výzkumu, který probíhal napříč státy v EU poukazují na to, že nenalezli žádnou souvislost mezi počtem MAS v jednotlivých členských státech a přidělenými penězi z fondů EU, podle jejich studie jsou velké a malé MAS stejně účinné, pokud je jejich území celistvé a je zohledněno, kolik zaměstnanců má MAS velké rozlohy a kolik MAS menší. Ze studie provedené Pechrovou (2014) na území České republiky vyplývá, že nejúčinnější jsou MAS, jejichž členská základna čítá 30-60 členů. Tento poznatek tedy podporuje zjištění této práce.

6.3 Účinnost jednotlivých MAS

Podle výsledků diplomové práce, bylo na území prostřednictvím MAS podpořeno 62 projektů z jednotlivých OP podle opatření, která si MAS do své SCLLD zvolila právě za účelem zlepšení a udržení životního prostředí, vytváření pracovních míst, tedy přispívání ke zmenšení míry nezaměstnanosti v regionu, vytváření sítí mezi místními aktéry z veřejného a soukromého sektoru a konečně podpory celkové ekonomiky v regionu.

V kapitole, která se věnuje porovnání se sousedními MAS, výsledky ukazují, že MAS ČMP je průměrná, v jednom z OP dokonce lepší než zmíněná sousední MAS Humpolecko. Výsledky deklarují, že velikost MAS koreluje s úspěšností v čerpání alokací a poskytování podpor na vybrané projekty. Vrabková a kol. (2017) však ve svém výzkumu došli k zajímavým závěrům, které se týkají souvislosti velikosti MAS a účinnosti jejího působení v jejím regionu. Ve výsledcích své práce uvádějí, že menší MAS jsou účinnější než MAS s větším počtem obyvatel. Jejich výzkum podpořil hypotézu, že počet členů MAS je důležitým v otázce účinnosti a může

mít vliv na počet financovaných projektů a přidělených dotací. Je to způsobeno tím, že menší MAS mají menší provozní náklady a větší část z přidělených financí jde na podporu projektů. Větší počet členů podle této studie vytváří také vyšší poptávku po dotacích poskytovaných MAS. Ve své studii se opět zmiňují o situaci v Polsku, kde není samozřejmostí celistvé území MAS a nevyvážené členství mezi soukromými a veřejnými subjekty. Ze zkoumaných MAS byly rovněž jako neúčinnější vyhodnoceny ty nejmenší (počet obyv. 10 000–19 999). Celkem bylo zkoumáno 58 MAS a 20 % z nich bylo hodnoceno jako účinných, bylo u nich tedy zjevné, že náklady nepřevyšují poskytnuté dotace. Do této kategorie je tedy zařazena i analyzovaná MAS ČMP a lze říci, že patří mezi účinné MAS v rámci ČR a přispívá tak ke zlepšení životní úrovně v regionu, na jehož území působí.

6.4 Porovnání priorit místních obyvatel v čase

Výsledky v kapitole, která je zaměřená na srovnání priorit občanů žijících na území MAS a jejich porovnání mezi lety 2014 a 2020 ukazují oblasti, na které by se měla MAS v dalším programovacím období zaměřit. Priority byly rozděleny do čtyř oblastí zájmu.

Prvním z nich je Obnova a rozvoj obce. Nejvýraznějším rozdílem mezi rokem 2014 a 2020 je nárůst průměrného hodnocení otázky týkající se dostupnosti bydlení. Ježek a kol. (2020) zpracovali velice podobnou studii, kde se zaměřovali na priority venkovského obyvatelstva. V rámci této studie byly v dotazníkovém šetření, jehož se zúčastnilo přes 1 000 respondentů, pokládány podobné otázky, které lze dobře srovnat s výsledky této práce. Ve výsledcích zmíněné studie autoři došli k závěru, že poptávka po bydlení, ať už se jedná o bydlení pro seniory či mladé páry a rodiny, je zařazena do pěti hlavních priorit obyvatel venkova především ve větších obcích zpravidla okolo 1 000 obyvatel. Tyto výsledky se tedy stotožňují s výsledky této práce.

Další oblastí, na kterou byla zaměřena tato diplomová práce je Životní prostředí a zemědělství. V této oblasti výsledky ukazují, že největší prioritou je podpora zdravého životního prostředí. Tato otázka totiž zahrnuje jako podotázku budování kanalizací, vodovodů a další infrastruktury. Ježek a kol. (2020) ve výsledcích jejich práce uvádějí, že toto je problém především v menších obcích, a místní obyvatelé mu též přikládají velký význam. Další vysoce hodnocenou podotázkou ve výsledcích DP je péče o veřejná prostranství a jejich údržba. Zde se zmiňovaný výzkum s výsledky DP též příliš nerozchází. Priorita zdravého životního prostředí v obci byla vysoce hodnocena i ve studii Ježka a kol. (2020). Modernizace, či navýšení kapacity ČOV se dostala do hlavních pěti priorit ve všech velikostních kategoriích zařazených obcí.

Další hodnocenou oblastí této práce byla Zaměstnanost a vzdělání, kde nejvyšší prioritu dostala otázka týkající se podpory kvalitního školství. Ježek a kol. (2020) ve výsledcích však uvádí, že 78 % obyvatel je se stávajícím stavem školství ve své obci spokojeno. Při porovnání je však velice důležité zmínit, že ve výzkumu Ježka a kol. (2020) je zohledněna i podotázka, týkající se dostupnosti škol, která byla hodnocena zvlášť. Tady se dostáváme k jádru věci, tato podotázka je hodnocena velice vysoko. Podle Ježka a kol. (2020) se především malé obce

potýkají s obtížnou dostupností škol v jejich okolí, většina obyvatel také mezi své priority velmi vysoko hodnotila zvýšení kapacity mateřských a základních škol.

Výsledky tohoto a porovnávaného výzkumu se shodují i v poslední zájmové oblasti. Ve studii Ježka a kol. (2020) respondenti také velice vysoko hodnotili dostupnost lékařské péče, které ve venkovských oblastech ubývá. Podle Ježkova výzkumu je budoucnost v realizaci e-medicíny, tedy léčení místních obyvatel, pro něž je těžko dostupná lékařská péče, přes internet. Na tuto problematiku navazuje ve svém článku i Charouzek (2019), který říká, že vzniká nutnost zareagovat také na pokročilou dobu a zavádět tzv. chytrá řešení především v dopravě, medicíně, bydlení, životním prostředí atd. i do venkovských oblastí.

Hlavním úkolem MAS, je vyhledávat a distribuovat finance pro místní aktéry. Kromě realizací projektů je však MAS ČMP aktivní i v dalších odvětvích. Realizuje obnovy a péči o přírodní památky, angažuje se v získávání dotací pro lesníky při boji s kůrovcem v současné kůrovcové kalamitě, pořádá volnočasové soutěže, které se zaměřují především na trávení volného času celých rodin, dále je aktivní v oblasti vzdělávání občanů všech věkových kategorií od dětí až po seniory, pořádá turistické a kulturní zájezdy pro místní obyvatele a v neposlední řadě se díky MAS rozvíjí i spolupráce s podnikateli na výše zmíněných aktivitách, díky tomu je též podpořeno vytváření sítí mezi jednotlivými aktéry. Tyto aktivity podle případové studie provedené v Maďarsku, která byla vytvořena Katona-Kovács et al. (2011) mají velice významný vliv na rychlost rozvoje venkovského prostoru a správnou funkci MAS. Lepších výsledků můžou jednotlivé MAS podle jejich studie dosáhnout právě sociální animací a sociálním učením veřejnosti.

7 Závěr

MAS má podle výsledků zaveden správný systém k přerozdělování finančních prostředků mezi místní aktéry, především díky dobrému rozdělení práce v kanceláři MAS, kdy každý operační program, do kterého se MAS v daném programovacím období zapojila, má vlastního manažera, který ho obstarává a má největší podíl na vyhlášení a přípravě jednotlivých výzev. MAS klade také velký důraz na správné provádění metody LEADER potažmo na ní navazující CLLD a veškeré své poznatky zakládá na komunitním projednávání. Mimo to se také podílí na společenském životě v regionu a působí i v oblasti edukace obyvatelstva v oblasti udržitelného rozvoje venkova. Celkově lze tedy říci, že činnost MAS má pozitivní vliv na rozvoj regionu, na jehož území působí.

Cíle práce se týkaly především mapování přínosu MAS pro území, na němž působí v programovacím období 2014-2020. Nejdůležitější bylo zaměření na konkrétní operační programy, do nichž se MAS ve zmíněném období zapojila a výzvy, které byly v rámci jednotlivých OP vyhlášeny. Tyto cíle byly naplněny a výsledky byly v rámci práce komparovány s výsledky působení sousedních MAS.

MAS Českomoravské pomezí na svém území pravidelně vyhláší výzvy z jednotlivých OP a prostřednictvím finančních prostředků, jež jsou žadatelům poskytovány na základě žádostí a projektových podkladů podaných do jednotlivých výzev, poskytuje finanční podpory. Těmito poskytnutými finančními prostředky bezesporu významně přispívá k rozvoji regionu. Konkrétní projekty, které prokazatelně zvýšily míru rozvoje venkova v regionu, jsou popsány v Příloze 1 této práce. Při komparaci se sousedními MAS bylo zjištěno, že MAS Českomoravské pomezí nikterak nevyčnívá z průměru i přes potíže, které provázely schválení SCLLD v období 2014-2020 a veškeré nedostatky v průběhu plynoucího programovacího období napравиła.

Z výsledků porovnání dotazníkového šetření z roku 2014 a 2020 je zřejmé, že místní obyvatelé jako nejdůležitější hodnotí kvalitní vzdělání, dostupnou péči a zlepšení základní infrastruktury v obcích, kterou jsou myšleny především komunikace, rozvody vody a kanalizace, která v některých obcích chybí úplně nebo částečně. Na tyto problémy by se měla MAS v následujícím období zaměřit především. Budoucností v dostupné lékařské péči může být např. elektronická komunikace veřejnosti s lékaři. Dalším problémem je nedostatek lidských zdrojů v neziskových a příspěvkových organizacích, ten by MAS mohla v příštím programovacím období řešit vhodnými opatřeními například v OPZ a nedostačující či nevyhovující prostory vhodnou volbou opatření například v rámci IROP.

7.1 Stanovisko k výzkumným hypotézám

- Činnost MAS má pozitivní vliv na rozvoj venkovského prostoru, na jehož území působí.
 - Hypotéza byla potvrzena.
- V průběhu plánovacího období 2014-2020 došlo ke zvýšení životní úrovně obyvatel jednotlivých obcí.
 - Hypotéza byla potvrzena.

Diplomová práce obě stanovené hypotézy potvrzuje, ani jednu nelze vyvrátit. MAS Českomoravské pomezí přispívá k rozvoji regionu, na jejímž území působí a její základní úkol, kterým je: pomoci získat finanční podpory místním aktérům a zlepšit tak jejich podnikání či jinou činnost, vytvářet nová pracovní místa a utvářet sítě a vztahy mezi jednotlivými aktéry, prokazatelně plní. To vše v souladu s komunitním projednáváním, které je základem metody LEADER a také je základem pro všechny dílčí kroky MAS vpřed k plnění stanovených cílů.

8 Literatura

- Arabatzis G, Aggelopoulou S, Tsiantikoudis S. 2010. Rural development and LEADER + in Greece: Evaluation of local action groups. *Journal of Food, Agriculture & Environment*. 8: 302-307.
- Arroyo FM, López HS, Blanco JLY. 2015 Are local action groups, under LEADER approach, a good way to support resilience in rural areas?. *Ager. Revista de Estudios sobre Despoblación y Desarrollo Rural*. 18: 39-63.
- Baldock D, Dwyer J, Lowe P, Petersen JE, Ward N. 2001. The Nature Of Rural Development: Towards A Sustainable Integrated Rural Policy In Europe, Report to WWF European Policy Office and the Land Use Policy Group, IEEP, London ISBN 1-873906-40-4.
- Barca F. 2009. An Agenda for a reformed cohesion policy, Independent Report prepared at the request of Danuta Hübner, Commissioner for Regional Policy, European communities, Brussels.
- Binek J, Chmelař R, Šilhan Z, Synková K, Šerý O, Galvasová I, Bárta D. 2015. Integrované nástroje rozvoje území: vývoj, současnost, nové impulzy. GaREP, spol. s r.o., Brno.
- Binek J, Svobodová H, Holeček J, Galvasová I, Chabičovská K. 2009. Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova. GaREP, spol. s r.o., Brno.
- Burny P. 2007. History of the Common Agricultural Policy: from the origin to the "mid-term review" in 2003. Czech Presidency at the EU Council-Preparation&Priorities. Prague, 7 p.
- Chevalier P, Maurel MC. 2013. The LEADER Programme in Central Europe. A new local development policies. hal-01409024f.
- Csurgó B, Kovách I. 2016. The LEADER Programme in Hungary-Bottom-up Development with Top-down Control. Evaluating the European Approach to Rural Development: Grass-Roots Experiences of the LEADER Programme. London: Routledge, 53-77.
- Edr L. 2018. Význam a využití dotací v zemědělství v regionu Havlíčkovobrodsko (Bakalářská práce). Česká zemědělská univerzita, Praha.
- Esparcia J, Escribano J, Buciega A. 2015. A perspective of LEADER Method in Spain based on the Analysis of Local Action Groups. Evaluating the European approach to rural development. Grass-roots experiences of the LEADER programme, 33-51.

Farrell G, Thirion S. 2005. Social capital and rural development: from win–lose to win–win with the LEADER initiative. *Winning and losing. The changing geography of Europe's rural areas*. P. 45-61.

Fišer P. 2008. Místní akční skupiny (MAS) v České republice–příklad Jihomoravského kraje. *Urbanismus a územní rozvoj* 11, 24-25.

Florescu MFS, Rahocenau AT. 2021. Local Action Group-a pillar of the development of the Romanian village. *EDP Sciences*.

Gohin A. 2005. Assessing the impacts of the 2003 CAP Mid Term Review: How sensitive are they to the assumed production responsiveness to Agenda 2000 direct payments?.

Granberg L, Andersson K. 2016. Evaluating the European approach to rural development: Grass-roots experiences of the LEADER programme. *Routledge*.

Guzal-Dec D, Zwolinska-Ligaj M. 2017. Local action groups as new organisations in rural development an example of the Lublin region (Poland), *Economic Science for Rural Development Conference Proceedings*.

Hudečková H, Lošťák M. 2008. SAPARD: Experiences and Challenges for the Future. *Agricultural Economics Journal*, 555-565.

Ježek J, Kopp J, Mičudová K. 2020. *Požadavky na novou politiku rozvoje venkova*. Plzeň. ISBN 978-80-261-0990-7.

Katona-Kovács J, High Ch, Nemes G. 2011. Importance of animation actions in the operation of Hungarian local action groups. *IEHAS Discussion Papers*.

Kirylyuk-Dryjska E, Baer-Nawrocka A. 2019. Reforms of the Common Agricultural Policy of the EU: Expected results and their social acceptance: *Journal of Policy Modeling*. 41: 607-622.

Lošťák M, Hudečková H. 2010. Preliminary impacts of the LEADER+ approach in the Czech Republic. *Agricultural Economics Czech*: 249-265.

Lukesch R. 2003. Assessing the equilibrium between autonomy and accountability-The evaluation of LEADER II. In: *Communication presented to Fifth European Conference on Evaluation of the Structural Funds*. Budapest. 2003.

- Lopolito A, Nardone G, Sisto R. 2011. Towards a comprehensive evaluation of local action groups in LEADER programmes. *New Medit: Mediterranean Journal of Economics, Agriculture and Environment*= *Revue Méditerranéenne d'Economie Agriculture et Environment*
- Maier G, Tödling F, Buček M, Kern J, Malinovský J. 1998. Regionálna a urbanistická ekonomika: Regionálny rozvoj a regionálna politika. *Elita*.
- Maurel MC, et al. 2008. Local development stakeholders and the European model: learning the LEADER approach in the new member states. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*. 44.03: 511-529.
- Miller S. 2014. Emerging Trends and Challenges in Community-Led Local Development (CLLD). *European Structural&Investment Funds Journal*. 2.4.
- Nardone G, Sisto R, Lopolito A. 2010. Social Capital in the LEADER Initiative: a methodological approach. *Journal of Rural Studies*. 26.1: 63-72.
- Neumann P. 2004. Společná zemědělská politika EU: vznik, vývoj a reformy, mezinárodní komparace. Praha. *Oeconomica*. ISBN 80-245-0814-1.
- Palmisano GO, et al. 2016. Local Action Groups and Rural Sustainable Development. A spatial multiple criteria approach for efficient territorial planning, *Land use policy*. 59: 12-26.
- Pechrová M. 2014. The influence of location, legal form and size on the efficiency of the functioning of Czech Local Action Groups. In: *Agrarian Perspectives XXIII. Proceedings of the 23th International Scientific Conference*. 121-128.
- Pelcl P. 2008. Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice: zpráva z výzkumného projektu 2007-2008. Plzeň: Centrum pro komunitní práci. ISBN 978-80-86902-74-6.
- Pollermann K, Raue P, Schnaut G. 2014. Multi-level Governance in rural development: Analysing experiences from LEADER for a Community-Led Local Development (CLLD). 54th Congress of the European Regional Science Association: "Regional development & globalisation: Best practices". Rusko: Petrohrad.
- Ramos E, Delgado MDM. 2003. European rural development programmes as a mean of strengthening democracy in rural areas. *Research in Rural Sociology and Development*. 135-160.

Ray Ch. 2000. The EU LEADER programme: rural development laboratory. *Sociologia ruralis*. 40.2: 163-171.

Servillo L, Kah S. 2019. Implementing CLLD in EU: Experiences so far.

Sisto R, Lopolito A, Vliet MV. 2018. Stakeholder participation in planning rural development strategies: Using backcasting to support Local Action Groups in complying with CLLD requirements. *Land Use Policy*. 70: 442-450.

Stanciu S, et al. 2017. A Comparative Study Regarding the European Agricultural Allocation of Funds for Rural Development during 2007-2013 and 2014-2020. *SEA—Practical Application of Science*. 13: 49-55.

Střeleček, F., Lososová, J., Zdeněk, R. 2009. Vliv dotací na ekonomickou situaci českých zemědělských podniků: vědecká monografie. České Budějovice. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta. ISBN 978-80-7394-174-1.

Volk A, Bojnec Š. 2014. VOLK, Alenka; BOJNEC, Štefan. Local action groups and the LEADER co-financing of rural development projects in Slovenia. *Agricultural Economics*. 40.8: 364-375.

Vošta M. 2010. Společná zemědělská politika EU a její aplikace v České republice. *Současná Evropa*. 2010.2: 127-142.

Vrabková I, Šaradín P. 2017. The technical efficiency of local action groups: a Czech Republic case study. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*. 65.3: 1065-1074.

Internetové zdroje

ENRD. 2017. Leader-clld-implementing-lags-strategies. Available from: https://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/leader-clld-implementing-lags-strategies_en.pdf (accessed January 2021).

Evropská komise. 2014. Úvod. Available from: https://enrd.ec.europa.eu/enrd-static/policy-in-action/rural-development-policy-overview/introduction/cz/introduction_cz.html (Accessed January 2021).

European Council. 2020. Reform of the Common Agricultural Policy post 2013. Available from: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/cap-reform/> (Accessed January 2021).

MAS Českomoravské poomezí o.p.s.. 2017. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Českomoravské pomezí na období 2014-2020. Available from: http://mascmp.cz/wp-content/uploads/2017/11/SCLLD_MAS_CMP_2014_2020_schv%C3%A1leno.pdf (accessed September 2020).

MAS Českomoravské poomezí o.p.s.. 2017. Území MAS 2021+. Available from: <http://www.mascmp.cz/uzemi-2021/> (accessed December 2020).

MAS Partnerství venkova z.s.. Co je MAS?. Available from: <http://www.maspartnerstvi.cz/o-nas/co-je-mas.html> (Accessed January 2021).

Massot A. European Parliament. 2020. The common agricultural policy – instruments and reforms. Available from: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/107/nastroje-szp-a-jejich-reformy> (Accessed January 2021)

Ministerstvo pro místní rozvoj. 2021. Metoda LEADER. Available from: <https://dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/m/metoda-leader> (accessed March 2021).

Ministerstvo zemědělství ČR. 2004. Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004–2013). MZe, Praha. available from: <http://eagri.cz/public/eagri/ministerstvo-zemedelstvi/koncepce-a-strategie/koncepce-agrarni-politiky-cr-2004-2013.html>. (accessed October 2020).

Ministerstvo zemědělství ČR. 2013. Vznik, vývoj a reformy Společné zemědělské politiky. MZe. Available from: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne/> (Accessed December 2020)

Négré F. 2021. European Parliament. Second pillar of the CAP: rural development policy. Available from: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/110/druhy-pilir-spolecne-zemedelske-politiky-politika-rozvoje-venkova> (accessed January 2021).

Národní Síť MAS ČR. 2014. Současnost a budoucnost venkova. Available from: http://nsmascr.cz/content/uploads/2014/09/brozura-CLLD_8_2014.pdf (Accessed October 2020)

Národní Síť MAS ČR. 2014. O spolku. Available from: <http://nsmascr.cz/o-nas/> (accessed December 2020).

Pošmurný V. 2015. Ministerstvo pro místní rozvoj. MMR. Praha. Available from: http://www.dotaceeu.cz/getmedia/9b2b9572-a1e5-46ab-b65d-7f43148e3e20/seminare-IROP_NS-MAS.pdf (accessed February 2021)

9 Seznam použitých zkratek a symbolů

CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
ČR	Česká republika
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
ENRD	European Network for Rural Development (Evropská síť pro rozvoj venkova)
ESI	Evropské strukturální investiční fondy
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development)
IROP	Integrovaný regionální operační program
KS MAS	Krajské sdružení místních akčních skupin
LEADER	Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale (Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku)
MAS	Místní akční skupina
MAS ČMP	Místní akční skupina Českomoravské pomezí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MZe	Ministerstvo zemědělství
NS MAS	Národní síť místních akčních skupin
NSPRV	Národní strategický plán rozvoje venkova
NO	Nezisková organizace
OP	Operační program
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
PO	Příspěvková organizace
PRV	Program rozvoje venkova
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesů
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development (Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova)
SAPS	Přímé podpory poskytované na plochu
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SWOT	Silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
USA	Spojené státy americké

10 Samostatné přílohy

10.1 Seznam tabulek

Tabulka 1 Seznam členů MAS ČMP.....	34
Tabulka 2 Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v IROP	41
Tabulka 3 Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v PRV	45
Tabulka 4 Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v OPZ.....	47
Tabulka 5 Výzvy vyhlášené a vyhodnocené v OPŽP.....	49
Tabulka 6 Celková konečná bilance podpořených projektů k 21. 10. 2020	50
Tabulka 7 Počet obyvatel jednotlivých MAS.....	52
Tabulka 8 IROP-Poměr projektů k vydané výzvě	53
Tabulka 9 IROP–Alokace	53
Tabulka 10 PRV-poměr projektů k vydané výzvě	54
Tabulka 11 PRV-alokace jednotlivých MAS.....	54
Tabulka 12 OPZ-poměr projektů k vydané výzvě	55
Tabulka 13 OPZ-alokace.....	56
Tabulka 14 OPŽP-poměr projektů k vydané výzvě	56
Tabulka 15 OPŽP-alokace.....	57
Tabulka 16 Přehled za Kraj Vysočina	58

10.2 Seznam obrázků

Obrázek 1 Schéma struktury SZP (zdroj: ENRD 2014)	16
Obrázek 2 Schéma základních funkcí MAS (zdroj: MAS Partnerství venkova, z. s.)	25
Obrázek 3 Mapa NS MAS k 31. 5. 2020 (Zdroj: NS MAS ČR 2020)	26
Obrázek 4 Mapa území MAS Českomoravské pomezí (Zdroj: MAS ČMP 2020).....	31
Obrázek 5 Zastoupení veřejného a soukromého sektoru	36
Obrázek 6 Skladba členů MAS dle oboru zájmu	37
Obrázek 7 Čerpání finančních zdrojů z celkové alokace do IROP	42
Obrázek 8 Čerpání finančních zdrojů z celkové alokace do PRV	45
Obrázek 9 Čerpání finančních zdrojů z celkové alokace do OPZ	48
Obrázek 10 Čerpání finančních zdrojů z celkové alokace do OPŽP	50
Obrázek 11 Poloha vybraných sousedních MAS (Zdroj: NS MAS)	52
Obrázek 12 Porovnání rozlohy jednotlivých MAS	52
Obrázek 13 IROP - čerpání alokací	53
Obrázek 14 PRV-čerpání alokací	55
Obrázek 15 OPZ-čerpání alokací	56
Obrázek 16 OPŽP-čerpání alokací	57
Obrázek 17 OZ Obnova a rozvoj obce.....	59
Obrázek 18 OZ Životní prostředí a zemědělství.....	60
Obrázek 19 OZ Zaměstnanost a vzdělání.....	61
Obrázek 20 OZ Rodina a společnost	62

10.3 Příloha č. 1 – přehled čerpání z jednotlivých OP 2018-2020

číslo výzvy MAS	Obec	Žadatel	Datum registrace žádosti na MAS / SZIF	Název projektu	Požadovaná výše dotace (žádost)	Aktuální rozpočet (MS2014+, Portál farmáře)	Status projektu v systému ŘO (Portál farmáře, MS2014+)
IROP 1	Herálec	Obec Herálec	20.08.2018	Nákup DA pro JSDH obce Herálec	1 216 000,00 Kč	1 216 000,00 Kč	Projekt finančně ukončen
IROP 1	Štoky	Městys Štoky	20.08.2018	Dopravní automobil pro JSDH Štoky	1 298 820,05 Kč	1 298 820,05 Kč	Projekt finančně ukončen
IROP 2	Lípa	Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka, Lípa	28.02.2019	Zlepšení podmínek technického, praktického a digitálního vzdělávání – škola Lípa	1 748 838,85 Kč	1 298 665,20 Kč	Projekt s právním aktem
IROP 2	Polná	Základní škola Polná	26.02.2019	Modernizace odborné učebny fyziky v ZŠ Polná	1 899 999,64 Kč	2 208 360,15 Kč	projekt fyzicky a finančně ukončen
IROP 2	Zhoř	Základní škola a Mateřská škola Zhoř	07.12.2018	Zlepšení kvality vzdělávání žáků ZŠ Zhoř	1 884 464,03 Kč	1 884 464,03 Kč	Projekt finančně ukončen
IROP 2	Zhoř	Obec Zhoř	04.12.2018	Revitalizace prostorů pro odborné učebny v ZŠ Zhoř	1 886 391,58 Kč	1 886 391,58 Kč	projekt v plné realizaci
IROP 4	Polná	Základní umělecká škola Polná	28.08.2020	Výuka digitálních technologií v Základní umělecké škole Polná	1 018 448,37 Kč	1 018 448,37 Kč	Žádost o podporu splnila podmínky věcného hodnocení
IROP 5	Polná	Lidový dům v Polné, spolek	02.10.2020	Revitalizace komunitního centra Lidového domu v Polné	4 183 505,50 Kč	4 183 505,50 Kč	Žádost o podporu splnila podmínky věcného hodnocení

IROP 5	Polná	Město Polná	02.10.2020	Dopravní automobil pro Pečovatelkou u službu Polná	627 886,35 Kč	627 886,35 Kč	Žádost o podporu splnila podmínky věcného hodnocení
IROP 5	Věžnice	Domov Věžnice, z. ú.	05.10.2020	Vozidlo pro terénní pečovatelskou službu	1 134 300,00 Kč	1 134 300,00 Kč	Žádost o podporu splnila podmínky věcného hodnocení
OPZ	Jamné	Základní škola a mateřská škola Jamné	04.04.2018	Podpora ŠD v Jamném	887 753,00 Kč	887 753,00 Kč	projekt v plné realizaci
OPZ	Lípa	Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka, Lípa	04.04.2018	Klub Lipánek	1 261 865,00 Kč	1 261 865,00 Kč	projekt v plné realizaci
OPZ	Polná	TEMPO – středisko volného času Polná	05.04.2018	Příměstské tábory v Polné a okolí	913 564,25 Kč	913 564,25 Kč	projekt v plné realizaci
OPZ	České Budějovice	Attavena, o.p.s.	15.10.2018	Zpátky ve hře v MAS CMP	0,00 Kč	0,00 Kč	Žádost o podporu stažena žadatelem
OPZ	Polná	INTEVIA TECHNOLOGIES s.r.o.	13.10.2018	Zřízení pracovního místa - účetní, administrativní pracovník	0,00 Kč	0,00 Kč	Žádost o podporu stažena žadatelem
OPZ	Štoky	Městys Štoky	03.12.2018	Toulavý tábor	633 501,00 Kč	633 501,00 Kč	projekt v plné realizaci
OPŽ P	Štoky	Městys Štoky	02.01.2020	Obnova veřejné zeleně v Městyse Štoky E1	273 891,65 Kč	273 891,65 Kč	Žádost o podporu vrácena k úpravě před smlouvou
PRV 2	Dobronín	KŘÍŽAN MARTIN	20.4.2018 29.6.2018	Pořízení nakladače	239 580,00 Kč	239 580,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Dobrušov	VOMLEL JAROMÍR	20.4.2018	Úprava zemědělských objektů a	231 000,00 Kč	231 000,00 Kč	Vyplaceno

			29.6.2018	pořízení polního stroje			
PRV 2	Dobroutv	ŠEREDA MILOSLAV	25.4.2018 29.6.2018	Farma Šereda – investice do shrnovače pícnin	273 000,00 Kč	231 660,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Dobroutv	KRATOCHVÍL VÁCLAV	25.4.2018 29.6.2018	Farma Kratochvíl, Dobroutv – pícniny, udržitelnost a investice	325 500,00 Kč	325 500,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Dobroutv	Obec Dobroutv	22.4.2018 29.6.2018	Rekonstrukce povrchu MK za stadionem	430 155,00 Kč	429 246,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Herálec	MED BOŘEK	26.4.2018 29.6.2018	Modernizace strojového vybavení a zlepšení podmínek pro chovaná zvířata	350 000,00 Kč	350 000,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Herálec	MED BOŘEK	26.4.2018 29.6.2018	Modernizace strojového vybavení	228 000,00 Kč	222 573,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Kamenná	SOUČEK ANTONÍN	26.4.2018 29.6.2018	Rekonstrukce podlahy skladu krmiv a steliv	280 000,00 Kč	273 658,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Květinov	BROŽ MARTIN	26.4.2018 29.6.2018	Investice do HM – Martin Brož	333 200,00 Kč	333 200,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Květinov – Radňov	BROŽ MIROSLAV	26.4.2018 29.6.2018	Investice do HM – Miroslav Brož	285 900,00 Kč	231 000,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Lípa	Dřevodesign JM s. r. o.	25.4.2018 29.6.2018	Modernizace vybavení truhlárny v Lípě	427 500,00 Kč	427 095,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Lípa – Chválkov	KUTLVAŠR JOSEF	25.4.2018 29.6.2018	Nákup strojů a vybavení do truhlářské dílny Josef Kutlvašr	146 250,00 Kč	110 925,00 Kč	Vyplaceno

PRV 2	Okrouhlička	ZAJÍČEK LIBOR	24.4.2018 29.6.2018	Nákup nového obráběcího stroje – Truhlářství Okrouhlička	222 750,00 Kč	222 750,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Polná	KAČER ŠTĚPÁN	25.4.2018 29.6.2018	Samohybná kloubová montážní plošina a loupačka kabelů	443 250,00 Kč	443 070,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Polná	SENECO, spol. s. r. o.	17.4.2018 29.6.2018	Nákup obrabeče píce	186 000,00 Kč	0,00 Kč	Platba neschválena
PRV 2	Polná	Mlékárna Polná spol. s. r. o.	26.4.2018 29.6.2018	Technologie strojového mytí forem	2 000 000,00 Kč	1 652 530,00 Kč	vyplaceno
PRV 2	Polná – Janovice	Družstvo Vysočina	20.4.2018 29.6.2018	Pořízení stroje ke zlepšení fyzikálních vlastností půdy	297 000,00 Kč	227 400,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Štoky – Pozovice	Zemědělské družstvo Pozovice	26.4.2018 29.6.2018	Rekonstrukce Stáje	300 000,00 Kč	300 000,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Záborná	EGERTOVÁ MARIE	25.4.2018 29.6.2018	Nákup shrnovače píce	240 000,00 Kč	237 000,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Záborná	AGRO Záborná s. r. o.	25.4.2018 29.6.2018	Investice do precizního zemědělství s ohledem na šetrnost k životnímu prostředí	240 000,00 Kč	236 400,00 Kč	Vyplaceno
PRV 2	Ždírec	DUBEN PETR	26.4.2018 29.6.2018	Rozvoj pilařského podnikání	1 665 000,00 Kč	1 588 407,00 Kč	Vyplaceno
PRV 4	Dobrušov	KRATOCHVÍL VÁCLAV	26.05.2019 31.7.2019	Výměna vrat ve skladu objemového krmiva	170 800,00 Kč	170 800,00 Kč	Dohoda podepsána
PRV 4	Květinov – Kvasetice	DOLEŽAL LUKÁŠ	27.5.2019	Pořízení štípacího automatu	208 936,00 Kč	208 936,00 Kč	Zaregistrování Žádosti o platbu

			31.7.2019				
PRV 4	Lípa	Zemědělská akciová společnost Lípa	27.5.2019 31.07.2019	Zlepšení welfare na Mléčné farmě Lípa	432 000,00 Kč	0,00 Kč	Ukončení administrace
PRV 4	Lípa	Zemědělská akciová společnost Lípa	27.5.2019 31.07.2019	Investice do zpracování dřeva	148 000,00 Kč	0,00 Kč	Ukončení administrace
PRV 4	Štoky – Pozovice	Zemědělské družstvo Pozovice	28.5.2019 31.7.2019	Modernizace podniku	552 000,00 Kč	552 000,00 Kč	Vyplaceno
PRV 4	Záborná	VACEK JAN	28.5.2019 31.7.2019	Kmenová pásová pila, Záborná	150 000,00 Kč	150 000,00 Kč	Zaregistrování Žádosti o platbu
PRV 4	Zhoř	SLABÝ JAN	27.5.2019 31.07.2019	Lesnická technologie pro těžební a pěstební činnost	25 745,00 Kč	0,00 Kč	Ukončení administrace
PRV 4	Zhoř	INTEVIA TECHNOLOGIES s. r. o.	27.5.2019 31.7.2019	Nákup vybavení pro svařování optických vláken a zřízení skladovacích prostor	81 585,00 Kč	56 722,00 Kč	Dohoda podepsána
PRV 6	Dobrouť	Obec Dobrouť	10.07.2020 30.9.2020	Hasičská zbrojnice Dobrouť č.p. 95	398 768,00 Kč	398 768,00 Kč	Zaregistrování Žádosti o dotaci
PRV 6	Herálec	Zemědělské obchodní družstvo Herálec	1.6.2020 30.9.2020	Pořízení smykového nakladače pro ŽV	540 000,00 Kč	540 000,00 Kč	Zaregistrování Žádosti o dotaci
PRV 6	Kamenná	SOUČEK OTA	10.7.2020 30.9.2020	Rekonstrukce výkrmny býků	299 400,00 Kč	299 400,00 Kč	Zaregistrování Žádosti o dotaci
PRV 6	Květinov	BROŽ DAVID	10.7.2020 30.9.2020	Rozvoj nezemědělské činnosti	84 150,00 Kč	84 150,00 Kč	Zaregistrování Žádosti o dotaci

PRV 6	Květinov – Radňov	BROŽ MIROSLAV	10.7.202 0 30.9.202 0	Investice ZP welfare zvířat	269 100,00 Kč	269 100,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Lípa	Zemědělská akciová společnost Lípa	10.7.202 0 30.9.202 0	Zlepšení welfare jalovic	246 000,00 Kč	246 000,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Poděšín	Farma Sláma s. r. o.	7.7.2020 30.9.202 0	Modernizac e farmy	699 300,00 Kč	699 300,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Polná	BUŠINOVÁ EVA	3.7.2020 30.9.202 0	Kuchyňské zařízení pro bistro	220 964,00 Kč	220 964,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Polná	Kamnářství Dekor s. r. o.	10.7.202 0 30.9.202 0	Zahájení výroby kamnářskýc h kachlí	197 550,00 Kč	197 550,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Polná	PÁRTL LADISLAV	10.7.202 0 30.9.202 0	Wellness Pivovar Polná	449 550,00 Kč	449 550,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Polná	Seneco s. r. o.	10.7.202 0 30.9.202 0	Akumulátor ový vysokozdviž ný vozík pro bramborárn u	479 400,00 Kč	479 400,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Polná – Janovice	Družstvo Vysočina	08.07.20 20 30.9.202 0	Modernizac e stáje	299 999,00 Kč	299 999,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Sirákov	ROSECKÝ MILOŠ	10.7.202 0 30.9.202 0	Návěs na objemné píce a technologie větrání do stáje skotu	300 000,00 Kč	300 000,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Stáj	VACEK JAN	9.7.2020 30.9.202 0	Pořízení vyvážecího stroje	231 261,00 Kč	231 261,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Stáj	SVOBODA PETR	29.6.202 0 30.9.202 0	Pořízení pneumatick ého secího stroje	299 400,00 Kč	299 400,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Šlapánov	Obec Šlapánov	9.7.2020 30.9.202 0	Rekonstruk ce knihovny	121 511,00 Kč	121 511,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Štoky	Městys Štoky	9.7.2020 30.9.202 0	Rozšíření kulturního a spolkového	399 755,00 Kč	399 755,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci

				zařízení Štoky			
PRV 6	Věž	Obec Věž	7.7.2020 30.9.2020	Výměna střešní krytiny a oprava střechy na kulturním domě, Skála č.p.33	379 735,00 Kč	379 735,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Záborná	MYSLÍK PAVEL	30.6.2020 30.9.2020	Investice do hmotného majetku PM	299 400,00 Kč	299 400,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
PRV 6	Ždírec	Obec Ždírec	30.6.2020 30.9.2020	Pořízení lesnických strojů	395 000,00 Kč	395 000,00 Kč	Zaregistrov ání Žádosti o dotaci
CELKEM:					38 392 623,27 Kč	36 789 111,13 Kč	
					Požadovaná výše dotace (žádost)	Aktuální rozpočet (MS2014+, Portál farmáře)	

10.4 Příloha č. 2 – Dotazník pro veřejnost

Dotazníkové šetření „Život na Českomoravském pomezí“

Obec

Toto dotazníkové šetření je prováděno za účelem zjištění potřeb místních obyvatel a potenciálu rozvoje jednotlivých obcí v území MAS Českomoravské pomezí o.p.s. Výstupy ze šetření budou použity při tvorbě nové strategie (CLLD) pro programové období 2021–2027 a budou předány jako podklady pro zastupitele jednotlivých obcí.

Velmi nám pomůžete, když vyplníte anonymní dotazník (viz níže). Jeho zpracování zabere jen pár minut.

- Anketní šetření je prováděno anonymně.
- Podmínkou pro vyplnění je občan starší 15 let trvalým pobytem v dané obci, nebo osoba zde podnikající
- Dotazníkové šetření **probíhá v období od 20. 11. 2020 do 20. 12. 2020.**

Děkujeme, tým MAS Českomoravské pomezí o.p.s.

Obce v území působnosti MAS Českomoravské pomezí: Arnolec, Brzkov, Dobronín, Dobrouťov, Herálec, Jamné, Jersín, Kamenná, Kochánov, Květínov, Lípa, Měšín, Michalovice, Nadějov, Nížkov, Okrouhlička, Poděšín, Polná, Rosička, Rybné, Sirákov, Slavnič, Smrčná, Stáj, Střítež, Šlapanov, Štoky, Úhořilka, Úsobí, Věž, Věžnice (HB), Věžnice (JI), Věžnička, Záborná, Zhoř, Ždírec

2. Pohlaví:

Vyberte jednu odpověď

-
- žena
-
-
- muž

2. Zvolte Vaši věkovou kategorii:

Vyberte jednu odpověď

-
- 15-26
-
-
- 27-45
-
-
- 46-64
-
-
- 65 a více

3. Pokud jste zaměstnanec či OSVČ, pracujete:

Vyberte jednu odpověď

-
- v obci
-
-
- v území do 20 km od místa bydliště
-
-
- v území 21–50 km od místa bydliště

jiné:

4. Nejčastěji k cestě do práce využíváte:

Vyberte jednu odpověď

- pěšky, kolo
- osobní automobil
- spolujízda
- veřejná doprava (vlak, autobus)
- netýká se mně

5. Zajištění předškolního vzdělávání:

Vyberte jednu odpověď

- využíváte možnosti „spádové“ školky
- spádová školka byla plně obsazená, dítě navštěvuje školku v okolí
- dítě navštěvuje školku v místě pracoviště rodiče/rodič si vozí dítě do školky, kterou má cestou do zaměstnání

jiné důvody (např. dítě navštěvuje dětskou skupinu):

netýká se mně

6. Zajištění základního vzdělávání

Vyberte jednu odpověď

- Vaše dítě navštěvuje místní školu
- Vaše dítě navštěvuje spádovou školu
- Vaše dítě navštěvuje základní školu mimo spádové území
- netýká se mně

7. Dostupnost volnočasových aktivit pro děti v obci:

Vyberte jednu odpověď

- tyto aktivity zajišťuje v obci škola, obec a místní spolky
- tyto aktivity v obci nejsou, dítě vozím/dojíždí jinam
- dítě o tyto aktivity nejeví zájem
- netýká se Vás

8. Je ve Vaší obci dostatek kulturního a společenského vyžití? (besídky, taneční zábavy, různá představení, přednášky, pouťové oslavy, akce pro děti, tvořivé dílny, výlety ...)

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- těchto akcí je v obci dostatek
- těchto akcí je v obci nedostatek
- o tyto akce v obci nemám zájem
- Váš názor nebo nápad na doplnění:

9. O jaké z níže uvedených služeb pro seniory a byste měli zájem (teď nebo v budoucnu)?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- terénní sociální služby (paliativní, osobní služby)
- terénní zdravotní služby (měření tlaku, injekce, převaz...)
- poradenství – úřady, finance...
- denní stacionář (vícehodinový pobyt seniorů ve společném zařízení)
- hlídání seniorů (dohled pokud nemůže nikdo z rodiny)
- občasné návštěvy pracovníka nebo dobrovolníky z obce
- sousedská výpomoc
- doprovod k lékaři, vyzvednutí léků v lékárně
- pomoc v domácnosti
- zajištění nákupů
- volnočasové aktivity pro seniory (dílny, semináře, společné posezení, výlety, cvičení)
- Váš nápad na další aktivity či služby, které by bylo možné realizovat:

10. Na co by se měla zaměřit pozornost ve Vaší obci?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- zelené plochy v intravilánu obce (nové osazení, péče a zachování stávající, rozšíření)
- péče o kulturní a historické památky (opravy)
- životní prostředí v obci (správné třídění, skládky, voda a sucho, kompostování, ČOV)
- vzhled veřejných budov
- dopravní infrastruktura
- inženýrské sítě (kanalizace, vodovod)
- podpora komunitního života v obci (setkávání, společné akce, akce pro děti atd.)
- Jiná – na co dalšího by obec měla zaměřit pozornost?.....

11. Přidělte body jednotlivým oblastem - podle důležitosti, kterou jim přiřazujete:

10 = nejdůležitější, 1 = nejméně důležité. Stejně důležitým zlepšením můžete dát stejný počet bodů

Zlepšení v našem regionu	Přidělené body:	Komentář, popř. návrh řešení
Opravy a vylepšení veřejných budov <i>Školy, úřady, veřejná zdravotnická zařízení atd.</i>		
Investice do veřejných prostranství <i>Chodníky, náměstí, návsi, parky, veřejná zeleň atd.</i>		
Budování a zlepšení zázemí pro volný čas <i>Dětská hřiště, sportoviště, kulturní domy, sokolovny atd.</i>		
Opravy místních komunikací <i>Silnice, chodníky, cesty atd.</i>		
Zlepšení dopravní obslužnosti veřejnou dopravou <i>Počet spojů, kvalita cestování, cena, umístění zastávek atd.</i>		
Péče o nemovité památky <i>Kostely, kapličky, pomníky</i>		
Řešení negativních společenských jevů <i>Kriminalita, sociální vyloučení, závislosti, nemoci atd.</i>		
Podpora kvalitního školství – MŠ, ZŠ <i>Dopravní dostupnost do školy, kvalita výuky, mimoškolní aktivity.....</i>		
Dostupnost kvalitní zdravotní péče <i>Dopravní dostupnost, ordinace hodiny, lékárna, specializovaní lékaři, atd.</i>		
Podpora zdravého životního prostředí <i>Třídění odpadu, ochrana ovzduší, kanalizace, vodovod atd.</i>		
Podpora služeb pro specifické skupiny obyvatel <i>Rodiče na mateřské, senioři, zdravotně postižení atd.</i>		
Podpora péče o krajinu a místní produkce <i>Zemědělství, lesnictví, rybářství, farmářské trhy atd.</i>		
Rozvoj cestovního ruchu <i>Naučné stezky, ubytovací kapacity, cyklostezky, propagace atd.</i>		
Podpora podnikatelů <i>Modernizace provozoven, inovace, sociální podnikání atd.</i>		
Podpora zaměstnanosti a vzniku pracovních míst <i>Tvorba pracovních míst, rekvalifikační programy, veřejně prospěšné práce</i>		
Dostupnost kvalitního bydlení <i>Bydlení pro mladé rodiny, sociální byty atd.</i>		
Podpora aktivit občanů <i>Spolky, neziskové organizace, pořádání kulturních a sportovních akcí atd.</i>		

12. Co se Vám na Vaší obci líbí?

10.5 Příloha č. 3 – Dotazník pro NO a PO

Dotazník pro neziskové a příspěvkové organizace

MAS Českomoravské pomezí

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku, který je zaměřen na mapování potřeb a rozvojového potenciálu neziskových a příspěvkových organizací v území MAS Českomoravské pomezí. Výstupy budou využity při zpracování strategie rozvoje území na období 2021–2027.

Děkujeme za spolupráci.

Marta Vencovská, ředitelka MAS Českomoravské pomezí o.p.s..

Název Vaší **organizace**:

Obec /město kde působíte:

2. Právní forma:

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- spolek / pobočná spolek
- obecně prospěšná společnost
- příspěvková organizace
- církevní organizace
- jiná:

3. Oblast působení:

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- sociální služby
- vzdělávání
- environmentální oblast
- sportovní oblast
- volnočasové aktivity
- práce s dětmi
- jiná:

4. Jaký máte zdroj financování Vaší organizace

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- vlastní činnost
- příspěvek obce
- příspěvek státu
- příspěvek od Kraje Vysočina
- dotace EU
- sponzorské dary
- jiný:

5. O které Vaše služby / aktivity je největší zájem?

6. Můžete uspokojit poptávku po těchto nejvíce žádaných službách? Pokud ne, co je důvodem?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ano, poptávku plně uspokojujeme
- chybí lidské zdroje
- vybavení (chybí, je zastaralé)
- prostory (chybí, jsou kapacitně nedostačující)

7. Chystáte se rozšiřovat Vaši nabídku služeb? O které?

8. Jaké jsou Vaše prioritní oblasti investování finančních prostředků do budoucna?

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- lidské zdroje
- mobiliář
- speciální pomůcky
- speciální vozidla
- provozní náklady
- rozšíření nabídky služeb
- zvýšení kapacity služeb
- prostory (přístavba, rekonstrukce aj.)

9. Co by Vám pomohlo k rozvoji či spokojenému chodu Vaší organizace?

10. Jaká služba/y či aktivity v území, dle Vašeho názoru, chybí?

11. Zkuste odhadnout a vypište níže investiční záměry či projekty na období 2021–2027, které byste chtěli realizovat.

Příklad (Zateplení sokolovny, 2023-2024, 2.400.000 Kč)